

MÜRVƏT QƏDİMOĞLU HƏKƏRİ

QAYIT YURDA,
QAYIT

Müvət Qodimoğlu Həkəri

Az. f. 324358

Qayıt yurda, qayıt
şeyrlər

M.F.Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası

Naşir: Müşfiq XAN
Redaktor: Adil Cəfəqəş
Texniki redaktor: Xanım Anela
Korrektor: Cavidan Cəfərov
Dizayn və qrafika: Fərid İlham

**Mürvət Qədimoglu Həkəri. Qayıt yurda, qayıt.
Şeirlər. Mücrü Nəşriyyatı. 228 səh.**

Tanınmış şair Mürvət Qədimoglu Həkəri "Qayıt yurda, qayıt" adlı kitabıyla düşmən tapdağından azad olmuş torpaqlarımızın azad olma sevinciylə oxucularını sevindirir. Oxucu qəlbinə bir şadlıq, bir nikbinlik gətirir.

"Qayıt yurda, qayıt" kitabı şairin 70 illik yubileyinə özünün hədiyyədir.

Bu kitab "Mücrü" nəşriyyatının "Poeziya" seriyasında nəşr edilmişdir. Müəllifin və "Mücrü" nəşriyyatının rəsmi razılığı olmadan kitabın, yaxud onun hər hansı bir hissəsinin təkrar çapı qadağandır.

ISBN: 9789952222487

© Mürvət Qədimoglu Həkəri / 2022
© "Mücrü" nəşriyyatı / 2022

MÜRVƏT QƏDİMOĞLU HƏKƏRİ YARADACILIĞI BARƏDƏ ZİYALİ SÖZÜ (Ön söz əvəzi)

...Bugünkü faciəmiz artıq əbədiyyatımıza da düşür. Bu faciənin, dərdin acılığı Mürvət Qadimoglundun şeirlərində də özünün dolğun ifadəsini tapmışdır. Bu günlərdə Mürvətin bir şeirlər kitabı ("İkiyə bölünmüş ürək") əlimə düşüb. Kəlbəcərdən gəlib Bakının Yeni Günəşlisində su növbəsinə dayanan bir qızın halını gör necə təsvir edir. Sən Allah fikir ver, oxuyub dəli oldum!

*Kəlbəcərdən gələn gəlin, amandı,
Ürəyimi qan eləmə sən Allah!
Günəşlinin çöllərində mən indi,
Hardan alım gur bulağı bu sabah?..*

Bədbəxt gəlin su növbəsinə dayanıb ki, əlindəki su qabını doldura bilsin...

*Zəmanənin pozulubdu pərsəngi,
Gül sinələr güllələrə tuş qalıb.
İstisuda qanla dolub səhəngin,
Günəşlidə vedrələrin boş qalıb...*

*Hardan alım o aynalı bulağı,
Yuyunasan, daranasan hər səhər.
Çətinsə də çəkməlisən bu dağı,
Növbələrə dözməlisən bir təhər!..*

Qaçqınlıq, didərginlik dərdini bundan təsirli daha necə ifadə etmək olar?

Bəxtiyar Vahabzadə, Xalq şairi

Məndən soruşsaydılar: – Mürvət Qədimoglunun yaradıcılığı barədə bir neçə cümlə ilə nə deyə bilərdin? Cavabım belə olardı: – **Vətənə sədaqət, xalqa məhəbbət!** Mürvətin yaradıcılığında bilavasitə diyarımızla, el-obaya bağlı olan şeirlər çoxdur. Lakin, fərqi yoxdur. Mürvətin anadan, dostluqdan, məhəbbətdən, hətta yol verilən əyintilərdən, yaltaqlıqdan, şər və böhtandan bəhs edən və bu qəbildən olan digər yazılarında Vətən və xalq adı çəkilməsə də, düşünüb yaqın edirsən ki, bu şeirlərin bünövrəsi, kökü Vətən eşqindən, xalqa vurğunluqdan, onların şan-şöhrətindən, ağrı-acılarından qida almışdır. O, insanları polad iradəli, insafli, təmiz vicdanlı, Vətənə və xalqa sədaqətli, qayğıkeş, müdrik, sadə və mehriban görmək istəyir. Mürvət Qədimoglu Həkəri qələmi ilə kağız üzərinə həkk edilənlər onun həyata dərinədən bələd olduğunun sübutudur. Onun “İkiyə bölünmüş ürək” və “Mən dünyanın dərd daşıyam” kitablarında düşündürücü, ibratamız, həyatın üzünü və astarını açıb göstərən şeirlər, tutarlı xalq dilinə arxalanan misralar istənilən qədərdir:

*...Günümün günüsü sıxma-boğmadır,
Hamılə taleyim, zahı qismətim
Nigaran bəxtimə oğul doğmadı...*

(“Qəlbi dağladı”)

Burada deyilmiş yeni, məzmunca dərin sözlər insanı düşüncələrə daldırır:

*...Ha çalışdım açılmadı mənim bağlı qıfıl bəxtim,
Nə zamandı doğa bilmir dul taleyim, qısır bəxtim...
 (“Mən dünyanın dərd daşıyam”) və ya:
...Düzlük yoxa çıxır artıqca “yüzlük”. Və s.*

Əlavə söz artırmadan bu misraları tamamlanmış, yetkin bir şeir hesab etmək olar.

Onun kənd həyatı ilə bağlı yazılarını oxuyarkən adama elə gəlir ki, rəssam fırçasını əlinə alıb gördüyü mənzərələri olduğu kimi kətana köçürüb. Bəlkə də, çoxları bilmir ki, sürüdə oğursaq (balası ölmüş) qara qoyunun südü necə dadlı olur. Həm də qoyun südünü, yetişmək ərafəsində olan içi ağarmış armudla içdikdə ləzzətinə ləzzət çatmaz. Görün bu deyiləni Mürvət Qədimoglu necə qələmə almışdır:

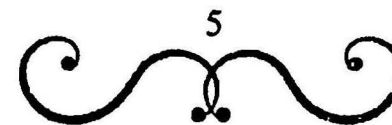
*Çoxdandır ürəyim istəyir bunu,
Mələsin üstümə qoyunum, keçim.
Qoy sağım oğursaq, qara qoyunu,
Ağarmış armudla südünü içim...*

(“Kəndimin səhəri”)

Mürvət Qədimoglu Həkəri şeirlərinin böyük əksəriyyətini tətqiqata cəlb edib, onları açıqlayıb, səciyyələndirmək olar.

*Şamil Əsgər Dəlidağ,
Şair, tərcüməçi, tətqiqatçı alim*

Mürvət Qədimoglu şeirlərinin taleyindən nigaran olan, hər sözün, hər misranın üstündə əsən, bədii bit-

kinliyə daha çox üstünlük verən bir qələm adamıdır. Onun şeirləri bütünlükdə xalq yaradıcılığı ruhunda yazılıb. Xəlqiliyi onun yalnız qoşma, gəraylısında, yeni formasında deyil, ruhunda, məzmunundadır. Mürvət Qədimoglu duyğusunu şeirləşdirə bilir, bu da onun şeirlərinə üslub gətirir, bu yolla özünəbənzərlik yaranır. Mürvətin poetik etiraflarında quramalıq yoxdur, keşməkeşlərin doğru-düzgün anlamı-anlayışı var. Mürvət sözün qədrini bilən, sözün cəfasına qatlaşan bir qələm sahibidir. Mürvət Qədimoglu torpağa, el-obaya, ulu köklərə bağlı adamdır. Onun şeirlərində mərdlik, düzlük, döşlüyə-döşverdilik motivləri güclüdür. O, sözün gücünü bədii bitkinlikdə görür. "Dünyanın dərdi" silsiləsindən olan "Mənim bu dünyadan gözümlə su içmir", "İşinə heyranam belə dünyanın", "Hardan düzələcək bu dünya, baba" və başqa şeirləri oxucunu inandırır. "Kor yabısı qabağa keçən", "düyçəsi düyün düşən", "ehsan aşısı bişən", "qızılgül yerinə qanqal əkilən", "gah havaya, gah da suya çəkilən", "qəlblərə qanqada qoxusu dolan", "taleyə bir tükəndən asılı qalan", "ölüm düyməsinə bənd olan" dünyanı düşünən şairin dünyəvi qayğısı Vətəndən başlayır, səmimi səslənir:

*Papaq var, altında qoyun başıdır,
Qoyun var, ceyranın can sirdəşidir.
Sirdəş var, dalda namərd daşdır,-
Hardan düzələcək bu dünya, baba?!*

("Hardan düzələcək bu dünya, baba")

Mürvət Qədimoglu dərinlən bildiyi canlı dili şeirə gətirməyi, sözü uğura doğru oynatmağı, anlamı bə-

diilik çalarıynan gücləndirməyi bacarır:

*Gəlişini gözümlə gözlər,
Qurban sizə gözümlə, gözlər.
Göz muncuğu gözümlə gözlər,
Hər qəlbi qaradan səni.*

("Gəraylı")

Və ya:

*Başsız başın qoşmayaydı başlara,
Balla balıq birdi başı boşlara.
Bəla odur naşı daşı baş yara,
Naşılardan baş olmağı olmaya.*

("Olmaya")

*Haqq halalı olsun-kim qansa haqqı,
Haqq haranı olsun-kim dansa haqqı.
Haqlı nələr çəkər tapdansa haqqı,
Haqq ilə düşünən baş bilər-bilər...*

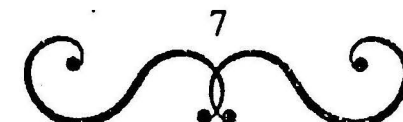
("Baş bilər-bilər")

Mürvətin şeirləri ağı deyil, döyüşkən əsgərdir. Şeir dünyasındakı ədaləti sözün bədii gücündə görür:

*Mürvətəm dərd gəzirəm,
Zərbəsinə hazıram.
Özümlə gor qazıram,
Şeir yazıram, dədə...*

("Şeir yazıram, dədə")

*Ağa Laçınlı,
Şair, alim*

Ömrün-günün təzadlarını köçkün taleli həmyerliləri ilə birlikdə yaşayan Mürvət Qədimoglu ovqatına uyğun gah səslə-küylü, sədalı, gah da sakit, lal bir harayla "bölüşür" oxucuları ilə hislərini, düşüncələrini. Xalqımızın məənvi yaşantıları, başımıza gələn müsübətlərin ağırları, torpaq nisgili, yurd həsrəti, kökə bağlılıq, azadlıq uğrunda mübarizə, təmiz, saf məhəbbət duyğuları Mürvət Qədimoglunun "Mən dünyanın dərd daşıyam" kitabında da özünəməxsus çalarlarla əks etdirilmişdir...

Mənim anam həmişə deyirdi ki, adam var malından, pulundan pay verir, adam da var canından pay verir. Bizim Mürvət görünür canından pay verənlərdir. Bəlkə də ona görədir ki, onun dostları belə çoxdur. Onun dostluq haqqında çox gözəl şeirləri var.

Dostları da onu çox qiymətli tuturlar. Onun kitablarının çapına köməklik edirlər, görüşlərini keçirirlər... Mürvət Qədimoglu mehriban, səmimi, yapışıqlı oğlandır. Bu səmimilik onun yazılarına, şeirlərinə də keçmişdir. Onun ana, doğma el-oba, ata-baba yurdu barəsində çox səmimi, sərrast deyimli, ürəkdən gələn şeirləri vardır. O, "Anam qocalır" şeirində yazır:

*...Başına bədbəxtlik tacı qoyulmuş,
Atam bu dünyanı tərk edən günü.
Anam ən dözümlü əsgəri olmuş,
Əzab səngərinin, qəm döyüşünün...
Çox sərrast deyilmişdir!*

Biz "Ədəbiyyat" qəzetində Mürvətin bir neçə şeirini çap etmişdik. O cümlədən, "Ata yurdum" şeirini. Bu

şeir çoxlarının xoşuna gəlmişdi. O vaxt tanınmış ziyalılardan bir neçəsi, o cümlədən, böyük şairimiz Bəxtiyar Vahabzadə bizə zəg vurub həmin şeir barəsində öz müsbət fikirlərini bildirdilər. Şeirin bir bəndi belə idi:

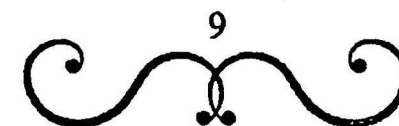
*Uçub qanadında xoş arzuların,
Səndən uzaq düşdüm başına dönüm.
O sökük hasarın, uçuq divarın
Bir gün gələcəyəm daşına dönüm...*

*Ayaz Vəfalı,
Şair, tətqiqatçı alim*

Mürvət Qədimoglu Həkəri Qubadlıda, Həkəri çayının sahilində dünyaya göz açıb. Nəğməsini bulaqlardan, səsinə çayların ahəngindən götürüb. Ana təbiət onun ruhuna qanad, ilhamına həzin bir şirinlik gətirib. Orta məktəb illərindən dodaqlarında şirin misralar səslənib. Yazdığı misraları uzun müddət ürəyində gəzdirib. Redaksiyaların yollarını yormayıb, nəşriyyat qapılarını döyməyib. Eləcə inamına, ilhamına qısılib öz işini görüb, şeirini yazıb... El-obaya bağlılıq, vətəndaşlıq ruhu, ictimai bəlalara qarşı barışmazlıq hissi onun yazılarının əsasını təşkil edir.

Zəlimxan Yaqub, Xalq şairi

Diqqətə cəkdiyim şair şəxsiyyətinə, istedadına, bir insan kimi kamiliyinə hörmət etdiyim dostum Mürvət Qədimoglu Həkəri əsil, poetik ruhlu şairdir. Mürvət Qədimoglu ömrünün ən mənalı günlərini yaşayır. Ya-

radıcılıq boyu amalına çatmağa can atır. Nə üçün o, şeirlərindən birinin başlığını "Mən dünyanın dərd daşıyam" qoymuşdur? Bu, sadəcə quru söz deyildir. Daş qədimlik, möhkəmlik simvoludur. Uzun ömürlük nöqtəyi-nəzərdən təbiətin yaddaşındır. Şair də, milli qanın, ruhun və millətin yaddaşındır. Sanki o, bu şeirdə o dünyaya ilə bu dünya arasında özünü ovudur. Avtobioqrafik şəkildə yazdığı şeirdən nümunə gətirək:

*Əllərinə əl uzatdım, əl vermədi ələ dünya,
Bol qəmindən, kədərindən tutdu mənə şalə dünya.
Əzdi, burdu, бүkdü mənə hey belədən, belə dünya,
Suncib ögey ana kimi, sonra tutdu dilə dünya.
Solğun keçdi ömür yazım, taleyimin sərt qışıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.*

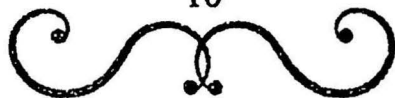
*Ənvər Əhməd, Azərbaycan Yazıçılar
Birliyinin Qarabağ bölməsinin sədri, alim, şair*

Bu gün mənim iş otağıma qarabuğdayı, orta boylu, üzündən utancaqlıq yağan bir oğlan girdi. Özünü mənə təqdim edib: – Mürvət Qədimovğlu, – dedi. Bu günlər də çapdan çıxmış "Mən dünyanın dərd daşıyam" adlı kitabını aftoqraf yazıb mənə təqdim elədi. Baxıb gördüm ki, kitabın redaktoru və ön söz yazanı mənim otuz ildən çox dostuq etdiyim Şamil Əsgərovdur. Əvvəlcə Şamil müəllimdən danışdıq. Mürvət Şamil müəllim haqqında elə səmimi, ürək istəyiylə danışdı ki, onun səmimiyyəti, ustada hörməti məni heyran qoymuşdu! O, ona süzülən çayı içənə qədər mən kitabına göz gəzdirdim. Gördüm ki, Mürvətin bu kitabına "Atamla

söhbət", "Mən belə dünyadan necə küsməyim", "İkiyə bölünmək qorxusu", "Şair olma, oğul", "Təqvimə düşməyən gün", "Başı bəlalı millət", "Məndən şair çıxmaz", "İnfarkta gedən yol", "Sevinməli nəyi var ki, dünyanın", "Mən dünyanın dərd daşıyam" və s. xeyli gözəl, şeirin bütün tələblərinə cavab verən, mənalı, ifadəli şeirləri toplanmışdır. Adını mətbuat səhifələrindən eşitdiyim Mürvətin şeirləri kimi özünün səmimiyyəti, sadəliyi də məni heyran qoymuşdu...

*Hikmət Mahmud
şair, alim*

Adi bir təsadüfdən tanış olduğum, elə ilk tanışlıqdan yaxınlaşıb doğmalaşdığım və sonralar ömrüm-günümü, saatımı belə onsuz təsəvvür etmədiyim Mürvət Qədimovğlu yaradıcılığı, nə qədər onun özünün həyatının məzmunu, mənası, dolğunluğudursa, mənim üçün də bir o qədər mənalı, dolğun və gərəkli bir həyatdır, ömürdür. Mən bu gün öz həyatımı, ömür-günümü Mürvət Qədimovğlu yaradıcılığı, sözü, şeiri fonundan kənarda təsəvvür etmirəm. Mürvət bir şair kimi çox xoşbəxtidir. Lakin onun şair xoşbəxtliyi, bir insan, bir vətəndaş kimi tapmadığı xoşbəxtliyinin, mən deyərdim, bədbəxtliyinin, dərdi-sərinin üzərində qurulmuşdur. Özünün şair xoşbəxtliyini həyatında, "bu dünyanın dərd daşı" olmasında tapan Mürvət Qədimovğlunun bəlkə də bütün yaradıcılığı "dərdlərimdən qala çıxar, mən dünyanın dərd daşıyam, bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam" devizi, həyat redaskopu üzərində qurulmuş, dərdsiz, qəmsiz yaşa-

nan həyatın, onunçün həyat, ömür-gün omadığını deyir:

*...Mən dərdi anamın südüylə əmdim,
Dərd gördüm atamın dediklərində.
Görmədim ki, kədər süfrədə kəmdi,
Dərd gördüm nənəmin bəbəklərində...
("Mənim dərdim")*

*...Kədərım dostumdu, qənim sirdaşım,
Ömür kotanıma qara gün-xışdı.
Bəyaz güllər açıb qaradan başım,
Ömrümə-günümə qara-naxışdı...*

Və yaxud:

*...Mən qəmsiz-quruda balıq kimiyyəm,
Kədərım havamdı, suyumdu mənim.
Kədərsiz, əsasız çolaq kimiyyəm,
Sevincim zəhərli quyumdu mənim...*

Mürvət Qədimoglunun şeirlərini oxuduqca oxuyursan, özünü tamam unudub, onun şair dərdlərindən yoğrulmuş şeirlərinin kədər gölündə üzür, üzürsən. Saatların, vaxtın, zamanın necə gəlib keçdiyini duyursan, hiss etmirsən. Özün də, Mürvətə qoşulub onunla "dərdin-qəmin sürüsünə baş çobanlıq" eləyirsən... Lakin heç vaxt ötən vaxtına, sərf olunmuş zamanına heyfşilənmirsən, hiss eləyirsən ki, yaşamısan, ömür sürmüşsən...

Hərdən onun şeirlərindən ayrılı bilməyib, onların oxunmasına saatlarla sərf elədiyim vaxtıma, zamanıma sanki "əsəbləşib", onun şeirlərinin əfsunundan çıxıb bil-

məməyimə "hırsənirəm də" ... Bu zaman əl atıb Mürvətin yaxasından tutmaq, qışqırıb "ə, bəsdir, bəsdir qırdın bizi! Sənə kim ixtiyar verib ki, bizə belə zülm edirsən?!" – demək istəyirəm. Amma nə olsun ki, əlbə-həl də bu kitabı atıb o birisini götürürəm, yenidən o dərd-qəm gölünün könüllü üzgüçüsünə, qəvvasına, inci gəzəninə çevrilirəm. Kitabı oxuyub qurtarandan sonra həmişə də qəlbimdən bir fikir keçir: "Allah sənə insaf versin, Mürvət!.."

*"Qızıl qələm" mükafatı alan olmadım,
"İlk dərd daşı laureatı" çağrılır adıam,*

– deyən Mürvətlə də "yaşamaq" olmur, Mürvətsiz qalmaq, onun şeirlərinin əfsunundan kənarda ömür-gün keçirmək, yaşamaq da mümkün deyil! Deyirəm ki, Mürvətin özünün bizə yazığı gəlmir-gəlmir, heç olmasa Ulu Tanrının bizə yazığı gəlsin, onun qəlbina rəhm versin...

*Şamxal İsmayılov,
Beynəlxalq EKO-Energetika
Akademiyasının doktor-professoru, yazıçı-publisist*

İndi özünə şair deyib sözçülüklə məşğul olan yazarlarımız çoxdur. Amma əsl söz adamı, əsl şair həmişə, hər yerdə öz sözüylə, söhbətiylə seçilir, özü yanında olmasa da oxunan şeirlərindən kimə məxsus olduğunu duyursan, dərk edirsən.

Sözçülükdən, əllaməlikdən uzaq, həyatsız-küysüz, bir əlindəki qələminə, qəlbinin istedadına və bir də qanındakı qeyrətinə sığınaraq öz işini görən, şeirlərini yazan

şairlərimizdəndir Mürvət Qədimoglu Həkəri. Onun şeirlərinin hər bir misrası, hər kəlməsi qeyrət, kişilik hissindən yoğrulub:

*Qeyrət gərək ola qanda,
Ad gözlənə hər bir yanda.
Dar ayaqda, çətin anda,
Kimsə görməz sınan məni, – deyir Mürvət.*
("Məni")

Ömrü boyu haqq-ədalət arayan, hardasa bir haq-
lının haqqının tapdanmasına dözməyib onu qeyrətli
qanıya cilalanmış qəlbinin süzgəcindən keçirən Mür-
vət başqa bir şeirində deyir:

*Haqq halalı olsun-kim qansa haqqı,
Haqq haranı olsun-kim dansa haqqı.
Haqlı nələr çəkər tapdansa haqqı,
Haqq ilə düşünən baş bilər-bilər...*
("Baş bilər-bilər")

Sərrast deyimlərlə, maraqlı, yadda qalan söz oynat-
maları ilə zəngindi Mürvətin yaradıcılığı. Bir sözü müx-
təlif mənə çalarlarında səsləndirmək, yüklü, tutarlı ifa-
dələrlə zəngin misralar yaratmaq, sözü istədiyi kimi
oynadıb, necə deyərlər, yoğurub-yoğurub sonda söz
sacına gözəl, tutarlı fikirlər etmək Mürvət qələminin
ustalıqına, layiqli söz sərrafı olmasına dəlalət edir:

*Başsız başın qoşmayaydı başlara,
Balla balıq birdi başı boşlara.*

14

*Bəla odur naşı daşı baş yara,
Naşılardan baş olmağı olmaya.*

("Olmaya")

Və yaxud:

*Gəlişini gözümlə gözlər,
Qurban sizə gözümlə gözlər.
Göz muncuğu gözümlə gözlər
Hər qəlbi qaradan səni.*

("Gəraylı")

Bu cür nümunələri istənilən qədər gətirmək olar.
Mürvət Qədimoglu Həkərinin söz kəmərinə çıxan,
hədəfinə çox sərrast çatan söz oxları istənilən qədərdir.
Mürvət Qədimoglu deyimlərinin, yüklü fikirlərinin
xalqın yaddaşında əbədi yaşayacağına inanıram.

*Şəno Arif,
Yazıçı-publisist*

"İkiyə bölünmüş ürək" adlı şeirlər kitabını oxu-yan-
dan sonra mən həmişə Mürvət kimi tanıdığım müəllifi
şair Mürvət Qədimoglu kimi tanıdım. Dünyanın üzün-
dən baxıb astarını görmək, astarından baxıb üzünü
görmək ilk kitabını çap etdirən hər şairin işi deyil. Əsil
şairin tanıdığı dünyanın astarı-ıçı olmalıdır, üzü yox.
Üzü hamı görür, amma astarını görmək üçün insanda
Mürvətdə olduğu kimi xüsusi istedad tələb olunur.
Mürvətin elə ilk şeirlər kitabı onda belə bir istedadın
olduğunu sübut eləyir. Bu istedad şair Mürvəti hara
aparıb çıxara biləcək, Mürvət bəy istədiyini hara qədər
aparıb çıxaracaq – bu artıq başqa məsələdir. Hələlik isə
Mürvət Qədimoglu bunu deyə, özü də çox gözəl deyə

15

bilir:

*...Hələki meydandı şərə bu dünya,
Dönübdü əllərdə şara bu dünya.
Süzür nədanlara şərabı dünya, –
Heyif öz qeydinə qalanı yoxdu.*

Və yaxud:

*Hələ yuxudadı mürgülü dünya,
İstili, soyuqlu, bürkülü dünya.
Nadanlıq ağına bükülü dünya,
Üstünə bir yorğanı salanı yoxdu...*

*Bir də Mürvət bunu da deyə bilir:
Kişilik insanda süddə, qandadı,
Gəzməklə tapılmaz hansı yandadı.
Yaltağın ulaqdan fərqi ondadı,
Yaltağın noxtası, palanı yoxdu...*

("Yoxdu")

Mürvət Qədimoglu şeirlərinin birində belə də deyə
bilir:

*Haqq halalı olsun-kim qansa haqqı,
Haqq haramı olsun-kim dansa haqqı.
Haqlı nələr çəkər tapdansa haqqı,
Haqq ilə düşünən baş bilər-bilər...*

("Baş bilər-bilər")

Mürvət Qədimoglu ilə istedadı bir yerdə, əl-ələ, çi-
yin-çiyinə verib gedirlər. Mənim qənaətimə görə, Mür-
vət bu istedadı öz lazımı yerinə aparıb çıxaracaqdır...

Eldar Baxış, şair

Qəlbində, gözlərində bədii sözün şöləsi canlanan Mürvət Qədimoglu şair qələminin qədrini bilən, müsibətinə dözən, ülvyyətinə dərk edən bir qələm sahibidir. Onun şeirlərinin əksəriyyətini oxuduqdan sonra təəsüratımı kağıza köçürmək istərkən iki söz daha çox fikrimdə dolandı: "Ümid və niskil". Mürvətin ümidi inamdan doğan qanadlı bir ümiddir, bu qanadları dərdin, nisgilin ağır daşları çəkib saxlaya bilməz. Torpaq nisgilin, torpaq ümidinin çırpıntıları Mürvətin misralarında bütün aydınlığı ilə eşidilməkdədir. Mürvətin qələmi ilk xatirat, ilk oymaq, yuva çevrəsində qapanıb qalmır. O taylı bu taylı bütün Vətən, bütün dünya şairin düşüncələr məcrasından gəlib keçir və duyğuların uğurlu bədii ifadəsini necə tapdığı çox gözəl hiss olunur:

*İki yük çəkiram dağdan, düyündən,
Demə bu nə ağrı, bu necə yükdür.
Vətənimin ikiyə bölündüyündən,
Mənim də ürəyim iki bölükdür.*

("İkiyə bölünmüş ürək")

Qaçqınlıq, didərginlik mövzusu Mürvətin yaradıcılığında mühüm yer tutur. Vətən dərdi, el müsibəti kimi ümumi səciyyə daşıyır. Təqdir olunmalı cəhət həm də budur ki, şair sözçülükdən mümkün qədər qaçmağa çalışır, təmkin və məntiq çərçivəsindən çıxmır, ümumiləşdirmək yönümündən qələmini sınağa çəkir. O, bədii yaradıcılıq məsuliyyətinin ağırlığını gərəyincə başa düşən şairdir...

Hüseyn Kürdoğlu
şair, tərcüməçi, tədqiqatçı alim

Mürvət Qədimoglu Həkəriyə qismət olan söz ehtiyatı hər şairə nəsim olan deyil. Onun sözlə oynaması, sözün nazını çəkməsi poeziyada əsas cəhətlərdən biridir. Bir də Mürvət nəyinsə xatirinə şeir yazmır. Onun hökmdarı içindən gələn səsdır, titrəyişdi:

*Namərdi tor qurub bərə güdürsə,
Xoruzu yad hində fərə güdürsə,
Qızı ingilisə ərə gedirsə,
Kimsədən həmrəylik gözləmə hələ.*

Və ya:

*Qarabağ dərdinə qulağı karsa,
Ona atılana gözləri korsa,
Erməni südünü əməni varsa,
Kimsədən həmrəylik gözləmə hələ.*

Mürvət Qədimoglu'nun təbiəti vətənpərvər ruhda tərbiyələnilib. Hansı mövzuda yazırsa-yazsın, özündən asılı olmayaraq yurd, torpaq məhəbbəti üstünlük təşkil edir. Bu məhəbbət "Çiçəkli" dağında göz yaşı kimi dumduru axan bulaq suyunun onun qanına qarışmasından irəli gəlir.

Sənət adamı haqqında söz deyəndə çox zaman deyirlər ki, filankəs haqqında söz demək çətinidir. Mürvət haqqında söz demək asandı. Ona görə asandır ki, onun şəxsiyyəti yaradıcılığı ilə vəhdət təşkil edir. O, misraların arasından boylanıb deyir:

*Özüylə yurd daşı daşıyanların,
Daşları gör hardan haraya düşdü!
Əlli il bir yerdə yaşayanların,
Qəbri bir-birindən aralı düşdü...*

Belə qəlb göynədən, ürək ağrıdan şeirlər onun kitablarında istənilən qədərdir.

Şair dostuma bitib-tükənməyən yaradıcılıq uğurları arzulayıram!

Mirsəyyaf Zamanlı, şair

Mürvət Qədimoglu Həkəri poeziyası çox şaxəli və rəngarəngdir. Onun poeziyasının ən maraqlı cəhətlərindən biri də budur ki, o, indiyə qədər Azərbaycan ədəbiyyatında təsadüf etmədiyimiz "əvvəl-axır", "törəmə", "şeirdən törənən şeir", "əvvəl-axır, dodaqdəyməz, təcniş" və s. şeir formalarına müraciət etmiş və gözəl şeir nümunələri yaratmışdı. Məsələn: "niyə qanadı" şeiri "dodaqdəyməz" olmaqla həm də "təcnişdir", yəni iki çətinliyi özündə birləşdirir:

*...Qaldı qanlı Araz, qaldı Həkəri,
Ah, necə qisasdı, qaldı, Həkəri.
Allah, Həkərisiz qaldı Həkəri,
Niyə gedən deyil, niyə qan adı?!*

"Bilirəm indi" şeiri isə "əvvəl-axır" olmaqla eyni zamanda "törəmədir". Burada şeirin mistalarının sonları eyni sözdən hər dəfə bir hərifi silməklə törəyir:

*...İstəkli dost seçmişəm qəlbə şeiri, qəzəli,
İlk gündən şeir oldu saf sevgimin əzəli.
İncitsə də qəlbimi nəçə qansoranı zəli,
İradəmin atını könlüm inamla mindi.*

Və s.

Mürvət Qədimoglu Həkəri bəşəri hisslərdən olan saf sevginin tərənnümünə də xeyli miqdarda şeir həsr edib. Onun digər şeirləri kimi bunlar da gözəldir, təkrarsızdır. Ümumiyyətlə, insan psixologiyasına dərin-dən bələd olan şairin məhəbbət mövzusunda yazdığı şeirlərində gözəl bir sevgi rübəbi çalınır.

İnsan sevə bildiyi qədər insandır, insanın gücü içindəki eşq qədərdir. Haradansa hafizəmdə qalmış bu kəlamın mahiyyətini onun məhəbbət mövzusunda yazdığı şeirlərində yenidən anlayıram:

*Bəxtin axarına getməkdəndisə,
Özün qazandığın qismət yaxşıdır.
Sevə-sevə ayrı dərd çəkməkdənsə,
Bir yerdə çəkilən zillət yaxşıdır...*

Yaxud:

*Həsrət çoxaldıqca ümid də artar,
Demə ki, dözmürəm bu sənsizliyə.
Səni məndən alıb aparan qatar,
Bir gün gətirəcək səni geriye...*

Və yaxud:

*Mürvət var ki, qəlbə zillət yaşayır,
Mürvət var ki, iki qismət yaşayır.
Bir ürəkdə iki Mürvət yaşayır,
Birisi xoşbəxtdir, birisi bədbəxt...*

**Şair dostuma yeni yaradıcılıq uğurları arzusu ilə:
Malik Rəcəb, Yazıçı-publisist**

"İkiyə bölünmüş ürək"lə böyük yolun yolçularına qoşulan Mürvət Qədimoglu, "Mən dünyanın dərd daşıyam" deyib düşdüyü yerdə qalmadı. Bu boyda dünyanın dərdindən, sərindən gücü çatan qədər yükünü tutub "Zirvəyə gedən yol"a çıxdı. O yola ki, gətirib Mürvəti "İnfarkta gedən yol"a qovuşdurdu... Mürvət Qədimoglu can yangısı ilə yazıbyaradan şairdir. Onun yaradıcılığında elin dərdi, qəmi, xalqın kədəri qırmızı bir xətt kimi keçir. Bu dərd, həmişə şəxsi dərdlərin fəvqündə durur. On illər əvvəldən şəhərdə məskunlaşan şair bu gün özünü hamıdan çox qaçqın hesab edir:

*"Sən qaçqın deyilsən" deyən bixəbər,
Şuşatək qartalım düşüb dərbədar.
Zəngilan, Fizuli, Ağdam, Kəlbəcər,
Laçın qaçqındırsa, mən də qaçqınam.
Bax budur can yangısı, vətən həsrəti, qəlb ağrısı!*

Mürvət Qədimoglu eyni zamanda çılğın şairdir. Onun ürəyi sözlə doludur. Sözdən belə səxavətlə, genbol istifadə etməsi də elə burdan irəli gəlir. Bəzən adi bir mövzuda yoruluncaya qədər yazır. Bu azmış kimi, şeirin sonunda üç nöqtə də qoyur...

Mürvət Qədimoglu şeirlərinin birində bir nəfərə "Mürvətdən beş-altı kitab qalacaq" deyir. Mənsə deyirəm: Mürvətdən beş-altı kitab yox, söz qalacaq. O söz ki, 850 ildir ki, şeirsevərləri Nizaminin cazibəsində saxlayır, o söz ki, 500 ildir sevənləri Məcnun kimi, Leyli kimi Fizulinin səcdəsinə gətirir, o söz ki, Vaqifi xalqa sevdərib, Səmədi Vurğun eləyib, xalqı da Vurğunun vurğununa çevirib. O söz ki, Ramiz Rövşəni hamımızın

sevimlisi eləyib. İnanıram ki, bu söz M.Qədimoglunu da öz dediyi kimi, sənətin zirvəsinə aparacaq, şeir mülkündə onun da özünəməxsus yeri olacaq...

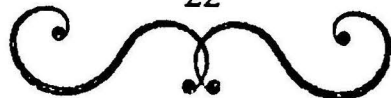
Mürvət Qədimoglu Həkəri Azərbaycan ədəbiyyatında kifayət qədər tanınmış və sayılıb-seçilən şairlərimizdəndir. O, şeiri yüklü və obrazlı yazmağı bacarır.

Onun dərddən, yurd həsrətindən, torpaq nisgildən doğulmuş şeirləri insanın xəyalını çox uzaqlara aparır. Hamımız yaxşı bilirik ki, dərddən-qəmdən doğulmuş şeirlərin ömrü uzun olur. Mürvət Qədimoglu'nun yaşadığı Vətən həsrəti, yurd niskili onun şeirlərinə də sirayət eləyib. Şairin "Səndən ayrılandan", "Qubadlım", "Kaş olaydım", "Kəlbəcərdən gələn gəlin", "Apar məni Qubadlıya" və başqa bu kimi həsrət ağrı-acısı ilə qələmə alınmış şeirlərini ürək ağrısız, kövrəlmədən oxumaq, dinləmək mümkün deyildir. Vətənə məhəbbət, doğulub boya-başa çatdığı yurda sədaqət hissi onun, demək olar ki, hər bir şeirinin carına, qanına hopmuşdur:

*...Səndən ayrılandan yurdum, cavandım,
İyirmi beş yaş gəlib yaşıma üstə.
Torpaq həsrətiylə alışıb-yandım,
Bəyaz qar çiləndi başımın üstə.*

Və ya:

*...Nar ağacı çiçəkləyə,
Budağını çiçək əyə.
Şotlanlıdan Çiçəkliyə,
Köçən köçə daş olaydım,
Kaş olaydım, kaş olaydım!*

Bu cür torpaq həsrəti, yurd nisgili ilə mayalanmış şeirlər onun yaradıcılığında istənilən qədərdir...

Mürvət Qədimoglu'nun sevgi, məhəbbət şeirləri də, ürəyə yatımlı, diqqət çəkəndir. Onun sevgi şeirləri eyni zamanda, insanı kövrəldir, oxucu xəyalını uzaqlara çəkə bilir. Onun sevgi şeirləri insanı həm də həyata, yaşamağa səsləyir. "Mənə elə gəlir ki...", "İstəmirəm gəncliyimə qayıdım", "Gəldin bəlkə də", "Məni bu sevdadan qoru, İlahi" və s. şeirləri poetika ilə zəngin, şirinliklə dolu şeirlərdir. O, şeirlərində sözün rəsmiini çəkməyi, sözün ruhuna sığal çəkməyi bacaran şairdir:

*...Bu sevdə yolunun sonu qandı, qan,
Sevdə yolçusunun donu qandı, qan.
Üzdən xoş görünən nardı bu sevdə,
Kəssən içi tamam qızıl qandı, qan, –
Məni bu sevdadan qoru, İlahi!*

Yada ki:

*...Xəyal vüsalına çatmamaq üçün,
Məst olub rahatca yatmamaq üçün.
Mənsiz də dəli ilə dolu dünyada,
Dəlinin biri də artmamaq üçün, –
Məni bu sevdadan qoru, İlahi!*

Və ya:

*...İstəmirəm gəncliyimə qayıdım,
Gəncliyimdə sən yox idin, əzizimi!..*

Elimizin gözəl şairi Mürvət Qədimogluna can sağlığı, yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

*Namiq Məna,
AYB-nin Qubadlı regional
bölməsinin sədri, bədiyyəçi şair*

Böyük türk şairi Nazim Hikmət deyirdi ki, iqtisadiyyat və siyasətlə bağlı ən dəqiq proqnozları iqtisadçılar və siyasətçilərdən deyil, şairlərdən soruşun. Çünki peyğəmbərlərdən sonra Allaha ən yaxın olan insanlar məhz şairlərdir, onların hissiyatı və öncəgörmə qabiliyyətləri çox güclüdür.

Nazim Hikmətin bu sözündə böyük bir həqiqət vardır. Mən bu həqiqəti ünsiyyətdə olduğum şair dostlarımda da sezmişəm. Şeirlərini sevə-sevə oxuduğum dostum və ağsaqqalım Mürvət Qədimoglu Həkəri də güclü hissiyata malik olan, Allaha yaxınlığı nurlu çöhrəsinə və təbəssümünə yansıyan şairlərdən, qələm adamlarındandır. Mən bu işıqlı insanı yaxından tanıdıqca bir daha əmin oldum ki, bəli, şairlər həqiqətən də seçilmiş insanlardır.

Bu gün şair Mürvət Qədimoglu Həkəri yaradıcılığını sevənlər çoxdur. Amma o, bir çoxları üçün şair, yazıçı, publisist olduğu halda, şəxsən mənim gözümdə isə həm də Qubadlının, Həkərinin özüdür. Bizim əvvəllər sadəcə "salamməleyk" səviyyəsində tanışlığımız vardı, lakin mən onu yaxından tanıdıqca münasibətlərimiz mənəvi qardaşlığa, sirdaşlığa, məsləkdaşlığa çevrildi.

Mən bir çox ziyalılarla, elm və qələm adamlarıyla dostam, amma öz elimdən, doğulub boya-başa çatdı-

ğım Qubadlıdan götürüb gəldiyim nisgili, torpaq-Vətən itkisinin acısını bölüşmək üçün belə bir el ağsaqqalımıza rast gəldiyimdən çox məmnunam. Etiraf edirəm ki, mən bu gün işğal altında olan torpaqlarımızın ətrini, qoxusunu Mürvət Qədimoglu kimi işıqlı insanlardan alıram. Mürvət müəllim Qubadlı-Zəngilan mahalının canlı simvoludur. Torpağa, Vətənə bağlılığın nə demək olduğunu Mürvət müəllim kimi insanların özündən, sözündən, yaşantılarından öyrənmək olar. Bu qocaman qələm adamının hər misrasından yurd həsrətinin acısı hiss olunur:

*...Mürvət, yanacaqımı bir də od – ocaq?
Sevinc qıyma-qıyma, qəm qucaq – qucaq.
Deyirəm, İlahi çoxmu qalacaq,
Sol əlim sancılı döşümün üstə?!*

Və ya:

*...Qəddarlığı zalım geydi əyninə,
Etdikləri bir gəlmədi əyninə.
Uçub qondu qaniçənin çiyninə-
Qismət yazan tale quşu dünyanın,
Göyərmedi qara daşı dünyanın...*

Mürvət müəllim təpədən-dırnağa sevgi şairidir. Onun qələmi Vətənə sevgiyə, Anaya sevgiyə, İnsana, İnsanlığa sevgiyə köklənib. Kitablarında, şeirlərində, yazılarında, çıxışlarında səmimi qəlbdən oxucuya, dinləyiciyə ötürdüyü mesajları aldıqca istər-istəməz onun kövrək ruhunu, tükənməz sevgisini, Vətən eşqini duyub qəbul edirsən. "Həkəri" imzasıyla, təxəllüsüylə ta-

nınan Mürvət Qədimoglunun şeirlərini oxuduqca insan arınır, durulur, böyüyür, bütövləşir, vətənləşir. Mən onun şeirlərini oxuyarkən azərbaycanlı olmağım la gerçəkdən qürur duyuram. Məncə, Azərbaycanı sevmək üçün bir tək Mürvət Qədimoglu Həkərinin şeirlərini oxumaq bəs edər.

Siyasət adamları hər zaman qələm adamları ilə ünsiyyət qurmağa, dost olmağa meylli olurlar. Çünki ədəbiyyatı kitablardan oxumaqdansa daha çox, o ədəbiyyatı yaradan şairlərin, yazıçıların özlərindən canlı-canlı eşitməkdə, duymaqda fayda var. Mürvət Qədimoglu Həkəri ilə də hər görüşürüz, hər söhbətimiz ədəbiyyat dünyası ilə canlı təmas qurmağıma, ədəbiyyatın dərinliyini və gözəlliyini hiss etməyimə imkan yaradır.

Şairlərlə dostluq siyasətçilər üçün böyük önəm kəsb edir. Yaradıcılığın, yaradılışın, həyatın, insanlığın görünməyən tərəflərini görmək istəyən siyasətçilər təkcə alimlərlə, filosoflarla deyil, ilk növbədə məhz şair və yazıçılarla ünsiyyətə xüsusi dəyər verirlər. Mən çox şadam ki, Mürvət Qədimoglu Həkəri kimi ariflər arifi ilə, söz və fikir ustası ilə dostam!

*Əlisahib Hüseynov –
Milli Həmrəylik Partiyası (MHP) sədri,
Qarabağ qazisi*

MƏN DÜNYANIN DƏRD DAŞIYAM

(avtobioqrafik şeir)

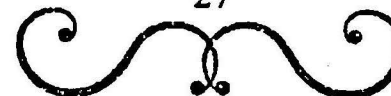
Əllərinə əl uzatdım, əl vermədi ələ dünya,
Bol qəmimdən, kədərindən tutdu mənə şələ dünya.
Əzdi, burdu, бүkdü məni hey belədən-belə dünya,
Sancıb ögey ana kimi, sonra tutdu dilə dünya.
Solğun keçdi ömür yazım, taleyimin sərt qışıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

Gəncliyimdə etdiyim səhv saçlarımda dənə döndü,
Dosta qarşı məhəbbətim mənə qarşı kinə döndü.
Mələk sanıb allandığım ifritəyə, cinə döndü,
Gündüz məndən gedən dərdim, gecə dönə-dönə döndü...

Dərd-qəm özün məndə tapıb, dərdin-qəmin adaşıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

Üzə gülə-gülə qoyub başım altı balınc bəxtim,
Ömrüm boyu başım üstə yelləyibdi qılinc bəxtim.
"Dərd daşı" adıyla mənə qazandırdı imic bəxtim,
Qıyma-qıyma qıydı mənə bol sevinci simic bəxtim.
Calışıb ki, bu dünyada dərdli gəzəm, pərt yaşayam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

Çarəsiz, istər-istəməz ikili ömür yaşadım,
Səhnədə bir cür oynadım, həyatda bir cür yaşadım...
Taleyin külsüz sacında küt getdi xəmir, yaşadım,
Bax beləcə daşlaşdıqca "Dərd daşı"na döndü adım.
Dərdlilərin sırasında mən bu sıranın başıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

"Dünyanın dərd daşı" etdi bu ikili ömür məni,
Bir ömür zəli sirdaşım sorur məni, əmir məni...
Məngənəyə salıb sıxdı haqdan gələn əmr məni,
"İçim özümü yandırır, çölüm özgəni, özgəni..."
Allah mənə qotur verdi, dırnaq vermədi qaşıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

1

Hey çalışdım açılmadı mənim bağlı qıl bəxtim,
Nə zamandı doğa bilmir dul taleyim, qısır bəxtim,
Qorxu sovuşub ötüşür, sonra daldan qızır bəxtim,
Mənə qəpik-quruş oldu yad gözündə qızıl bəxtim.
"Şeş" istəyən oyunçunun "yek" zərinin nərd daşıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

Ürəyimdə bəsləmişəm, ürəyimi deşən dərdi,
Ürəyimi deşə-deşə gözlərimdən daşan dərdi.
Məni ayaq altda qoyub başım üstədən aşan dərdi,
Çox bilibdi bədxahlarım qismətimə düşən dərdi.
Mən də belə "bəxtəvərəm", taleyimin qarğışıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

"Şeş" istəyib zər atmışam, "yek" veribdi ömür nərdim,
Ömür boyu bağ bəslədim, dərən zaman kömür
dərdim...
Bir ömürdü didir məni, bircə doydu demir dərdim,
Mən əridim için-için, ərimədi dəmir dərdim.
Dərdlərimdən qala çıxar, mən dünyanın dərd daşıyam,
Bu dünyaya gəlmişəm ki, o dünyaya dərd daşıyam.

Göyərmedici qara daşı dünyanın

*"Altmış beşdə" dil dolaşar, diz əsər,
"Səksən, yüzü" yaşayan var sərhasər...
Düşünürəm... düşəcəkmə görəsən,
Qismətimə "yetmiş beşi" – dünyanın,
Göyərmedici qara daşı dünyanın...*

GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN

("Qalx ayağa, Azərbaycan" – Bilman Qüdrət).

"Qalx ayağa, Azərbaycan!" – dedik bəlkə gündə yüz yol,
Bu deyimdən ruhlandıqca, fərəhləndik tutduq düz yol.
Yolumuz düz olduğundan, ürəklərdə qoydu iz-yol,
Görünməmiş bir dərs aldı qoca tarix, ulu zaman,
Gözün aydın, Azərbaycan!

Daha gözəl gələcəyə yol alıbdır ZƏFƏR YOLU,
Azərbaycan əsgərinin ta açıqdır əli, qolu.
Sənin Zəfər yolun, Vətən, şadlıqla, sevincə dolu.
Şanlı ZƏFƏR BAYRAMINA
qurban olsun deyim ki, can,
Gözün aydın, Azərbaycan!

Otuz ildə edilməyən işi gördün qırx dörd gündə,
Bu iş heç vaxt baş tutmayıb nə tarixdə, nə də dində...
"DƏMİR YUMRUQ" birləşdirdi bizi bir yumruq
önündə,
Mümkünsüzü mümkün etdi Cənab Ali Baş
Komandan,
Gözün aydın, Azərbaycan!
Ta bir ildir qələbənin nəşəsindən gülür Vətən,
Tarix boyu qoca zaman bu sevincə görməyib tən.
Bu sevincə son qoyammaz daha indi yoldan ötən,
Sən tarixdə bir silinməz tarix yazdın, – dedi hər yan,
Gözün aydın, Azərbaycan!

Qardaş kimi çətin anda dayaq aldığ Türkiyədən,
"Biz bir millət, iki dövlət" – şuarından güldü Vətən.

Bir bədəndə biz iki can olduq hər an, deyim ki, mən,
Bir an da bizsiz olmadı Rəcəb Tayyib Ərdoğan,
Gözün aydın, Azərbaycan!

Neçə-neçə oğulların şəhid oldu ötən ildən,
Qazilərin çiyni üstə dayaqlanıb durur Vətən.
Canım-gözüm, yer üzünün ən möhtəşəm vətənisən,
Sənin Zəfər Bayramına qonaq gəlir Şanlı
Turan,
Gözün aydın, Azərbaycan!

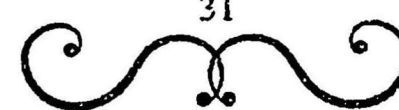
Şükür, mənə qismət oldu bu sevinci yaşamağım,
Daha çox geridə qaldı kədər yükü daşımağım.
Yetmiş yaşa gəlib düşdü qəlbdən qəmi qaşımağım,
Qoy bir illik bu bayramı min illərlə görsün cahan,
Gözün aydın, Azərbaycan!
Gözün aydın, Azərbaycan!

05.11.2021

TÜRKİYƏ

"CAN AZƏRBAYCAN" – dedin, cana gəldi canımız,
Daha da şiddətləndi damarda al qanımız.
Sənə dost, qardaş dedi Azərbaycanımız,
"Bir millət, iki dövlət" olubdur şüarımız,
Sən mənim can qardaşım, qan qardaşım Türkiyə!

Namərdliyiki gördün Paşinyantək yamanda,
Alçaqlığıki duydun o şeytanda, şamanda,
Azərbaycan qalanda dar ayaqda, amanda,
Arxa-dayağım oldun həmin anda, zamanda,
Sən mənim can sirdaşım, arkadaşım Türkiyə!

Qanıçənlərlə dolu bu zavallı dünyada,
Hey qan içən, qan soran bu havallı dünyada.
Qanıçənlər əlində xəstəhallı dünyada,
"İkili standartlı" qan-qadallı dünyada,
Sən mənim əyilməyən uca başım Türkiyə!

"Can Azərbaycan" üçün hər çətində dayağım,
Əl vermişən əlimə, doğma qardaş sayağım.
Evimdə gur çırağım, qaranlıqda mayağım,
Şuşaya sancılarda Üç rəngli bayrağım,
Gözlərimdən süzülən sevinc yaşı Türkiyə!

Tarixdə tarix oldu" ŞUŞA BƏYƏNNAMƏSİ",
Yüz illərdən yol alır bu qardaşlığın izi.
Dünyaya bir mesajdı onun hər bir kəlməsi,
"QURTULUŞ"da QURTULUŞ, TURANLIQ bünövrəsi,
Yağların başına ağır daşım, Türkiyə!

İlham kimi xalqına komandan, həm əsgərim,
"Qarabağ-Azərbaycan" sözü dildə əzbərim.
Rəcəb Təyyub Ərdoğan adlı igidim, nərim,
Söz yumruğu daş dələn yenilməzəm, hünərim,
Qəzəbindən dartılmış qılınc qaşım Türkiyə!
Sən mənim can kərdeşim, arkadaşım Türkiyə!

13.06.2021

MƏNİM ZƏFƏR BAYRAMIM

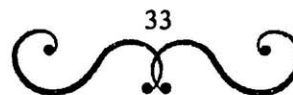
Bu dünya görməmişdi hələ belə toy-düyün,
Sevincinə çevrildi bu sevinc yerin, göyün.
Bu şanlı qələbənlə öyün Türk oğlu, öyün,
Səs saldı bu dünyaya mənim hünər bayramım,
Mənim zəfər bayramım!

Şən günümdə yetişdi ər oğlu Ərdoğanım,
Dar günümdə başlara dolu kimi yağanım.
İlhamımın köksünə qardaş kimi sığanım,
Tarixdə tarix yazdı bax, bu səhər bayramım,
Mənim zəfər bayramım!

Sevinci yoxa çıxdı farsın, rusun, ərəbin,
Qışın oğlan çağında nur yaydı al səhərin.
Hər şeyi yaxşı görür uca Tanrım, o rəbbim,
Yox oldu ürəklərdə ta qəm-qəhər, bayramım,
Mənim zəfər bayramım!

Zəfər yazan uçaqlar havada havalandı,
Qurbaninin sədası göylərdə dalğalandı.
Yer üzündən yüksəlib səmalarda dolandı,
Göylərin göy qurşağı üç rəngli bayrağım,
Mənim zəfər bayramım!

Tarixdə bir ilk oldu bu qələbə, bu zəfər,
Qəlblərə fərəh verir bu sevinc axşam, səhər.
Belə sevincə hələ qər q olmamışdır bəşər,
Tarix görməyib hələ buna bənzər bayramı,
Mənim zəfər bayramım!

Yerdə qalmadı qanı Mübarizin, Poladın,
Sevinclə əvəz oldu anaların fəryadı.
Bu gün Azərbaycanım dünyada bir dünyadı,
Yağılının ömrünə düşər, kəsər bayramım,
Mənim zəfər bayramım!

Ərənlərim hey qeyrət səngərində yatdılar,
Vuruşub gecə-gündüz arzu-kama çatdılar.
Neçələri rütbəyə, ada-sana çatdılar.
Kişiliyə, ərliyə verdi dəyər bayramım,
Mənim zəfər bayramım!

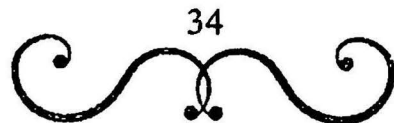
10.12.2020

NADİR ŞAHIM QAYITDI

*(Cənab Prezident, Ali baş komandan
İLHAM ƏLİYEVİ Uca Tanrı Nadir Şah donunda yenidən
bu xalqa bir xilaskar kimi göndərdi...)*

Ürəyində yoxdur qorxu-qadağa,
Pərişanyan olsun ona sadağa!
Səs yayılsın yaxına, həm uzağa,
Qoy eşitsin solum, sağım, qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!

Oldu xalqa həm komandan, həm əsgər,
Xoş xəbərlə müjdələdi hər səhər.
"İTİ QOVAN" oldu dillərdə əzbər,
Dik qamətim, ucalığım qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!

Gəldi xalqdan bəhrələndi, güc adı,
Qan içəndən qisas aldı, öc aldı.
Ulu xalqın ürəyində ucaldı,
O BAŞ MİLLİ QƏHRƏMANIM qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!

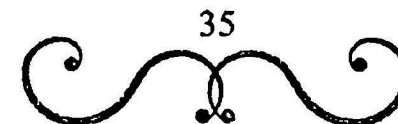
Ərən sələf qoyub gedib babalar,
Qarabağda yandırıldı sobalar.
Qoy eşitsin bütün ellər, obalar,
Qəm şarikim, dərd ortağım qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!

Həqirəti bilmək üçün dünya da,
Qarabağım gülmək üçün dünyada,
Dərdi-qəmi silmək üçün – dünyada –
Hər tərəfə atdı lağım, qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!..

Nələr gördük qismətində bu xalqın,
Zülmətində, zillətində bu xalqın...
Son yüz illik qismətində bu xalqın,
Torpaq alan nadir şahım qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!

Uca Tanrım xilasgarı yetirdi,
Vaxtdı çatdı, onu zaman gətirdi.
Qarabağda ah-naləni bitirdi,
Gözün aydın, ulu xalqım, qayıtdı,
NADİR ŞAHIM QAYITDI!!!

23.10.2020

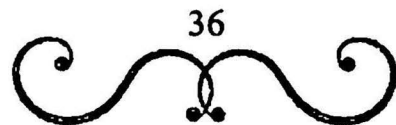
ÜÇ RƏNGLİ BAYRAĞIM

Qalx, boylan zirvələrdən, yer üzünə kölgə sal,
Yox olsun torpağımdan qorxu-qadağa, mələl.
Qoy görk olsun dünyaya bu sevinc, cahi-cəlal,
Mənim zirvədə zirvəm, mənim əlçatmaz dağım,
Ay üç rəngli bayrağım!

Səni ələ alanlar ərənləşir, ərləşir,
Sənsiz dalğın gəzənlər, səni görür nərleşir...
Dalğalandığın yerdə gecə-gündüz birləşir,
Nurlu yol göstərənim, mənim sönməz mayağım,
Ay üç rəngli bayrağım!
Gün düşdükcə üstünə bərq vur, parılda, alış,
Üstündəki rənglərə qurban olum, din, danış!
Sənin hər yellənməyin bir oyanış, çağırış,
Sən düşməyə qəzəbim, dildə zəhərim-ağum,
Ay üç rəngli bayrağım!

Sən bərq vurduğun yerdə yer üzü kölgələnir,
Səmadan sanki yerə ətirli gül çilənir.
Sənin titrəyişindən mərdlik, ərlik ələnir,
Gecə-gündüz oyağım, mənim arxa-dayağım,
Ay üç rəngli bayrağım!

Daha dik tut başını, bərk dur durduğun yerdə,
Düşməyə göz dağısan, salmışan onu dərdə.
Gecə də nur yayırsan, bütün kənddə, şəhərdə,
Mənim Vətənə sevgim, yaşamağa marağım,
Ay üç rəngli bayrağım!

Daha məğrur dalğalanan çalınan zaman "Cəngi",
El, şan-şöhrəti bilir üstündə üç rəngi.
Bu gün Azərbaycanın sənsən qeyrər çələngi,
Ay anamın-bacımın həya-ismət duvağı,
Ay üç rəngli bayrağım!

Sən olmasan, bu həyat qoy mənə olsun haram,
Sən yelləndikcə qəlbə sağalır bir-bir yaram.
Mən varam, sən də varsan, sən varsan mən də varam,
Mənim Ayım, Günəşim, mənim ümid çırağım,
Ay üç rəngli bayrağım!

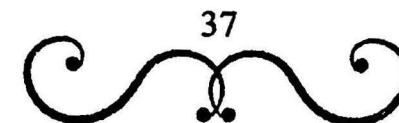
Qoy səni zirvələrdə görsün hər gedib gələn,
Qayalarda qürrələn, zirvələrdə silkələn,
Dərya kimi dalğalan, dəniz kimi ləpələn,
Qoy qürrələnsin bu gün solum, həm də ki, sağım,
Ay üç rəngli bayrağım!
ÜÇ RƏNGLİ BAYRAĞIM!

07.10.2020

QAYIT YURDA, QAYIT, MƏNİM QARDAŞIM

*(Qardaşım Vilayətin timsalında doğma torpuqlardan qaçqın,
köçkün düşmüş bütün qardaşlara bir haray, bir çağırış – 1-ci
şeir)*

Qardaş, doğma yurddan yan durmaq olmaz,
Bizi əymək olmaz, sındırmaq olmaz.
Ata ocağını söndürmək olmaz,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

O yurdda nənəmin cəfa-cəbri var,
Babamın qayaya dönən səbri var,
Atamın kimsəsiz qalan qəbri var,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

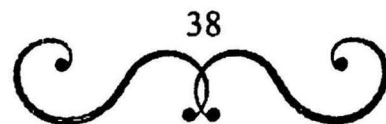
Sənə gəl-gəl dedi, qol açdı yurdun,
Babamızdan qalan bir tacdır yurdun,
Kişi əllərinə möhtacdır yurdun,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

O ölü sükunət gəlhagəl istər,
Pozulan növraqlar xoş əməl istər,
Uçulan daş-divar igid əl istər,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

Çıxarma yadından Dədəm Qorqudu,
Ərlər birləşəndə olar bir ordu.
Yadlara qalmadı Nəbilər yurdu,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

Qayıt, gəlsin yenə tar-qaval səsi,
Quzu mələrtisi, at kişnərtisi,
Kişi səs-sədası, igid nərəsi,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

Qayıt ki, yaylaqlar, dağlar sevinsin,
Saralmış bağçalar, bağlar sevinsin,
Qayıt, küskün düşmüş ruhlar sevinsin,
Qayıt yurda, qayıt, mənim qardaşım!

ŞUŞAM

Şükür, bu gününə, şükür,
Ay yaşıllı, allı Şuşam!
Sən "Qarabağ şikəstə"li,
Dil-dodağı ballı Şuşam.

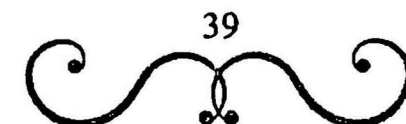
Xan əmili, Bülbüllüsən,
Xar elədin bülbülü sən.
Sən Xarı bülbül güllüsən,
Gül ətrindən hallı Şuşam.

Səni sevməz hər kütbeyin,
Can dərmanı gül-çiçəyin.
Bulutların ağ örpəyin,
Çəmənlərin xalı Şuşam.

Qalaları namərd söküb,
Dağlarına duman çöküb.
Başın çox bəlalar çəkib,
Daim qeyli-qallı Şuşam.

Göyün yerdə sayasısan,
Mərdlik, qeyrət mayasısan.
Qartalların qayasısan,
Qayalar qartalı, Şuşam!

Bəhrələnib çörəyindən,
Qonşun vurdu kürəyindən.
Ta silmişik ürəyindən,
Bütün qəm-mələli, Şuşam!

Şükür, Mürvər gördü üzün,
Bu çəmən, çölü, düzü.
Görüşdü qismət bizi,
Bax, gedirik "yallı", Şuşam...

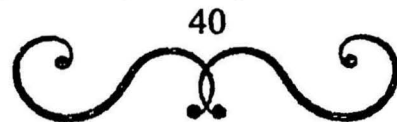
LAÇINIM MƏNİM

Səni gördüm qanadlandım Laçintək,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!
Gəl-gəl deyir, yaşıl çəmən, gül-çiçək,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!
Gedib çıxım qayaların başına,
Bəlkə gələm qartalların xoşuna.
Qurban olum baharına, qışına,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!

Oylağın ərənlərin, ərlərin,
Mənə döndü bu cür cənnət yerlərin.
Şadlıq, sevinc nəğməlidir dillərin,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!

Soltan bəyim gəlib görsün bu günü,
Xosrov bəyim eyləsin toy-düyünü.
Qubadlıya tərəf baxıb öyünüm,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!

Məhəbbəti hardan alım, ağlasın,
"Laçın"deyib, nalə çəksin, ağlasın.
Otuz illik ayrılığı ağlasın,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!

Həkarimin sularında axım mən,
Gedib doğma Qubadlımda çıxım mən.
Şimşək kimi qayalarda çaxım mən,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!

Kəlbəcərə, Qubadlıya salam de,
Mənimlədir bu gün Mürvət balam de.
Burdan da Şuşaya yola salam de,
Gözün aydın, gözün aydın, ay Laçın!..

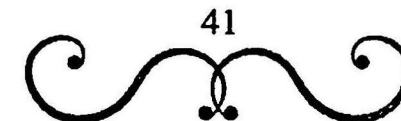
DAĞLARI

*(Ürəyi Vətən dağı, yurd nisgilli
eloğlum Əziz Əzizova)*

Səndən də, məndən incikdir yəqin,
Gəl gedək, eloğlu, görək dağları.
Bəzəkli gəlintək saxlayır yəqin,
O çəmən dağları, çiçək dağları.

Elə ki, sevincin gül ömrü bitdi,
Həsrətin sancısı bağrımı diddi.
Axı neyləmişdik, düz otuz ildi
Bizdən ayrı saldı fələk-dağları?

Sevən sevənini özləyən kimi,
Xəstə dərmanını gözləyən kimi,
Bala anasın istəyən kimi,
Yamanca istəyir ürək dağları!

Gəzib dolandıqca biz məcnunsayaq,
Yüyürək, yığılaq, duraq, axsayaq...
Basaq bağrımıza, öpüb oxşayaq
O pəri dağları, mələk dağları!

Nə vaxtdır aranda bezdiyim yetər,
Bakı istisində bişdiyim yetər.
Asfalt küçələrdə gəzdiyim yetər,
Gəl gedək ta məskən edək dağları.

Bilək əhvalını, soraq halını,
Görək yamacını, gəzək yalını.
Yeyək qaymağını, dadaq balını,
Duz kimi yalayaq, öpək dağları.

Mürvətəm, otuz il dumanda azdıq,
Tarixə bir "Həsərət dastan" yazdıq.
Başımız altında qayası yashıq,
Güllü yal-yamacı döşək dağları...

23.08.2021

SALAM, AY KƏLBƏCƏR, XOŞ GÖRDÜK SƏNİ

İllərlə həsrətin çəkdiyim Vətən,
Hicrindən göz yaşı tökdüyüm Vətən,
Həsərətindən ta diz çökdüyüm Vətən,
Bu gün görüşünə yetdiyim Vətən,
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni,

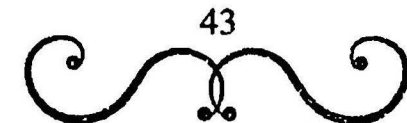

Şükür ki, sevincə tuş gördük səni!
Ay yalım, yamacım, düzüm quzeyim,
Ay yaşılm, alım, bərim-bəzəyim,
Doğma Dəlidağım, – sevinc özəyim,
Şamil Dəlidağsız viran "Muzeyim"...
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni!
Şükür ki, sevincə tuş gördük səni!

Gözəl "İstisu"yum, dərdlər dərmanı,
Şöhrəti tutubdur bütün cahanı.
Turşuya, Tutquya söylə tay hanı?
Murovdağ, verilib görüş fərmanı!
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni,
Şükür ki, sevincə tuş gördük səni!

Çağır görüşünə Vətənoğlunu,
Məmməd Aslan kimi ömrü yorğunu.
Gəlsin Dədə Şəmşir, yanda Vurğunu,
Vəsf etsinlər yenə gözəl çağlını.
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni,
Şükür ki, sevincə tuş gördük səni!

Boylanaq Laçına, Qubadlıya biz,
O Qaçaq Nəbili, Bozatlıya biz.
Yeni dövrən, yeni həyatlıya biz,
Baxdıqca fərəhlə dolsun qəlbimiz.
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni,
Şükür ki, sevincə tuş gördük səni!

"Fəxri vətəndaş"ın, fəxri balanam,
İstərəm başına dönəm, dolanam.
Daşa dönüb divarına qalanam,
Sənət ilhamımı səndən alanam.
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni,
Şükür ki, sevincə tuş gördük dəni!

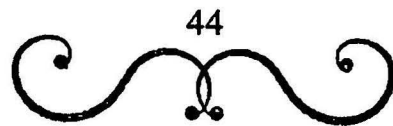
Heyif, indi yoxdur çox ərənlərin,
Daşına baş qoydu neçə nərlərin.
Döndün ilhamına tutu dillərin,
Gülür daha Mürvət – o dərdi dərin.
Salam, ay Kəlbəcər, xoş gördük səni,
Şükür ki, sevincə tuş gördük səni!

SALAM, AY QUBADLIM, BAŞIMIN TACI

Salam, ay Qubadlım, başımın tacı,
Sənsiz çox çəkmişik biz ağrı-acı.
Otuz il görüşün olduq möhtacı,
Qovuşduq, ay anam, sevginə şükür!

Həsərət buraxmırdı bir an dinc məni,
Yal-yamac, od-ocaq, bucaq-künc mini...
Qorxuram məhv edə bu sevinc mən,
Göz yaşım süzülən üzünə şükür...

Qoy öpüm daşından ata qəbrinin,
Silim "Pir çinar"ın dərdi-sərini...
Əyinin, Seytasın, o Çayzəminin,
Dərəsinə şükür, düzünə şükür!

Qoy bir parç sərin su içim bulaqdan,
Bəxtimə yazılıb bu qismət haqdan.
Bu həsrət odunda yanırdım çoxdan,
Qismətə yazılan bu günə şükür!

Çimim Həkərinin bumbuz suyunda,
Yuyulsun canımdan tamam qan-qada...
Sevincim ox olsun yağıya-yada,
Daha elim çıxıb ağ günə, şükür!

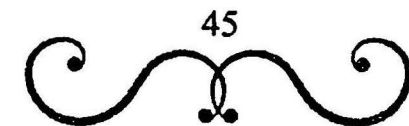
Çıxım Səngər dağdan baxım aşağı,
Tüstülənsin elin yanar ocağı.
Birə beş gəncləşim yaşın bu çağı,
Baş qoyum qayanın dizinə, şükür!..

Ata ocağında çöküm diz üstə,
Torpağı öpməyə düşüm üz üstə.
Ay Mürvət, yaşardın çarəsiz, xəstə,
Bəxtin qismətinə, görkünə şükür!

ÖPÜB GƏLDİM

Yayda boş qalan yurdun
Qışından öpüb, gəldim.
Külə dönmüş ocağın
Daşından öpüb gəldim.

Viran qoymuşdu harın,
Aldım dərdin, azarın.
Qartallı qayaların
Qaşından öpüb gəldim.

Məzarlıq qan yaş tökür,
Baş daşları ocaq, pir.
Atamın düz yüz on bir,
Yaşından öpüb, gəldim...

BU DAĞLAR MƏNİM

Solmaz gül-çiçəkli bahar, yayımdı,
Əbədi silinməz haqqı-sayımdı.
Atamdı, anamdı, əmim, dayımdı,
Bacım, qardaşımdı bu dağlar mənim.

Hər il baharlaşan, hər il qışlaşan,
Hər il qışlaşdıqca, bir il yaşlaşan...
Həsərət sazağında donub daşlaşan,
Axar göz yaşımdı bu dağlar mənim.

Əyilməz, ədalı, təmkin, vüqarlım,
Ələsgər sevdalım, Şəmşir xəyallım.
Tükənməz, yenilməz, əhd-etibarlım,
Dostum, sirdaşımdı by dağlar mənim.

Yazı da, qışı da axar-baxarlı,
Xalqdan, el-ibadan dövlətli, varlı.
Yenilməz, basılmaz, təmkin, vüqarlı,
Əyilməz başımdı bu dağlar mənim.

Gül ətirli yağım, balım, qaynağım,
Nəbilər, Həcərlər yurdum, oylağım.
Qışda seyrangahım, yayda yaylağım,
Yazımdı, qışımdı bu dağlar mənim.

Gözüm doymaz gözəllikdən, ay zalım,
Mənim əyilməzim, seçməmə, saytalım.
Qayada qıy vuran qalib Qartalım,
O Qızılquşumdu bu dağlar mənim.

Mürvətin ah-vaydı çıxan dilindən,
Düz otuz il ayrı düşüb elindən.
Torpaq həsrətindən, yurd nusgilindən,
Çatılan qaşındı bu dağlar mənim,
Axan göz yaşımdı bu dağlar mənim!

USTADNAMƏ

İt quşağı yağ götürməz deyirlər,
Yaramazdan yaxşılara yar olmaz.
Barmağını bala basıb ver əmsin,
Zəhər deyib tüpürəcək yaramaz.

Qaç üzündən zəhər dilli adamın,
Şirin dilin sözü verər bal tamın.
Özümdən olmazsa sapı baltamın,
Yüz vursalar, palıd kötük yarılmaz...

İşıq saçmaz ürəyi buz, qəlbi qar,
Ömür boyu geniş ürək, qəlb udar.
Olanlara darılandı qəlbi dar,
Qəlbi geniş hər əməldən darılmaz.

Naşı namərd ağ görəcək qaranı,
Yaltaq bir gün dostla vurur aranı.
Təbib gərək sarımağa yaranı,
Naşı əldən götürərmi yara maz?!

Mərd igidin ola bilməz xətası,
Namərd adam kol dibindən atası.
Qeyrətlisə, yaxşı oğlun atası –
Qeyrətlinin əməlindən xar olmaz.

Qədimoglu, ömür saydıq hər ayı,
Qəlbi qırdı qırıq qəlbin harayı.
Sıxar məni namərdlərin sarayı,
Dost koması məni üzmez, dar olmaz...

BİLMİRƏM

(Əslən Azərbaycanımızın dilbər guşələrindən sayılan Cəbrayıl bölgəsindən olan torpaq, yurd nisgilli Əziz Əzizova)

Nə zamandı yuxum qaçıb gözümdən,
Dincələ bilmirəm, yata bilmirim.
Beş saatlıq yolu düz otuz ildi
Gedib, doğma yurda çata bilmirəm.

Sənin Cəbrayılın, mənim Qubadlım,
Sevinclim, şadlıqlım, toylu-büsatlım.
Şirin bar-bəhrəlim, bal tamlı-dadlım,
O dad-tam ağzımda yata bilmirəm...

Cəbrayıl, Zəngilan daim yaş tökür,
Doğma Qubadlıma duman, çən çökür.
Elə ağırdır ki, bu həsrət yükü,
Qaldırıb çiynimdən ata bilmirəm.

Yadıma düşdükcə gənclik illəri,
Aşıq Pərimizin şirin dilləri...
Xudafərin kimi dillər əzbəri,
Həsrət əllərindən tuta bilmirəm.

Hardan alım o "Çinarlı kəhrizi"?
Yenə dövrəsinə yığaydı bizi.
Vallah, sürünərdim mən dizin-dizin,
Hardan tapdı bizi xəta, bilmirəm...

Bir şıdriği şimşək çaxdı dağlara,
Bir həsrət yağışı yağdı dağlara,
Xəyalım dolanıb çıxdı dağlara,
Bir sevinc tonqalı çata bilmirəm.

Namərd yağı şəhid etdi mərdimi,
Viran qoydu "şeş-qoşalı" nərdimi...
Otuz illik ağrı-acı, dərdimi
Bu həsrət boğçama çata bilmirəm...

Müftəxorlar arzu-kama çatanda,
Ata yurdun bir öpüşə satanda,
Qanlı yağı düşmən at oynadanda,
Biz niyə tərpendik asta, bilmirəm?!

Dərdimin ortağı eloğlu Əziz,
Mən dərdi dəryayam, sən dərdi-dəniz.
Mürvət yağılara oldu qul, kəniz,
Necə dözüüm dərdə mən ta, bilmirəm,
Ta şirin xəyalla yata bilmirəm...

AZADLIĞIN MÜBARƏK

*(Doğma QUBADLIMIN işğaldan azad
olmasından bir il ötdü).*

Şükür, bu günü də yaşadığ daha,
Doğma yurdum, azadlığın mübarək!
Şükür, daha çıxdıq nurlu sabaha,
Doğma yurdum, azadlığın mübarək!

Qurtuldu yağıdan doğma Zilanlı,
Getdi cəhənnəmə o əli qanlı.
Gəldi gözlərindən getdiyi "Yallı",
Doğma yurdum, azadlığın mübarək!

Elatlar, yaylaqlar gülür, sevinir,
Qəlbdən qəm-kədəri silir, sevinir.
Doğmalar olublar canbir, sevinir,
Doğma yurdum, azadlığın mübarək!

Düşmən bu sevincə gözü kor baxır,
Yağı düşmən olub "gorbagor" baxır,
Donubdu Poşinyan dirijor, baxır,
Doğma yurdum, azadlığın mübarək!

Qəmi ötüb keçən, ay xoş həyatlım,
Sənə canım qurban, canım Bozatlım!
Bir ildir azadsan, canım Qubadlım,
Doğma yurdum, azadlığın mübarək!

25.10.2021

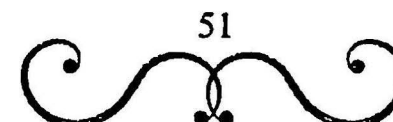
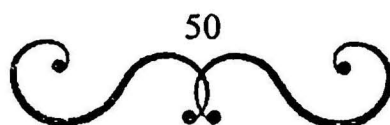
QƏLƏBƏ BAYRAMIN, ZƏFƏR BAYRAMIN

Yeni tarix kimi tarixə düşdü,
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!
Dünya məhvərini sanki dəyişdi –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

Ali Baş Komandan verdi əmrini,
Ərənlər yoğurdu zəfər xəmrini.
Kimsə aç bilməz zəfər sirrini –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

"Qarabağ, ya ölün" – olanda deviz,
Uğrunda can verdi şəhidlərimiz.
Tarixdə qoyubdu bir silinməz iz –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

Bir yaşı tamamı sevinc yaşının,
Əli əlindədir Türk qardaşının.
"DƏMİR YUMRUQ" qoydu məhək daşını –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

Dünyaya yol aldı ta Zəfər Yolu,
Əyilrəz, mübariz, dönməz ər yolu.
BÖYÜK TURAN üçün açdı əl-qolu –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

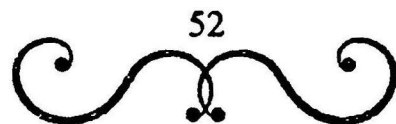
Bu işin memarı mahirdən mahir,
Dünya bu zəfərə alqışlar deyir.
Bütün Türk dünyası bayram eyləyir –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

Qərn-kədərini boyu olsa da uzun,
Sevinclə, şadlıqla boyandı üzün.
Canım Azərbaycan, mübarək olsun –
Qələbə bayramın, zəfər bayramın!

VƏTƏN GÖZÜM AYDIN, EL GÖZÜN AYDIN

Şükür, qanlı günlər sona yetişdi,
Vətən, gözün aydın, el gözün aydın!
Ürəklərin yaraları bitişdi,
Xoş nəğmələr yayır dil, gözün aydın,
Vətən, gözün aydın, el, gözün aydın!

Şadlanır, sevinir hər dağ, hər dərə,
Nə gözəl yaraşır sevinc ellərə!
Şadlığın sədası çatır göylərə,
Sevinc yaşı olub sel, gözün aydın,
Vətən, gözün aydın, el, gözün aydın!

Xoş xəbər yayıldı Şuşaya bu gün,
Silindi qəlblərdən acı dağ-düyün.
Üzü gülür daha bu Yerin, Göyün,
Çiçəkləndi çəmən, çöl, gözün aydın,
Vətən gözün aydın, el gözün aydın!

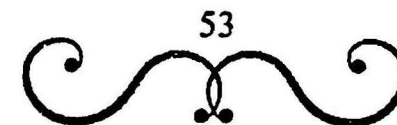
Kəlbəcər qurtuldu möhnətdən daha,
Şükr olsun xoş gələn günə, sabaha!
Qurtardı kişilər töhmətdən daha,
Dikəldi əyilmiş bel, gözün aydın,
Vətən, gözün aydın, el, gözün aydın!

Əbədi qoyuldu sevincin himi,
Xoş nəğmələr çalır könlümün simi.
Bizə bəd gəlsə də "iki min iyirmi",
Nə xoş sona çatır il, gözün aydın!
Vətən, gözün aydın, el, gözün aydın!

10.11.2020

ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ

Qurtuluşda "QURTULUŞ,
Yeni, ötkəm quruluş.
Hər müddəasında nur,
Əyilməz, ötkəm qürur.
Suyu bir, çörəyi bir,
Qəlbi bir, ürəyi bir,
Arzusu, diləyi bir,
"Bir millət, iki dövlət" –
Olan iki qardaşın
Guruldayan gur səsi,
ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ!

Müsəlmana xor baxan,
Xainlərə cavabım.
Yad önündə dik başım,
Ötkəm dözümüm, tabım.
Dişini qıçayana
Güclü "dəmir yumruğum",
Göz göynədən varlığım.
Qardaşların dünyaya
Həqiqətlərlə dolu
Sərt məktubu, naməsi,
ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ!

Poşinyana, Putinə,
Makrona bir mesajdı.
Hər bəndi ilan kimi
Hər üçünü də sancdı...
Bizlərə xor baxanın
Başına gur qapazdı.
Tarixdə yeni dönüş,
Yeni bir tarix yazdı.
Qardaşlığın qansıza
Odlu donuz gülləsi,
ŞUŞA BƏYƏNNAMƏSİ!

Ərdoğanım-Əroğlum,
İlhamım – bir nər oğlum!
Əyilməzəm, ötkəmim!
Mənim düşüncəm, ağlım.
"İkili standartlı" –
Bəd gərdişli dünyada
Müsəlmana xor baxan
Bu dünyaya cavabım.

Turançılığın himi,
Yenilməz bünövrəsi,
ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ!

"Bir millət, iki dövlət" –
Olan Can qardaşların,
Yüz illərdi yol gələn,
Bir amalla döyünən
Əbədi qəlb birliyi.

ATA TÜRK, HEYDƏR BABA
– Düşüncəsi, biliyi...
Deyimi daşlar dələ, n,
Yekə, boş başlar dələ n
"DƏMİR YUMRUQ" kəlməsi,
"CAN AZƏRBAYCAN" SƏSİ.
ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ!

ALQIŞ

Başı üstə dik tutub üç rəngli bayrağı,
Qəlbində bu torpağı azad etmək marağı,
Söndürüb yağılarn yandırdığı ocağı,
Bir həmləyə arzuya çatıb-yetənə alqış!

Vuruldu bu torpağın mərd oğluna, qızına,
Daha da xoş gələcək baharına, yazına.
Bir-birinin oduna hey qızına-qızına,
Ana torpaq yolunda şəhid gedənə alqış!

Kişiliyi, ərliyi bir-birinə ötürən,
Bir həmləylə yüzünün taleyini bitirən,
Neçə Əliyar, Mübariz, Fərid, Polad yetirən,
Od-alovdan yoğrulmuş odlu Vətənə alqı!

Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar,
Mayası nur Vətəndə qayəsi nur oğullar,
Şimşək olub düşmənin boş başına çaxılar,
Ölümün gözünə dik baxıb gedənə alqış!

Mürvətəm, qəlb sözümü mən yazdım bir nəfəslə,
Dünyanın göz önündə, sönməz min bir həvəslə,
Titrəyən səs önündə daha da gürrah səslə,
Nöqtəni NİDA ilə əvəz edənə alqış!..

09.10.2020

AY VƏTƏN

Düşmənin qarşısında bir görmədik əyilən,
Sənin hər qələbəyə olduq qəlbən öyünən.
Yenilməz əsgərinin sinəsində döyünən,
Pələng, Şir ürəyinə qurban olum, ay Vətən!

Qələbə əzmlidir hər oğlumuz, qızımız,
Görən görür – önündə ağdan-ağdır üzümüz,
Mərd oğullar böyüdüb halal çörək-duzumuz,
Halal duz-çörəyinə qurban olum, ay Vətən!

56

Açıb qolunu bizi bu gün Şuşa gözləyir,
Səbrini, dözümlünü çaxıb daşa, gözləyir!
Sevincdən göz yaşları daşa-daşa, gözləyir,
Qəlbinin fərəhinə qurban olum, ay Vətən!

Anası ağlar qalır o qaniçən yağının,
Şahidi olub ölüm, o sevincli çağının!
Zirvəyə sancılacaq üç rəngli bayrağının
O polad dirəyinə qurban olum, ay Vətən!

Həmişə xoş məramlı, arzu-diləkli olan,
Süfrəsi halal sulu, duzlu-çörəkli olan,
Bu gün bizə havatək, sutək gərəkli olan
Xalq-ordu birliyinə qurban olum, ay Vətən!

03.10.2020

LAÇINIM

*(Artıq bu gündən Qartallar, Şahinlər,
Laçınlar yuvası Laçınımız tapdaqlardan azad oldu.)*

Sən Azərbaycanımın gözəllik məskənisən,
Qartalların yuvası, laçınlar ölkəsisən.
Qızılquşa sən seçdin qayada məskəni, sən,
Qaldırıb qoy başına qələbənin tacını,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdir Laçınım!

Tapdaqlardan qurtardı barlı-bəhərli torpaq,
Hər küncü, hər bucağı ballı-şəkərli torpaq.
Mübariz oğullara açdın sən isti qucaq,
Qalxsın Göyə qiy vursun qoy Şahinin, Laçının,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdir, Laçınım!

57

Xosrovun, Sultan bəyin yuxusu qarışdı mı?
Qulaq kəsməkçün yenə yandı mı, alışdı mı?..
Cəfakeşin sevinci Gün kumi sayrı şdı mı?
Gedib taybatay açsın qoy qapını, bacanı,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdir, Laçınım!

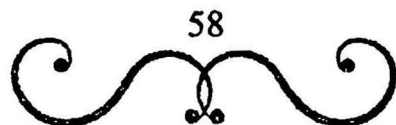
Daha ruhu şad oldu Hüseyn Kürdoğlunun,
Təpədən dırnağadək torpağına bağlının.
Ağa Laçınlı kimi o sinəsi dağlının,
Döndü qəlb yarasına neçə qardaş-bacının,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdir, Laçınım!

Ürəyində yaşatdı Məhəbbət bu ağrını,
Dağlar dərdi apardı o sinəsi dağlını.
Yurd həsrəti əritdi neçə dağlar oğlunu,
Neçə dağlar gözəli yolub tökdü saçını,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdi, Laçınım!

Otuz il ağır oldu yad başına daşımız,
Sevincdən axır indi gözümüzədən yaşımız.
Qurtardıq ta töhmətdən, daha dikdir başımız,
Şükür sənə İlahi, asdıq sevinc sacını,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdir, Laçınım!

O igid ərənlərə Uca Tanrı yar olsun,
Qan içən cəlladlara namus, qeyrət ar olsun!
Bu sevinci bəxş edən Sərkərdəmiz var olsun,
Ürəklərdən sildi o, bütün ağrı-acını,
Bu zəfərin, qələbən mübarəkdir, Laçınım!

01.12.2020

CAN AY KƏLBƏCƏR, CAN ŞUŞAM

Azərbaycanımın tacı,
Ay dürr Şuşam, mərcan Şuşam!
Səni nə qədər sevirmiş
Bütöv Azərbaycan, Şuşam!

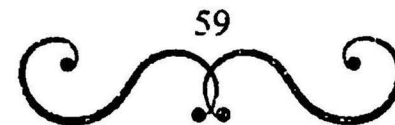
Qubadlıdır ata yurdum,
Adına bağlıdır adım.
Sönməz sənə qəlbə odum,
Ay sevgili canan Şuşam!

Zəngilan da oldu azad,
Ağdamımda güldü həyat.
Laçında quraq toy-büsat,
Üzə gülür dövrən, Şuşam!

Gülür Füzüli, Cəbrayıl,
Yadlar qalıb hayıl-mayıl.
Oğlanları Şah İsmayıl,
Qızları Natavan Şuşam!

Xankəndim, Xoçalım gülür,
Daha rəlbədən qəmin silir.
Daha başa düşüb bilir –
Öz səhvini zaman, Şuşam!..

O Böyük türk, böyük dövlət,
Bir millətlik, iki dövlət!
Nə xoş tale, nə xoş qismət,
Çoxdan olduq bir can, Şuşam!

Mürvətəm, hər anım qurban,
Damarda al qanım qurban.
Sizə mənim canım qurban,
Can ay Kəlbəcər, can Şuşam!

20.11.2020

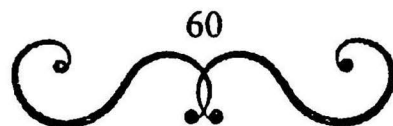
ZƏNGİLANIM, QUBADLIM

Bağlı yollar açıldı,
Üstünə nur saşıldı.
Ta kədərdən qaçıldı,
Sevinc, şadlıq həyatlım,
Zəngilanım, Qubadlım!

Sevinirəm, gülürəm,
Sevincimdən ölürəm...
Aç qoynunu gəlirəm,
Qoç Nəbilim, Boz atlım,
Zəngilanım, Qubadlım!

Əl yetişsin əllərə,
Gülsün hər çöl, dağ, dərə.
Nur yayılsın çöllərə,
Həkəri, Bərgüşadlım,
Zəngilanım, Qubadlım!

Bir duzlu, bir çörəklim,
Bir arzulu-diləklim,
Bir-birinə gərəklim,
Bir toylu, bir busatlım,
Zəngilanım, Qubadlım!

Yağı gözü oyulsun,
Daha qandan doyulsun,
Araza salam olsun,
Xudafərin qanadlım,
Zəngilanım, Qubadlım!

Başlandı dəmhadəmə,im,
Ta arzumda yox kəmə,im.
Ürəyimdə yox qəmə,im,
Daha arzuma çatdım,
Zəngilanım, Qubadlım!

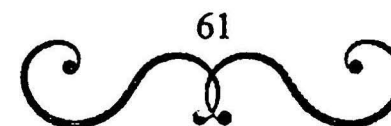
Tanrımız oldu kömək,
Ətirləndi gül-çiçək,
İki canda bir ürək,
İki qolum-qanadım,
Zəngilanım, Qubadlım!

15.10.2020

ORDUM

(Bu gün müharibənin 30 günü tamam oldu. 30 ilə edilməyən, görülməyən işi Şanlı Azərbaycan ordusu 30 günə yerinə yetirdi... EŞQ OLSUN ALİ BAŞ KOMANDANA və Şanlı Azərbaycan ordusuna!)

Neçə orduya bərabər,
Mərd, mübariz, ərən ordum!
Hər gün zəfər çələngini,
Min həvəslə hörən ordum...

Gur yandırıb ocağını,
Nurlandırıb çırağını,
Qırıb yağı-alçağını,
Min-min yerə sərən ordum!

Alıb Komandan əmrini,
Toplayıb dözümlü, səbrini,
Yağı atan top-mərmini,
Gül-çiçək tək dərən ordum!..

Hər kənd, şəhər, hər küçənin,
Oldu kədər, dər dərən...
Yaramazın, qanıqanın,
Dərsini tam verən ordum!

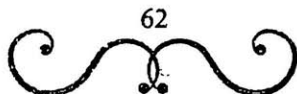
Puç eləyib əməyini,
Sındırıb "mənim" deyəni.
Otuz il görülməyəni,
Otuz gündə görən ordum!..

27.10.2020

QUBADLIM

Uçuq-sökük gördüm qəlbim qan oldu,
Sevinc-şadlıq ürəyimdən yan oldu.
Bu halını gördüm, çaşdım, yanıldım,
Pərt çağına qurban olum, Qubadlım!

Bərk dayanıb əqidədən dönməyən,
Əyilməyən, məğrur qalan, çönməyən.
Otuz ildir hey közərən, sönməyən,
Ocağına qurban olum, Qubadlım!

Doğmaların gül nəfəsin özləyən,
Gecə-gündüz gələnləri gözləyən,
Otuz ildir oğul-qızı səsləyən,
Qucağına qurban olum, Qubadlım!

Çingizləri, Nəbiləri mərd olub,
Ərənləri yağılara dərd olub.
Həkerili, Bərgüşadlı bol sulu –
Çaylağına qurban olum, Qubadlım!

Çaylarından axan gurrah selinə,
Ocağının od yaşadan külünə,
Gül ətirli çəmənlinə, çölünə,
Oylağına qurban olum, Qubadlım!

Namərd qonşu bələd oldu gücünə,
Bələd oldu nərbalana, qoçuna.
Ağıllına, hər dəlinə, gicinə,
Maymağına qurban olum, Qubadlım!

Mərd əməli tarixlərə yazılı,
Ərənliyi qayalara qazılı.
Maral, cüyür, bol qoyunlu-quzulu,
Yaylağına qurban olum, Qubadlım!

Yazın qırx beşindən gurrah çağına,
Dış göynədən'suyu-bal bulağına,
Gül ətirli pendirinə, yağına,
Qaymağına qurban olum, Qubadlım!

Yağların gözlərindən tuş atan,
Alçaqların arxasınca daş atan,
Əlyarların izlərini yaşadan,
Varlığına, qurban olum, Qubadlım!

ŞƏHİDİN VAR, AZƏRBAYCAN

(Qonşumuza şəhid gəldi!.. Xırdalan şəhər sakini Qulamli Afiq Fərhad oğlu Qarabağ uğrunda döyüşlərdə qəhrəman-casına şəhid olmuşdur. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin!)

Yetməzmi ki, bu qəm-qəhər?
Çörəyimiz oldu zəhər!
Göz açanda gördük səhər,
Qonşumuza şəhid gəldi –
Bir ər hünər, bir igid nər!
Yenə qan rənglidir hər yan,
Şəhidin var, Azərbaycan!

Görüb üç rəngli bayrağı,
Qana boyayıb mayağı,
Qudurdu qan içən yağı,
Can Azərbaycan uğrunda,
Ərən igidlər verdi can!
Damarlarda donubdu qan,
Şəhidin var, Azərbaycan!

Gen gündə, həm dar macalda,
Daim oldun qeyli-qalda.
Azadlığa gedən yolda
Qanın axdı zaman-zaman,
Gəlib yetişibdi o an.
Oğullar alır qana-qan.
Şəhidin var, Azərbaycan!

Qab dibi yalayıb dünən,
Hiyləylə mələyə dönən,
Bu günsə köpəyə dönən, –
Düşməni yenə deyir qan-qan,
Dəli olub Pərişanyan,
Qovur onu "İTİ QOVAN".
Şəhidin var, Azərbaycan!

Baxıb barlı dağa, bağa,
Qudurdu yenə "şən dığa"!
Ümid qalmışdı Allaha,
Baş qaldırdı Baş komandan:
Bil Qarabağ-Azərbaycan!
Sonunda da qoydu nida!
Şəhidin var, Azərbaycan!

Bəsdir yaşda çimdi gözüm,
Əsir əsəbimdən dizim!
Yetər səbr, yetər dözüm,
Daha tablamayır vicdan,
Daha damarda yoxdur qan!
Qalx, şəhid ol, Qoca zaman,
Şəhid olur Azərbaycan!

GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN

İstəyimiz oldu əməl,
Sevinc, şadlıq qoydu təməl.
Basıb keçdi kəl oğlu kəl,
Yenə coşdu damarda qan,
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN,

Mərd, mübariz əsgərimiz,
Qan içəni qoydu aciz.
Donuza kar eylədi biz,
Ta donuz çıxdı darıdan,
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN!

Aləmə yayıldı xəbər,
Tapdaqlarda olan kəndlər,
Azad oldu birər-birər.
Quyudadır quyu qazan,
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN!

Eşitsin hər yoldan ötən,
Dayaq durdu dada yetən.
Gülür ölkə, gülür Vətən,
Payın aldı yolun azan,
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN!

Düşmən gəldi sinə-sinə,
Dağ çəkildi sinəsinə!
Ordumuzun qüdrərinə,
Şahid oldu bütün cahan,
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN!

27.09.2020

QUBADLIM

Yetişibdir zaman daha,
Qubadlım, ay Qubadlım!
Düşmən görməz aman daha,
Qubadlım, ay Qubadlım!

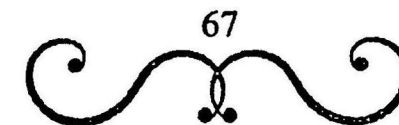
Ata qəbri qan ağlayır,
Bu qəm sinəmi dağlayır.
Yurd həvəsim ta çağlayır,
Qubadlım, ay Qubadlım!

Qəmlərə son qoyulacaq,
Düşmən gözü oyulacaq.
Gurlayacaq o od-ocaq,
Qubadlım, ay Qubadlım!

Qurban dam-daşına sənin,
Qanlı savaşına sənin.
Nə gəldi başına sənin?
Qubadlım, ay Qubadlım!

Çəkdiyini bilirəm mən,
Məlalini bölürəm mən,
Aç qolunu, gəlirəm mən,
Qubadlım, ay Qubadlım!

01.10.2020

FÜZULİM

*(Əslən Füzuli bölgəsindən olan dostum
Tapdığın şərafinə)*

Mənim uşaqlığının şahidisən, Füzulim,
İnan ki, yerdə qalmaz bu alçaqlıq, bu zülm.
Şəhidlər məzarının üstünə gül düzülüm,
Qana-qan alır indi mərd, mübariz oğullar,
Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar.

Aslan ürəkli ərlər, ərənlərin Vətəni,
Tapdaqlarda qoyammaz, inan, ərənlər səni!
Dağıtdıq göylərindən daha dumanı, çəni,
Qana-qan alır indi mərd, mübariz oğullar,
Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar.

Ərgünəşdən yenə də Al Günəş bərq vuracaq,
Alovlanıb yanacaq o sönmükdə od, ocaq.
Könlüsünü Köndələn yenə aşib-daşacaq,
Qana-qan alır indi mərd, mübariz oğullar,
Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar.

Qarabağ torpağında həyat üzə güləcək,
Şəhidlər məzarlığı gülüstana dönəcək.
Yenə də insanların xoş güzəran sürəcək,
Qana-qan alır indi mərd, mübariz oğullar,
Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar.

Sənin azadlığınçün oğullar candan keçir,
Şəhidliyin şərbətin başına çəkib içir.
Yağları ərənlər daha doğrayır, biçir,
Qana-qan alır indi mərd, mübariz oğullar,
Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar.

Ta Yavərin, Valehin qanı yerdə qalmadı,
Oğullar yetişib ki, hər birisi bir ordu.
Veysəllidə düşmənin burnu daha ovuldu,
Qana-qan alır indi mərd, mübariz oğullar,
Həqiqətə çevrildi əfsanələr, nağıllar.

16.10.2020

VƏTƏN QARABAĞ

Səni yad tapdasa sönsün həyatım,
Mənim ucalığım, şan-şöhrətimdən.
Mehli muğamatım, ballı bayatım,
Mənim ana südüm, təmiz dilimsən.

Mənim gözlərimdə ucasan, uca,
Adına-sanına qurban olum mən!
Səndə nə hikmət var uğrunda bunca
Oğullar ölümə gedir ürəkdən?!

Qoy yad öyünməsin əməlləriylə,
Ötəri sevinci bir gün yas olar.
Uğrunda oğullar ölümləriylə
Tarixdə yeni bir tarix yazdılar.

Təsdiqlədi bütün ellər içində,
Sənin varlığını hər şəhid gedən.
Qoynunda qalsam da sellər içində,
Mənimçün VƏTƏNSƏN, VƏTƏNSƏN, VƏTƏN!

02.10.2020

QUBADLIYA GƏL GEDƏK

(*Şair eloğlum Elbrus Qayalıya*)

Ay eloğlu, ta toparlan, hazırlaş,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!
Fəda olsun qoy yolunda bu can, baş,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Xəbər yetir ordan Namiq Mənaya,
De çıx yola, səs ver səsə-sədaya.
Səs yayılsın daha o tay-bu taya,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Dönək Zilanlıda qəbirstanlığa,
Baş çəkək atama biz bir anlığa...
Görək sümsünürmü orda şandığa,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək?!

Öpüm əsir qalmış məzar daşından,
İslənsin daş-divar həsrət yaşımdan.
Sonra xəbər tutaq dost-sirdaşından,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Yetirim anamın "küsgün" salamın,
Öpüm baş daşını dayı, xalamın...
Çəkək başımıza xoşbəxtlik camın,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Birbəbir yoxlayaq biz məzarları,
Cana əlaq giley, kor güzarları...
Dinləyək ah-vayı, ahu-zarları...
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

O "Çala məhlə"ni – həsrət qalamı –
Görüm, gözlərimdə qalmasın namım.
Bir şadlıq nəğməsi qoşsun ilhamını,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Öpək Pir çinarın yaralarından,
– Dəli gəncliyimin yadigarından...
Xəbər bilək həsrət ahu-zarından,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Cin dərədən çıxmaq Pirin qaşına,
Baxmaq sel-su yumaz torpaq-daşına...
Kəklik gəlsin hey yaşına-yasına,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Gəzək Gəyən düzün, Əyri dərəni,
Görək ot basıbmı bəndi-bərəni?
Necə qarşılayar görən-görəni,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək?!

Gedək düz Əyinə, Çardaxlıya biz,
Görək nə hallıdır Xan Səngərimiz!
Opək o torpağı, biz qatlaraq diz,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Çıxıb Qayalıdan boylanmaq, baxmaq,
Qanıçən "yan"ları yandırır-yaxaq.
Üç rəngli bayrağı zirvəyə taxaq,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Görək nə haldadır laçın, Kəlbəcər,
Görsün yağı düşmən, olsun dərdəcər.
Enək Topağaca biz səhər-səhər,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

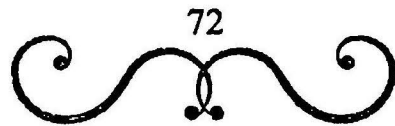
Öpək Həkərinin bal dodağından,
Sonra Bərgüşadın gülgün çağından.
Bir hal-əhval tutaq Hərtuz dağından,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Gorusun qaşından baxaq aşağı,
Görsün, parçalansın qan içən yağı.
Görək nə haldadır Araz qırağı,
Zaman çatıb, Qubadlıya gəl gedək!

Ordan qalxaq Üç təpə yaylağına,
Mərdlər-mərdanələr, ər oylağına.
Qoşulaq ellərin xürrəm çağına,
Zaman çatıb, Qubadlıya gəl gedək!

Qana boyanıbmı görək daş-kəsək,
Al rənglimi baxaq yenə gül-çiçək?..
Əyilib hər daşdan, kəsəkdən öpək,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Necə yaşamışıq otuz ili biz?
Qəlbə Səngər dağa dönüb dərdimiz.
Heç oldu, puç oldu otuz ilimiz,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

O yurdda saralmış ocaq daşım var,
Orda qəlb yaralı çox soydaşım var.
Çıxanda 40 idi...Yetmiş yaşı var,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

Görüm, öpüm solğun yamacı, yalı,
Sonra ölüm, daha o yurdda qalım...
Mürvət Həkəriyəm, – Vətən yaralı,
Zaman çatdı, Qubadlıya gəl gedək!

10.10.2020

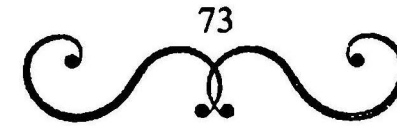
KƏLBƏCƏR

*"Bir gün gülə-gülə qayıdacaqdır
Ağlaya-ağlaya köçən Kəlbəcər"*
Sücayyət

Gözün aydın olsun, şadlıq içində
Sevinən Kəlbəcər, gülən Kəlbəcər!
Sevinmək necə də yaraşır sənə,
Qəlbindən qəmini silən Kəlbəcər!

Yadlara yem oldu, ləlin, dürr, incin,
Alışdın, odlandın sən için-için.
Yağının bağına oxdur sevincin,
Varlığı çox gözü dələn Kəlbəcər!

Dözmədi bu dərdə o Dədə Şamil,
Getdi Bəhmən, Məmməd, nə qədər kamil.
Sən necə yaşadın iyirmi yeddi il,
Doğma yurd dadını bilən Kəlbəcər!..

Dağ çəkdi qəblərə yağ alçağı,
Söndürdü nə qədər odu, ocağı.
Ötəri sevinclə gülürdü yağ,
Əbədi sevincə bələn, Kəlbəcər!

Mürvət, geri döndü çərxin təkəri,
Zaman özü seçdi Böyük Rəhbəri.
İndi gülə-gülə qayıdır geri,
Ağlaya-ağlaya gələn Kəlbəcər!

25.11.2020
Gecə saat 03:28

NƏLƏR VARMIŞ TALEYİNDƏ BU XALQIN

(Həyasız, nankor, yaramaz qonşularımız havasını udduğu, çörəyini yeyib, suyunu içdiyi torpaqlarımıza hələ də "mənim" deyib, yaxamızdan qopmurlar ki, qopmurlar. Hələ də öz alçaqlqlarını davam etməkdədirlər... Düşünürəm ki, nələr varmış taleyində bu xalqın, niyə çörəyinin dadı-duzu yoxdur axı?!)

Aman Allah, düşündükcə donursan,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!
Nə bəlalar varmış azadlığacan,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Bir zamanlar yadlar böldü yarıya,
Tapılmadı yarasını sarıyan.
Araz xəncər olub girdi araya,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Düz görənin görən gözü oyulmuş,
Nəsimisi diri-diri soyulmuş.
Yağlı-yağlı yalanlarla doyulmuş,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

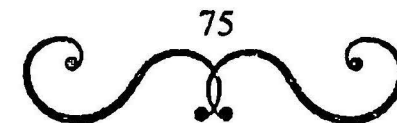
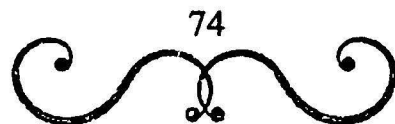
Bulanıbdır, tale gölü durulmur,
Bircə kərə haqq divanı qurulmur.
Gözümüzün Araz yaşı qurumur,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Ömür boyu qismər olub qəm bizə,
Sərvətimiz yada düşüb, kəm-bizə...
Bakılısı həsrət ölür Təbrizə,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Baş biləni kənar əllər apardı,
Ağ yalanlar, qara yellər apardı.
"37" neçə ərlər apardı,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Suyun içib, çörəyini yeyənlər,
"Qardaş" deyub... düz işini əyərlər.
Torpağına indi "mənim" deyirlər,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Qəlbi geniş, gözü toxdu, ay Allah,
Dostdan artıq yadı çoxdu, ay Allah.
Onu dözümlü, inam yıxdı, ay Allah,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

Səttərxanı, Xətəisi olan xalq,
Babəkiylə yaddan qisas alan xalq.
Var-dövləti "dost"əliylə talan xalq,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!..

O urusu, o ərəbi, o farsı,
Ermənisi-rusun, farsın tulası.
Ona dağlar çəkmək olub xulyası,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!

QaranlıqdaTürk olubdur mayağı,
Harayına hay verəni, oyağı.
Ər oğlu Ərdoğan oldu dayağı,
Nələr varmış taleyində bu xalqın!..

ŞUŞAM, SABAHIN XEYİR

Qoynunda duyuldumu
Azərbaycan nəfəsi?
Gəldimi qulağına
Dost-doğmaların səsi?
Gör necə eşidilir
Bağda bülbülün səsi!
Gör necə sevinc yayır
Quşların cəh-cəhəsi!
Doğmalar nəfəsindən,
Əridimi dərd-sərin?
Ta otuz ildən bəri
Xarı bülbül oldu şən!
Ay üstünə gün saçan,

Axşamı bizsiz düşən,
Səhəri bizsiz açan,
Ahdan-amandan qaçan,
Gör ürəyim nə deyir:
Şuşam, sabahın xeyir!
Qalxdımı yuxusundan
Üzeyir bəy, Natavan?
"Şikəstə"nin səsindən
Ayıldı Bülbüllə Xan?!
Cıdır düzü yen də
Büründümü dumana?
Pənah xan-aqıl insan
Səs saldım cahana?
Yenə qan-qan dedimi
Qaniçənə, yamana?
Yenə dil verildimi
Söylə tara, kamana?
Bax, gör necə sevinir
Ahlı-amanlı Vətən!
Deki çıxdın ağ günə,
Yoxdur daha duman, çən.
Eşit, hər tərəf deyir:
Şuşam, sabahın xeyir!

Qalx, sən də salam göndər
Kəlbəcərə, Laçına!
Səsinin harayından
Dəlidağa, Murova
Sevinc günü saçıla!
Xankəndini harayla,
Yenə hayla-harayla

Cağır-Füzuli, Ağdam!
De xoş gününə şadam!
Cəbrayılı salamlə.
"Xudafərinə" salam
– Deyib, keç Zəngilana,
Qubadlıni sevindir,
De, oğlun salam deyir.
Qalx, göz aydınlığı ver
Bütöv Azərbaycan!
Böyük Türkü salamlə:
"Paşam, sabahın xeyir!"
İlham, sabahın xeyir!
Şüşam, sabahın xeyir!

19.10.2020

QUBADLIM, ZƏNGİLANIM

Çiynində ağırdu yük,
Qonşumuz çıxdı dönük.
Qəmi özündən böyük,
Ay kədəri kalanım,
Qubadlım, Zəngilanım!

Qalxın, durun getməyə,
Arzu-kama yetməyə.
Düşməni məhv etməyə
Coşur damarda qanım,
Qubadlım, Zəngulanım!

Qalxın, haylı-haraylı,
Məmmədbəyli, Babaylı.
Künbəz, Qəsri-qalalı,
Mənim başı bəlalım,
Qubadlım, Zəngilanım!

Qalxın, deyib-güləlim,
Kədər camı siləlim...
Baba yurdu Seləlim,
Şotlanlım, Zilanlım,
Qubadlım, Zəngilanım!

Uşaqlığım, gəncliyim,
Fərasətim, bicliyim...
Rahatlığım, dincliyim,
Ay başına dolanım,
Qubadlım, Zəngilanım!

16.10.2020

QUBADLIYA GEDƏN YOLLAR

Qərq olub nura, işığa,
Qubadlıya gedən yollar.
Canım qurban yaraşığa,
Qubadlıya gedən yollar!

Zəngilanı görüm, gedək,
Babaylıya dəyim, gedək,
İlk sevgimi duyum, gedək,
Qubadlıya gedən yollar!..

Bir dəstə gül dərim, gedək,
Məzarlığa girim, gedək,
Ata qəbrin görüm, gedək,
Qubadlıya gedən yollar!

Apar məni Zilanlıya,
Muradxanlıya, Molluya,
Oradan da Qubadlıya,
Qubadlıya gedən yollar!

Əlyarların ruhu şaddır,
Səngərdağ arzuya çatdı...
Məni düz Əyinə çatdır,
Qubadlıya gedən yollar!

Bərgüşadım-suyu sərin,
Həkəri-dilim əzbəri,
Tamam yusun dərdi-səri,
Qubadlıya gedən yollar!

Aparın bizi Laçına,
Üstümüzə nur saçıla!
Turş suda ocaq çatıla,
Qubadlıya gedən yollar!

Gedib görüm Kəlbəcəri,
Açım ona dərdi-səri: –
Yox Şamil, sözün Sərkəri,
Qubadlıya gedən yollar!

Oradan gedək Şuşaya,
Xan əmi qalxsın haraya.
"ÜÇ RƏNGLİM" sancılsın Aya,
Qubadlıya gedən yollar!..

Enək ata ocağına,
Baxım yaralı çağına.
Girim odlü qucağına,
Qubadlıya gedən yollar!
Qubadlıya gedən yollar!

23.10.2020

ATA OCAĞIM

*(Bu gecə yuxumda kəndimizi, darmadağın
olmuş ata ocağımı gördüm...)*

Qəlb göynədir bu günün,
Göylərə qalxdı ünüm.
Sınıq, boynu bükülü,
Beli sınıq körpünün,
Tutacağı, dayağı,
Mənin ata ocağım!..

Arxda su-yox, qan axır,
Göydən yerə dərd yağır,
A kimsəsiz, a sağır,
Atamsız yazıq, fağır,
Otuz ildir oyağım,
Mənim ata ocağım!..

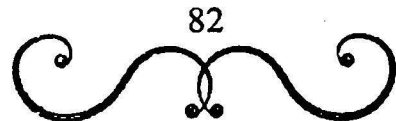
Dolandım addım-addım,
Quyusunda yuyundum,
Suyun içdim bir udum,
Soyudu canda odum,
Yer tutmurdu ayağım,
Mənim ata ocağım!

Boyu uca çinarlar,
Çətirləşib dururlar.
Hər yan olub tarı-mar,
Yol alıb gedir bahar,
Açır payız qucağın,
Mənim ata ocağım...

Bu doğma kəndin, köyün,
Duydum mən ətrin, iyin,
Qana batıb köynəyim...
Dəli-dolu gəncliyim,
Ərköyün uşaqlığı,
Mənim ata ocağım!..

Yerə əydim başımı,
Öpdüm divar-daşını,
Axıtdım göz yaşımı,
Gördüm ocaq daşını,
Qəlb oldu dağım-dağım,
Mənim ata ocağım!..

Yoxdur Ala inəyim,
Yoxa çıxıb Bənəyim...
Susuz qalıb sənəyim,

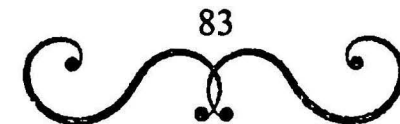

Saralıb sac, ələyim...
Duydum, sancdı ürəyim,
Artdı kədər, dağım,
Mənim ata ocağım!

Gördüm, yaram qanadı,
Olanları sanadım,
Bağrım şana-şanadı...
Dərdimin dərmanıdı,
O bir ovuc torpağın,
Mənim ata ocağım!

Saralmış bağça-bağı,
Hər küncü, hər bucagı,
Anam gəzən torpağı,
O gərdəkli otağı
Öpdüm, sozaldı ağrım,
Mənim ata ocağım!

Dərd ürəkdə qoydu iz,
Oldum dərdə qul, kəniz.
Mənə əzizdən əziz,
Havası, suyu təmiz,
Qoynu cənnət bucağım,
Sönməz odlu çırağım,
Mənim ata ocağım!

18.10.2020

QUBADLIYA DÖNÜNCƏ

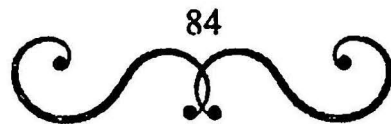
Sevincimdən yuxum qaçıb gözümdən,
Sevinc yaşıma arx salıbdı üzümdən.
Aman Allah, dayağım ol, dözüm mən,
Döz ürəyim, Qubadlıya dönüncə!..

Gedib ata qəbrin öpüm, sevinim,
Torpağı gözümə sürtüm, sevinim.
Hər nə var gözümə təpim, sevinim,
Döz ürəyim, Qubadlıya dönüncə!..

Quzu tək yalayım kənddə dam-daşı,
Axtarım, arayım qohum-qardaşı...
Ata ocağına əyilsin başım,
Döz ürəyim, Qubadlıya dönüncə!..

Mürvətin ağrısı-acısı çoxdur,
Yurd həsrəti qəlbi didən bir oxdur.
Sonra ölsəm belə qorxusu yoxdur,
Döz ürəyim, Qubadlıya dönüncə!..

23.10.2020

DÖNÜŞÜNƏ QURBAN OLUM ORDUMUN

*(Tezliklə Bütöv Qarabağa xalqın dönüşü başlayacaq,
doğma ayaq səslərinə həsrət torpaqların üzü güləcəkdir...)*

Durmada, fərəhlə, gecabəgündüz,
Yürüşünə qurban olum ordumun!
Doğma ayaqlara həsrət torpağı
Öpüşünə qurban olum ordumun!

Ali Baş Komandan – NADİR SƏRKƏRDƏ,
Hamının güldürdü üzün ölkədə.
Mübariz, Əliyar, Polad görkəmdə,
Görünüşünə qurban olum ordumun!

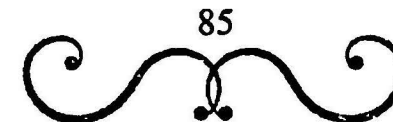
Mürvətin qəlbində yox olur ağrı,
Yarılır, partlayır yağının bağı.
Bütöv Qarabağa, Şuşaya doğru
Dönüşünə qurban olum ordumun!

01.11.2020

RUHUN YÜKSƏKLİYİ

*(Hal-hazırda xalqımızın və Şanlı ordumuzun ələ keçirdiyi ən
böyük yüksəklik-RUH YÜKSƏKLİYİDİR...)*

Səni oddan-aləvədən keçirib qoca zaman,
Heç zaman qanıçəndən diləmədin sən – aman.
Yandığın kimi də yan, qəlb odunda alovlan,
Sönmə, ey ulu xalqım, sönmə, qüdrətli ordum!

Qabımızı yalayıb əsrlər, illər, aylar,
Kor eləsin yaramaz "yan"ları haqqı-saylar!
Səni qoy incitməsin bu ötəri olaylar,
Sınma, ey ulu xalqım, sınma, qüdrətli ordum!

Mürvət enmək istəmir sevinc, şadlıq göyündən,
Ürəyim fərəhlənir əməyindən-səyindən.
Təki fəth elədiyin RUHUN YÜKSƏKLİYİNDƏN,
Enmə, ey Ulu xalqım, enmə, qüdrətli ordum!

29.10.2020

VƏTƏN OĞLU

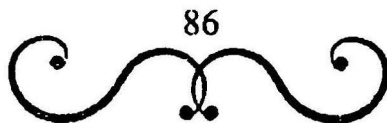
("Şuşasız işimiz yarımçıq olar" – dedi,
ALİ BAŞ KOMANDAN)

Bizə kor olsa da çoxunun gözü,
Çox qəbləri deşir sözünün bizi.
"İti qovan kimi" qov o qansız,
Sevinir həm sağ, həm sol, Baş Komandan!

Çoxunu mat etdi getdiyin gediş,
Daha bizə tərəf dəyişdi gərdiş.
Otuz gündə gördün otuz illik iş,
Fərəhlə qoymusan "qol" Baş komandan!..

Mürvətəm, hər sözün yad qəlbə bıçaq,
Şuşasız gur yanmaz bu od, bu ocaq.
Şuşasız işimiz tam olmayacaq,
Şuşanı geriye al, Baş Komandan!

31.10.2020

BİR AZ DA BÖYÜDÜ VƏTƏN TORPAĞI

(Laçın dəhlizi uğrunda gedən döyüşlərdə şəhadətə qovuşan
Baş LEYTENANT FUAD ƏLİZADƏYƏ, anasının dilin-
dən)

Sən mənim gözümün işığı idin,
Sən mənim evimin yanar çırağı.
Sən Vətən sevgili, aşiqi idin,
Sönübdür evimin yanar çırağı!

Səni harayına səslədi Vətən,
Fərəhlə, vüqarla getdin döyüşə.
Vətəni anayla tən bildiyindən,
Yeridin, düşməni saldın təşvişə.

Bildin ki, bu yoldan geri dönüş yox,
Səni qorxutmadı düşmən gülləsi.
Bildin ki, bu işdən ali bir iş yox,
Məni sənsiz qoydun, gözüm giləsi!

Vətəni sənintək sevən oğullar,
Candan keçməliydi Vətən yolunda.
Həqiqətə döndü bir gün nağıllar,
Vətən oğullardan ərlək gözlədi,
Vətən sənə oğul dedi, səslədi.

Mamırlaşdın qayasında, salında,
Ərənlik qaynardı sən qanında,
Döndün sələfinə igid ərlərin.
Tanrı dərgahında, Allah yanında,
Odur ki, ucadan ucadır yerin!

Mən sənin toyunu görə bilmədim,
Gözlərimdə qaldı arzu-muradım.
Şahidliyin döndü toya, bayrama,
Dəfnini toy etdi Vətən, Fuadım...

Yayıldı aləmə şöhrətin, şanın,
Vətən çiyinizdə olub bərqərar.
Nə yaxşı, nə yaxşı Azərbaycanın,
Mübariz, Fuadtək oğulları var!..

Bircə təsəllim var, heyranın olum:
Çəksən də sinəmə sağalmaz dağı.
Şəhid məzarınla, qurbanın olum,
Bir az da böyüdü Vətən torpağı...

QURBAN, VƏTƏN

Hər tövrünə, təhərinə,
Hər gününə, səhərinə,
Hər kəndinə, şəhərinə,
Hər tininə qurban, Vətən!

Hey düşdün dara, çətinə,
Çox çətinə gərdin sinə.
Yenilməyən əsgərinə
Ərəsinə qurban, Vətən!

Qanlı düşmən sına-sına,
Ta çəkilir öz qınına.
Əqidənə, inamına,
Ümidinə qurban, Vətən!

Dərindədir dərdin izi,
Düşmən duymaz dərdimizi.
Bax, gözləyir Şuşa bizi,
Möhnətinə qurban, Vətən!

Qəlbindəki cəsarətə,
Yaşadığın fərasətə,
Dözümünə, dəyanətə,
Qüdrətinə qurban, Vətən!

27.09.2020

DÜNYA TÜRKÜN OLUBDUR

*"Gün gələcək dünya türkün olacaq" – demişdi
Zəlimxan Yaqub*

Düz demişdin, ay Zəlimxan, ay qağa,
Demişdin ki, "dünya türkün olacaq".
Şükür olsun Yaradana, Allaha,
İndi daha çatılıbdır gur ocaq.
Türk birləşib bu gün bütün olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

Çayda balıq sevdasıyla gəzənlər,
Həqiqətin buzlağında dondular.
Bir vaxt haqqa, düzə ağız büzənlər,
Namərdliyin alovunda yandılar.
Bu birlikdən çoxu üzgün olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

Bu "ikili standartlı" dünyada,
Türkə altdan yuxarıya baxanlar,
Qan içənlər, qan soranlı dünyada,
Ədasiyla yandıranlar-yaxanlar,
Əyilibdir, beli bükük olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

Taxtdan düşdü fırladaqlar, yalanlar,
Taxta çıxdı həqiqətlər, doğrular.
Paşinyantək dost gözünü oyanlar,
Biqeyrətlər, bişərəflər, oğrular
Qulaqları kəsik küçük olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

Haqq-ədalət, inam zəfərlər çalır,
Bütün Türk dünyası birləşir daha.
Qardaşlıq binası qalxır, ucalır,
Türk inamla baxır nurlu sabaha –
Düzü-düz göstərən güzgüm olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

Çaylar kimi coşub-çağlayır daha,
Məcrasına daha sığmayır bu gün.
Ölçüyə-mizana sığmayır daha,
Xor baxan gözləri dağlayır bu gün.
Dünyamızda öncül, ötgün olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

Türklər oldu qaranlığın mayağı,
Bu ağacı haqq əkdı, haqq bitirdi.
Ta dikəldi həqiqətin bayrağı,
Zaman düzü düzlüyünə yetirdi.
O sən deyən "o gün" – bu gün olubdur,
Türk birləşib bu gün bütün olubdur,
Gözün aydın, dünya Türkün olubdur!

18.11.2020

İÇİMDƏ VƏTƏN BÖYÜYÜR

Ölümlə qaldım üzbəüz,
Şadlıq, sevinc oldu dəniz.
Tək deyiləm, gecə-gündüz,
Dərdimi çəkən böyüyür...

Zirvəyə diklənilib gedən,
Sevgiyə köklənib gedən.
Dağlara köçlənilib gedən,
Köçümdə gedən böyüyür...

Çoxaldıqca hey toy-büsat,
Artdıqca Bayandur, Bassat,
Günbəgün, saatbasaat
İçimdə Vətən böyüyür...

05.10.2020

YƏQİN

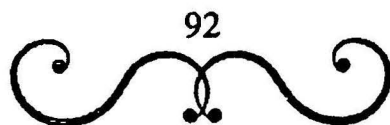
Gözüm yollardadır, qulağım səsdə,
Qəlb çırpınır yurdu görmək həvəsdə.
Çalınacaq günü "Cəngi", "Şikəstə",
Daha zaman çatdı... biləcəm, yəqin.

Həsərət gözlərimdən yaş yağa-yağa,
Gedib çıxacağam qəbristanlığa.
Ata məzarını öpüb qalxmağa,
Dizlərimdə taqət bulacam, yəqin...

Gedib çıxmaq üçün ata yurduma,
Kəsəmməz yolumu çisgin, çən, duman.
Baxaraq qüdrətli, şanlı orduma,
Gözümün yaşınə siləcəm, yəqin...

Daş-divarı bir-bir öpüb sayınca,
Güləcək üzümə o bağ, o bağça.
Bulağın suyundan içib doyınca,
Qəlbdən "oxxay" deyib, güləcəm, yəqin!

Üz sürtüb saralmış külə, ocağa,
Anamın ayağı dəyən torpağa,
Piltəyə dönəcəm yanan çırağa,
Sonra diz qatlayıb öləcəm, yəqin...

AĞLIMIZ BAŞDAN ÇIXMASIN

Hər gün leysan olub yağan,
Hər gün şimşək olub çaxan,
Olmaz yüz bələdan çıxan, –
Bu bərkdən-boşdan çıxmasın...

Duzlu daşa gedənlərim,
Xaşa, aşə gedənlərim...
Hələ huşa gedənlərim
Olmaz ku, huşdan çıxmasın...

Çox yandırıb yaxanlarım,
Çimçək olub çaxanlarım,
Od-alovdan çıxanlarım,
Olmaz bu qışdan çıxmasın...

Gərək bu xalq qışdan çıxsın,
Bu qanlı savaştan çıxsın.
Çörəyimiz daşdan çıxsın,
Ağlımız başdan çıxmasın...

DAĞLAR QARTALI QUBADLIM

Çıxıb Gorusun qaşına,
Bir bax düşməni qaçına.
Can qurban sevinc yaşına,
Ağrı-acılı həyatlım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

İgidlər zəfər çalacaq,
Yağıdan qisas alacaq.
Beləcə daim olacaq
Hər günün toylu-busatlım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

Səngər dağdan gün doğacaq,
Gur yanacaq ta od-ocaq.
Pislik düşməyə qalacaq,
Payı xoş müjdə-muradlım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

Yağış yağar narın-narın,
Ruhu gülər Əliyarların...
Gözlə, gəlir oğulların,
Düşməni qaçır addım-addım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

Neçə bahar, yaylar qalır,
Xoş həftələr, aylar qalır,
Hələ neçə toylar qalır,
Qəlbi nəğməli, bayatlım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

Çətin sənsiz öləcəyəm,
Gəlib sənə güləcəyəm.
Xoş sabaha, gələcəyə
Ümidlim, arzu-muradlım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

Sən Laçının, Kəlbəcərin –
Bərk tut, buraxma əllərin.
Üçünüz də dərdi dərin,
Qaçaq Nəbilim, Boz atlım,
Dağlar qartalı Qubadlım!

06.10.2020

MƏNİ KƏNDİMİZƏ ÇƏKDİ BU ŞEİR

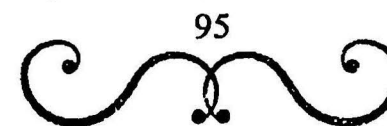
(Şair dostum Sərvər Məsumun "Kəndimizin" şeirini
oxuyandan sonra yazılan şeir.)

Oxudum, yuxudan ayıldım sanki,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.
Bircə anda düşdü gözümdən Bakı,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

Qız-gəlinin həya-ismətləriylə,
Cavanların təpər-qeyrətləriylə,
Nənələrin nağıl-söhbətləriylə,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

Tanrı yaratdığı gözəlliyiylə,
Gurrah bulaqların özəlliyiylə,
Yarpız, Acı qıcı, Əvəliyiylə,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

Qızların tutduğu xonçadan belə,
Almadan, ərikdən, alçadan belə...
Bulaq başındakı dolçadan belə,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

O ərli-ərənli oylaqlarıyla,
Qoyunlu, quzulu yaylaqlarıyla,
Sərin sularıyla, bulaqlarıyla,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

Yaşıl yamacların gül-çiçəyiylə,
Arılar otüşən gül ləçəyiylə,
Ər ağsaqqalları, ağbirçəyiylə,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

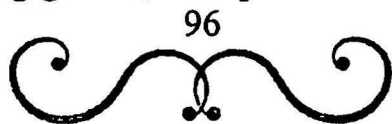
Arı, cırcırma, böcək səsiylə,
At kişnərtisiylə, köpək səsiylə,
Dədə çobanların tütək səsiylə,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

Məhləmizdə arxın gurrah səsiylə,
Quzu mələrtisi, at kişnəsiylə,
Barlı-bərəkətli tut kölgəsiylə,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

Mürvətəm, ömürdən ötsə də zaman,
O Uca Tanrıdan dilədim aman.
Daha burda qalsam namərdəm inan,
Məni kəndimizə çəkdi bu şeir.

QORXURAM

Hələ çoxdur itburnuya gül deyən,
Təpəyə-dağ, bataqlığa göl deyən.
Naşı zərgər qızıl deyən, ləl deyən
– Sarı misdən, ağ gümüşdən qorxuram.

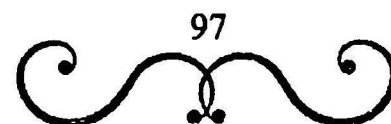
Aralıqda hiylə, kələk olanda,
Umacaqlı yardım, kömək olanda,
Daldalarda deyib-gülmək olanda,
Eyhamlardan, lal gülüşdən qorxuram.

Ağız açıb tərs danışan, nəş deyən,
Anqırtıya səda deyən, səs deyən.
Aqillərə ağıl verən, dərs deyən
Başıboşdan, ağılı heçdən qorxuram.

Yaramazdı yad ocaqdan köz uman,
Beləsindən uzaq olsun üz, aman!
Bir eyləyib əvəzindi yüz uman
"Xeyirxah"dan, "qayğıkeş"dən qorxuram...
Məram üçün xırdalanan, yüzlənən –
Bir nadandan hansı mərdlik gözlənə?
Arxasında hiylə, kələk gizlənən
"Qənd" qayğıdan, "bal" öpüşdən qorxuram.

Kim ki qara adlandırır dümağı,
Ona gümüş yatağıdır duz dağı.
Öpüşündən bal süzülən dodağın
Arxasında zəhər dişdən qorxuram.

Qədimoglu, bir nişanam qalınca,
Yüz getmişəm bir nişanın dalınca.
Mən atdığım "şeş-qoşa"nın dalınca,
"Şeş" sayılan qoşa üçdən qorxuram...

BU YURDUN

Bitib tükənməzdir toyu-düyünü,
Xoş çağına qurban olum bu yurdun.
Gəlintək bəzənər hər bayram günü,
Növrəğine qurban olum bu yurdun.

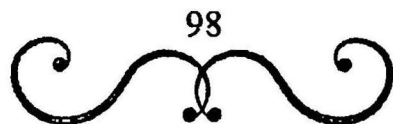
Hər daşı-qayası brilyant-almaz,
Güllər gəl-gəl deyər hər gələndə yaz.
İlxılar, sürülər sığışmaz, sığmaz,
Yaylağına qurban olum bu yurdun.

Babalar yatanda köhlən yalına,
Nənələrım qüvvət oldu qoluna,
Gül ətirli pendirinə, balına,
Qaymağına qurban olum bu yurdun.

On birindən doqquz iqlim götürən,
Neçə-neçə qəhrəmanlar yetirən.
Qayası da qızıl güllər bitirən
Torpağına qurban olum bu yurdun.

Ərlər tarixində iz qoydular, iz,
Bir gündə yarandı neçə Mübariz.
Qardaşlıq, həmrəylik, dostluqtək təmiz
Marağına qurban olum bu yurdun.

İgidlər döyüşdə durar dağ kimi,
Səngərdağ, Murovdağ, Dəlidağ kimi.
Qobustan, Atəşgah, Yanardağ kimi,
Çırağına qurban olum bu yurdun.

Yat köhlənlər yalmanına, çap belə,
Qarış-qarış axtar belə, tap belə.
Gözəlinə, igidinə, lap belə
Maymağına qurban olum bu yurdun...

Xan Şuşamız taydır cənnət bağına,
Ötəri dönübdür yad sığınağına.
O taylı, bu taylı Qaradağına,
Qarabağına qurban olum bu yurdun.

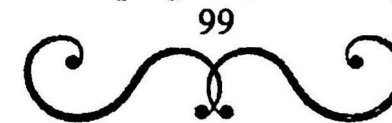
Odlar ölkəsində yaxınli-yadlı,
İnsanları yaşar ürəyi odlu.
"Müstəqillik", "Novruz", "Qurbanlıq" adlı
Bayramına qurban olum bu yurdun.

Getdiyi haqq yoldan bir daha dönməz,
Yazar, Həkarinin ilhamı sönməz.
Üç rəngli, yüksələn, bir daha enməz,
Bayrağına qurban olum bu yurdun!

BƏNDƏDƏN ALLAH OLMAZ

Aslana oxşasa da pişik pişikdir yenə,
Siçan ovlamaq düşüb ömrü boyu bəxtinə.
Nahaqdır gədə düşsün şahlıq, bəylik eşqinə,
Qarğa qonan təpədən Qartal qonan dağ olmaz.

Əridib hər formaya salırsa da dəmiri,
Körükdür od eləyən üzü qara kömürü.
Bəd əməlin, bəd işin uzun sürməz ömürü,
Haqq əliylə qurulan qurğu uçmaz, dağılmaz.

Kiminə- pul azlığı, kimə torpaq dərd olur,
Çiçək açan ağacın koğuşunda qurd olur.
Yurd quran yurdsuz qalır, yurd-yurdsuza yurd olur,
Zor gücünə odlanan ocaqdan ocaq olmaz.

Qeyrətli məramından dönməz hədə-hərbədən,
Polad bərkiyə ancaq hər vurulan zərbədən.
Bir budaqda əyləşib, min budağı tərpedən,
Sözü min-min olsa da, özü min budaq olmaz.

Həyatın həm "yek" verən, həm "şəş" verən zəri var,
Hər dəfə irəliyə pırlanmayan pəri var.
Qədimoglu, həyatda hər kəsin öz yeri var,
Bəndə göyə çıxsada, bəndədən Allah olmaz...

ÖLƏNDƏ MƏNƏ

Göz görüb... Gözümün qorası düşüb,
Üzümə bəxtimin qarası düşüb.
Mənim birəcə payım bütürüm deyil,
Nədənsə hər şeyin parası düşüb,
İlahi qisməti böləndə mənə.

Hər dəfə oyuldu yaramın gözü,
Halaldan dedikcə haramın özü.
Təşnə fidan kimi qurudu dilim,
Hər dəfə "get, sabah gələrsən" sözü,
Qapı arxasından gələndə mənə.

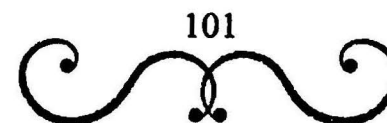
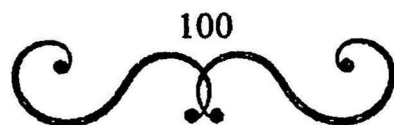
Xoruza banlamaq öyrətdi toyuq,
"Biz"in işlərinə "mız" qoydu qıyıq...
Gözümdə yas oldu dünyanın toyu,
Gülüşi qəlbimdə açdı yüz oyuq,
Gülməlinin biri güləndə mənə.

Daşa dirəndikcə hey haqqın yolu,
İşıqla dolduqca nahaqqın yolu,
Vallah, için-için çürüdü canım,
An-an yaxınlaşdı "infarkt"ın yolu,
Hər dəfə bunları biləndə mənə.

Şahlıq kürsüsünə əyləşdi gədə,
Oğul qəbuluna yazıldı dədə.
Dərdin ağrısından dağa çıxanda,
Dosta dönük çıxan dostu görəndə,
Güldü bilməyən də, bilən də mənə...

Arsızın yerinə xəcalət təri,
Basdıqca tərimdən çürüdü dərim.
Üzüm silinməkdən yazı taxtası,
Silgiyə dönübdü yazıq əllərim,
Üzümün tərini siləndə mənə...

Tikanlar, qanqallar biçilməz olub,
Çox aralar sədlər keçilməz olub,
Zirvəyə baxdıqca zillənib gözüüm,
Qara taleyimdən keçilməz olub,
Hər kiçik təpə də, bələndə mənə!

Dursam da özümdən razılar kimi,
Boyum da yarımçıq arzular kimi...
Yurd yeri yadıma düşəndə mənim,
Bilsəniz ürəyim arzular kimi,
Kim gərək qəm qəlbi dələndə mənə!..

Başımda hey çiskin, çən ömrüm boyu,
Dolandım üz-gözü nəm ömrüm boyu.
O qədər tər tökdüm bu qapılarda,
Yuyundum tərimdə mən ömrüm boyu,
Yuyucu gərəkməz öləndə mənə...

ZALIM BALASI

Bəs deyilmi minbir yerdən sındığın,
Müdirini doğma dədən sandığın,
Neçə ildir dolmayıbımı sandığın,
Hara əyilirsən, zalım balası?

Düzəlt qamətini, a çarxın çönsün,
Qoy sənin gözün də dünyanı görsün.
Bu cür yığılan pul zəhərə dönsün,
Hara əyilirsən, zalım balası?

Bezmədinmi "baş üstə"dən, "bəli"dən,
Arvadın da bezib səntək kölədən.
Nə umursan dayın kimi zəlidən,
Hara əyilirsən, zalım balası?

Ayıbdır, sinəndə götür əlini,
Yetər sürtdün çəkmələrə dilini.
Qəbir də düzəltməz donqar belini,
Hara əyilirsən, zalım balası?

Uzundraz boyun olubdur törə,
Bir onluqçün bədir sındın min kərə.
Yer də yarılmaz ki, girəsən yerə,
Hara əyilirsən, zalım balası?

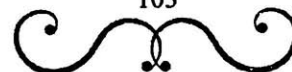
Qanın var, canın var, dirisən axı,
Saçınla züpürdün yeri sən axı.
Sən də bir arvadın ərisən axı,
Hara əyilirsən, zalım balası?!

Az, qalıb ki, ağzın yerə toxuna,
Bədir, dikəl, sən də qoşul axına.
İndi o xınadan deyil bu xına,
Hara əyilirsən, zalım balası?

ADAMLARI

Təəccüb qalmışam dünya işinə,
Azalır dünyanın mərd adamları.
Fağır quzuları çəkir dişinə,
Dünyanın qurd oğlu – qurd adamları.

Sürtüb paxırları silər qalaylar,
Yas ayına dönər neçə bal aylar...
Təzad-tənəzzüllər, bu bəd olaylar,
Dəyişib eylədi sərt adamları.

Ömür-gün kədərini, qəmin sacıdı,
Sevinclər küt getdi, xəmir acıdı...
Hərə öz içində qəm ağacıdı,
İçindən göynətdi dərd adamları.

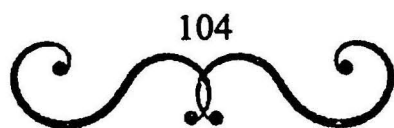
Aqillə gədanın yeri dəyişdi,
Atların ölümü itlərə düşdü.
Hər gün ağıllıya kütlər döyüşdü,
Həyat tərzini etdi pərt adamları.

Əyyaşı çoxaldı, nəşəsi artdı,
Gün-gündən oğraşı, fahişəsi artdı.
Elə hey pusquda, güdükdə yatdı,
Dünyanın it oğlu it adamları.

Yerli-yersiz elə mır-mır mırıldar,
Harda gəldi elə kır-kır kırıldar.
Toyda da, yasda da hır-hır hırıldar,
Dünyanın şit oğlu şit adamları.

Canım qurbanıdı dərdi duyanın,
İşləri xod gedir gözlər oyanın.
Daraşır canına hər gün dünyanın
Birə adamları, bit adamları!..

Həkəri altmış beş yaşda sindədi,
Od-alov səsində, nəfəsindədi.
Mürvətə dərs vermək həvəsindədi,
Dünyanın küt oğlu küt adamları,
Dünyanın ağıldan lüt adamları...

ALLAH

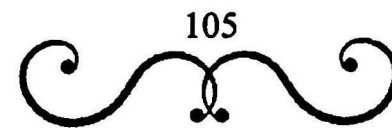
Ömrümün yolları oldu daş, kəsək,
Azdan kömək gördüm, çoxdandı kələk.
Kimin sinəsində ipək bir ürək –
Kimin sinəsində daş gördüm, Allah!

Ağzından bulama süzülən gədə,
Girib qoltuqlara mindi hörmətə.
Kimini həyatda dərdə, zillətə,
Kimini sərvətə tuş gördüm, Allah!

Olub atasını satan – yanımda,
Hiyləylə arzuya çatan – yanımda.
Namərd yığnağında, nadan yanında,
Qarğanı qırğıdan baş gördüm, Allah!
El üçün şərəflə ölən görmüşəm,
Haqq üçün dağları dələn görmüşəm.
Göz var, ömür boyu gülən görmüşəm,
Göz var, ömür boyu yaş gördüm, Allah!

Neçə haqq deyimə nahaqdan-yamaq,
Neçə ağ geyimə qaradan-yamaq...
Kiminin çiyində sarı balqabaq,
Kiminin çiyində baş gördüm, Allah!

Kiminə pay gəlir gündə gül-çiçək,
Kimi qədək geyir, kimisi ipək.
Kimin süfrəsində hər gün şor-çörək,
Kimin süfrəsində aş gördüm, Allah!

Mürvətəm, söz dedim öz məqamında,
Sevdim düzün deyim düz məqamında.
Söhbət əsnasında, söz məqamında, –
Neçə kələləri boş gördüm, Allah!

HARDAN DÜZƏLƏCƏK BU DÜNYA, BABA

Dünya düzəlmir ki, düzəlmir, baba.

M.Araz

Gözüac harınlar yeyər dünyanı,
İşi əyilənlər söyər dünyanı.
Hərə bir növ ilə əyər dünyanı,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Azdır göz dikənlər öz əməyinə,
Gülər əyri düzün düz əməyinə.
Bu cür güman yoxdur düzəlməyinə,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Kələk meydanıdır, yer başdan-başa,
Gözün etibarı qalmayıb qaşa.
Dost-dosta kəf gəlir, qardaş-qardaşa,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Dünən şəkər dadan bu gün ağıdı,
Dünən dost bildiyin, bu gün yağıdı.
Allah da bir yandan yıxıb, dağıdır,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Göz dikib yurduna qonşu-qonşunun,
Yapaq divarına qonşu daşını.
Qatar min kələklə qonşu başını,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

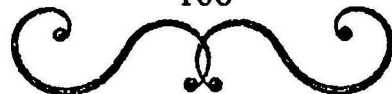
Dünyanın taleyi düyməyə bənddi,
Harınlar bir yağlı dürməyə bənddi,
Haqq deyən bir kəlmə deməyə bənddi...
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Dil ələ salınır, din oyun olur,
Bəd bir iş naminə min oyun olur.
Arzusu xətrinə qurd qoyun olur,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Papaq var, altında qoyun başıdı,
Qoyun var, ceyranın can sirdaşıdı.
Sirdaş var, daldada namərd daşıdı,
Hardan düzələcək bu dünya, baba

Özülü fırıldaq, mayası yalan,
Arzusu, amalı, qayəsi yalan.
Dərsini alanın dayəsi-yalan,
Hardan düzələcək bu dünya, baba...

"Sapı özümüzdən olan baltalar",
O nahaq baltalar, yalan baltalar.
Milləti kökündən yaman baltalar,
Hardan düzələcək bu dünya, baba.

Qayıda ilkinə, əzələ bəlkə,
Düşməyə yüz əldən-yüz ələ bəlkə,
Onda əyri dünya düzələ bəlkə,
Hardan düzələcək bu dünya, baba...

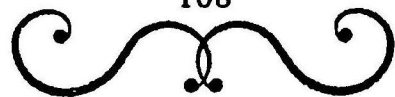
BU YAMAN DÜNYADI, YALAN DÜNYADI

Ona bel bağlama, etmə etibar,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.
Kiminin əlində teli qırıq tar,
Kiminə yanıqlı kaman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

Kiminə dayaqdı əl boyda varaq,
Kimisini yıxdı quru bir maraq.
Kiminin telində qızıldan daraq,
Kiminə yamaqlı tuman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

Kiminin çörəyə çatmayır əli,
Kimini eyləyir qansoran, zəli.
Ağıllı aqili eyləyib dəli,
Ağılsızdan ağıl uman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

İş başına qoydu çox iş bilməzi,
Yıxdı qəfil güllə, ox əyilməzi.
"Mənəm-mənəm" deyən çox əyilməzi,
Qəfil dağ başından salan dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

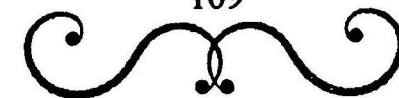
Əyildi çox başlar, büküldü dizlər,
Adlar ləkələndi, silindi izlər.
Kimini günbəgün öpüb əzizlər,
Kimini ilantək çalan dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

Neçə şirinləri eylədi acı,
Şirlər tülkülərin olub möhtacı.
Gədanın başına qoydurub tacı,
Şahların tacını alan dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

Bəzən gəl-gəl deyir ilk bahar kimi,
Bəzən də titrədir bizi qar kimi.
Bəzi xoş görünən xanımlar kimi,
Başı sünbül, dibi saman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı...

Bir haqsız hakimdi oyun düzündə,
Neçə qurd bəslənir qoyun küzündə.
Qanlı yaşa dönüb dərddli gözündə –
Daim damla-damla daman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

Kimi zibillikdə çörək axtarar,
Kiminə xonçada hey gələr nahar.
Arxalı önündə yollar ağarar,
Arxasıza qara orman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı...

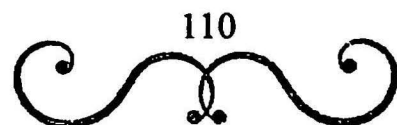

Neçə yol dəyişər il, fəsil kimi,
Zalım oxşayar şirin dil kimi.
Fağrın üstünə öküz, fil kimi,
Qızmış dəvə kimi cuman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı.

Gahdan gəl-gəl deyir bizə, gah da ki,
Batır ürəklərə nizə, ox təki.
Gah Babək, Koroğlu, Nəbi, gah da ki,
Səhl-sumbat, Sarı Salman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı...

Çəkdirdi Kərəmin bütün dişini,
Fərhadın qayaya saldı işini.
Burub, kişilikdən salıb kişini,
Sonra ondan ogul uman dünyadı,
Bu yaman dünyadı, yalan dünyadı...

Eyləyər Bozatlı – taleyi kimi,
Edər qapazaltı – taleyi kəmi.
Mürvətin təzadlı taleyi kimi –
Ayağı qar, başı duman dünyadı,
Bu yaman dünyadl, yalan dünyadı...

SÜRGÜN OLUNMUŞAM MƏN BU DÜNYAYA

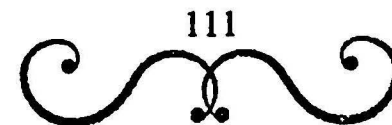
"Dürlü dünya" adlı bu dağılmışa,
Nəzirlə, niyazla çağrılmamışam.
Doğulub dünyaya gələnlər kimi,
Mən ana bətnindən doğulmamışam,
Sürgün olunmuşam mən bu dünyaya.

Qan-qada qar kimi kürünür mənə,
Xoş səda çapəsiz sürünür mənə.
Çoxuna açıqca görünən dünya,
Hasar arxasından görünür mənə,
Sürgün olunmuşam mən bu dünyaya.

Burda dilim bağlı, qolum bağlıdı,
Burda sağım bağlı, solum bağlıdı.
Hər qapı üzümə açılmaz burda,
Buradan çox yerə yolum bağlıdı,
Sürgün olunmuşam mən bu dünyaya.

Qəlbimdən keçəni deyə bilmərəm,
Söyməli kəsləri söylə bilmərəm.
Yeməyim-içməyim qayda-qanunla,
Könlüm istəyəni yeyə bilmərəm,
Sürgün olunmuşam mən bu dünyaya.

Mənim qismətimi dərənəm də var,
Mənim əvəzimdə görənəm də var.
Mənim zəhmətimin bəhrələrindən
Özgələrə ənam verənəm də var,
Sürgün olunmuşam mən bu dünyaya...

Özümünkü deyil adım, soyadım,
Burada seçilməz təzəm, boyatım.
Mənim azad ömrüm o dünyalıqdı,
Orda başlayacaq mənim həyatım,
Sürgün olunmuşam mən bu dünyaya...

ATA MİNƏNDƏ

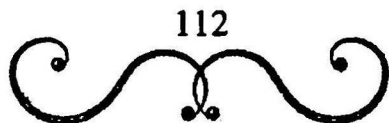
Dosta xor baxanın gözünü ovun,
Yaltağı, satqını obadan qovun.
Necə odlanmasın bal dadan qovun –
Balqabaq tamlanıb dada minəndə...

Bir ilgəy eləyib sözümü qardaş,
Bir gün asacaqlar özümü, qardaş.
Görmə görməmişin üzünü, qardaş –
Rütbəyə çatanda, ada minəndə...

Oğul atasını satır da bəzən,
Alçaqlar arzuya çatır da bəzən.
Həmişə eşşəkdə, qatırda gəzən –
Atdı atasını-ata minəndə...

ÇIXDI

Olsaq da çoxuyla biz iş ortağı,
Həmişə olmuşuq düz iş ortağı.
Çoxunun bəxtinə gümüş yatağı,
Mənim qismətimə duz dağı çıxdı.

Titrədim taleyin sərt havasında,
Taleyim himni-dərd avazında,
Kədər qazanında, dərd tavasında,
Yağsız ürəyimin cızdağı çıxdı.

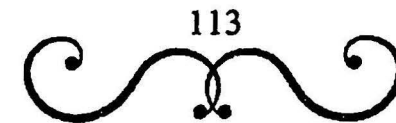
Bir ömür sözlərdən mən ximə qurdum,
Bilməm nə qazandım, axı nə uddum?
Qoydum qazanımı dəmə, untdum,
Qasığım yanıq qazmağı çıxdı.

Taleyim gah göyə, gah suya çəkdi,
El bilir, öyəcək, ya söyəcəkdi.
Mürvət ölənin günü el deyəcəkdi:
– Məhbəsdən azadlıq dustağı çıxdı...

YOX DƏDƏ, DÜZƏLƏN DEYİL BU DÜNYA

Nə özünü aldat, nə də ki, məni,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.
Zəmisini verməz, çürükdü dəni,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Dilsizindən dilsiz düşüb dillisi,
Ağıllıdan qat-qat çoxdu dəlisi.
Azdır qan verəni, çoxdur zəlisi,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Eynidir qartala, ya sara qiymət,
Verilmir haqq yazan yazara qiymət.
Saxta dəlil qoyur bazara qiymət,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Oğullar uyublar felə, fənaya,
Qızların həsrətdi əli xınaya.
Ağıllı sakindir dəlixanaya,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Avamlar qoyulur aqıl yerinə,
Çox başlarda şordu ağıl yerinə.
Alver öyrədilir nağıl yerinə,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Ölür yavaş-yavaş adət-ənənə,
At sevdirmək olmur qatır minənə.
Kimə gileylənsən, deyir mənə nə,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.
Bu dünya meyxana, dəlixanadı,
Əli adı altda vəlixanadı...
Qul bazarı boyda ölūxanadı,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Bu dərd paydı bizə Məmməd Arazdan,
Heyif, keçəmmədi Məmməd Arazdan...
İki yüz ildur ki, axır Araz-qan,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Xəyalən çox yedik şirni-noğuldan,
Doyduq əfsanədən, şirin nağıldan.
Oğulluq görməyir ata oğuldan,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Məsləksiz, mərəmsiz "tək mənəm" deyir,
Çirkəbli suyuna o zəm-zəm deyir.
Aqılə ki, dərsi o sərsəm deyir,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

Bir ömür gileyli yaşadı Mürvət,
Qələmlə çox qəmi qaşdı Mürvət.
Dərdi o dünyaya daşdı Mürvət,
Yox dədə, düzələn deyil bu dünya.

KİÇİLMƏK İSTƏMƏDİM

*(Niyə sənin yüksək vəzifən, imkanlı işin
yoxdur? – soruşanlara cavabım...)*

Dönmədim boş-boşuna daqqıldayan qavala,
Sözün dağarcığını tay tutmadım çuvala.
Yerli-yersiz dilimdən gəlməmişim zavala,
Başım la "başlar" içrə seçilmək istəmədim...

Haramdan hallanmadım, dolanmadım dəm kimi.
Həyətlərdə qazlara səpilmədim dən kimi.
Qağaların əyninə gündə ipək don kimi
Ülgü-ülgü doğranıb biçilmək istəmədim.

Olub ki, birdən-birə çarx çevrilub, val çönüb,
Əzabla yandırdığım şamlar bir "üf"lə sönüb.
Hallıların əlində dolu, badəyə dönüb,
Qızmış başa çəkilib içilmək istəmədum.

Qədimoglu əzəldən haqqın aşığdır ki,
O qədər "xoşbəxtlər" var, hər gün yaş axıdır ki...
Bəlkə də ona görə yerim aşağıdır ki,
Böyüməyin naminə kiçilmək istəmədim...

YADA DÜŞMÜR

*(Fikirli getdiyim halda az qala avtobusun məni vuracağını
görüb qaçmaq istərkən, ayağım burxuldu...Bunu, bir nəfər
"Maksima"da gəzənə deyəndə, "gözüün ayağının altına bax-
sın da," – dedi...)*

İldə neçə maşına olur düşüb-mindiyn,
Səni göydə gəzdirir o "Maksima"mindiyin.
Sən duymazsan bu dərdi, ay başına döndüyüm,
Başda dərd çox olanda, ayaqlar yada düşmür...

Dağlar gözdən salınır, təpəyə dağ deyilir,
Yağ, bal düşübdü gözdən, şora qaymaq deyilir.
Xalqa üz qaralığı qaraya-ağ deyilir,
Ağappaq üz ağlığı-o ağlar yada düşmür...

Satqınlar sərvətimi satır qumaşa, bölür,
Parçalayıb yerliliyə, dosta, tanışa, bölür.
Hey bu xalqı ləzgiyə, kürdə, talışa bölür,
Doğranır məğrur ağac...
Budaqlar yada düşmür...

Şuşanın sağlığına tuluq-tuluq içilir,
Yaşayış məskəni tək ancaq Bakı seçilir.
Öz əlimlə öz zənim dəryazlanıb biçilir,
Zəminin içindəki alaqlar yada düşmür...

Çoxları mələk donlu şeytandılar, cindilər,
Dünən ulaq minənlər, bu gün köhlən mindilər.
Başı dolu olanlar bir-bir başdan endilər,
Başsız başlı deyən alçaqlar yada düşmür...

Düşmən adlı "millətin" dərdindən ölən çox,
İçin-için bu xalqı içindən dələni çox.
İçindən didə-didə üzünə güləni çox,
Xalq adına bu qara yamaqlar yada düşmür...

Torpağı sata-sata arzuya çatan başda,
"Arı yeyib, namusu arxaya atan" başda.
Xalqın malının üstə rahatca yatan-başda,
Dərd içində qovrulan oyaqlar yada düşmür...

Qədimoglu, az danış, sən də kənardan izlə,
Gözə kül üfürənlər üzə çıxsın nə üzlə?
Daha heç nə gözləmə, otur ölümü gözlə,
Bilirsən, dərd-kədərə dayaqlar yada düşmür...

TƏRƏF

Maqnit bəxtim yaman çəkir
Dərdə, qəmə, aha tərəf.
Dərd divarım kərpic-kərpic
Artır azdan çoxu tərəf...

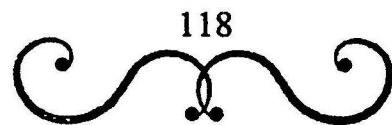

Tamah rütbə azarında,
Paxıl qibtə azarında.
Dərdin, qəmin bazarında,
Düşdü bizə baha tərəf...

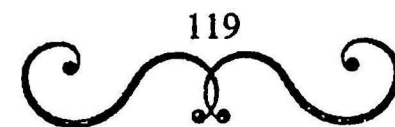
Tapdıq çarəsiz azarı,
Çöküb üzə, gözə sarı.
Allah gəlmir bizə sarı,
Biz gedək Allah tərəf...

DÖYÜLƏN QAPIM

Ya işıq puluna, ya qaz puluna,
Ya da su puluna gələn əliylə
Bir gündə neçə yol döyülən qapım.
Döyənün üzünə açılmayanda,
Mənim əvəzimə söyülən qapım,
Gündə döyülməkdən əyilən qapım,
Vallah, sənə yaman yazığım gəlir...
Dost-tanış əlindən heç bağlanmayan,
Qonşu qapısına hey həsrət-həsrət,
Hər gün fağır-fağır baxan qapımı,
Dostların yadından çıxan qapımı,
İndi kədər döyür, ancaq dərd döyür.
Dərdi şimşək kimi çaxan qapımı
Bu qansız döyənlər yaman bərk döyür.
Az qalır dil ola, dillənə qapım,
Az qalır yalvara gələnə qapım,
Qapımın da mənə yazığı gəlir...
Elə bağlanıb ki, bu qapı haqdan,

Onsuz da bu qapı açılan deyil.
Ay döyən, özünü yorma nahaqdan,
Kimsə bu qapıdan bac alan xeyil...
Mən bağlamamışam bil bu qapını,
Haqdan bağlananı necə açım mən?
Tale qismətimdən, alın yazımdan,
Bəxtimin payından hara qaçım mən?
Sən də get hələlik gözlə mənim tək,
Bir gün bu qapını bağlayan fələk,
Bəlkə öz əliylə açası oldu.
Onda öz payını alarsan sən də,
İndisə açmağa üz yoxdu məndə...
Sən də, ay yerimə söyülən qapım,
Gündə döyülməkdən əyilən qapım,
Qarğış yağdırılıb qara üzünə:
– "Heç açılmayasan", – deyilən qapım,
Sənin də yanında üzüm qaradı,
Üz qaralığından qəlbim yaradı...
Hər dəfə yerimə döyüldükcə sən,
Hər dəfə yerimə söyüldükcə sən,
Utanıb, qızarıb yerə girmişəm,
Yatıb, yuxumda da səni görmüşəm...
Daha qalmasa da dözüümün, tabın,
Bir az da səbr elə, qoy mən də dözüüm.
Bir gün, günüm kumi ay qara qapım,
Ağarar sənin də, mənim də üzüm...
Çəkirəm taleyin qismətin, yükün,
Haqq verən payıma qayılam, qayıll.
Bu bağlı qapını yəqin ki, bur gün,
Ya Allah açacaq, ya da əzrayıl...

İÇİNDƏ

Zəhmətini bağban çəkir bağların,
Ləzzətini nadan çəkir bal-barın.
Göydə "villa" tikir qudurğan harın,
Kasıb uçuq-sökük dam-daş içində.

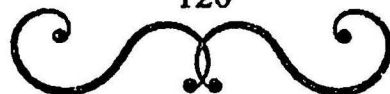
Varsız qardaş dolansa da lüt-üryan,
Varlı qardaş lüt qardaşdan ötür yan.
Hər gün qan-qan deyir zalım qudurğan,
Fağır-yazıq qalıb çaş-baş içində...

Ceyran-cüyür ətin qəlbi daş yeyir,
Yaltaq Yalmanov da ona "nuş" deyir.
"Layka"-nı, "Lama"-nı başı boş geyir,
Başlılar tər tökür nimdaş içində.

Çoxdur ac oyanıb, ac da yatanlar,
Ar satıb arzuya-kama çatan var.
Qeyrəti-namusu pula satanlar,
Üzürlər brilyant, daş-qaş içində.

Təmiz adla qalmaq deyildir asan,
Hər bir tərəf oğru, quldur, yol azan.
İndi qeyrətini qoru oğulsan,
Bir belə binamus, oğraş içində...

Şair daim haqqa tutub üzünü,
Deyər həqiqəti, sözün düzünü.
Alıb-satan yoxsa aqıl sözünü,
Gül necə cücərsin bəs daş içində?!

Kar etmirsə ağıl çaşa sözlərim,
Qəzəbimdən tir-tir əsir dizlərim.
Qədimoglu, necə gülsün gözlərim,
Bir belə gözləri qan-yaş içində?!

ATAMIN ƏZİZ XATİRƏSİNƏ

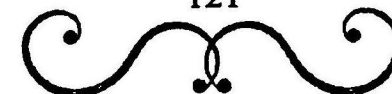
1. KÖHNƏ KİŞİLƏR

İndi çıraqda da gəzsən, tapılmaz,
Olub qaranlıqda iynə kişilər.
Bir eli doyurub ağır zamanda,
Bir evi bir elə təknə kişilər.

"Sən öl" deyiblərsə, düz and içiblər,
Mərd ilə namərdi düzgün seçibər.
Əqidə naminə candan keçiblər,
Qeyrətə, namusa təşnə kişilər...

Kimlər haraylasa, haya dönüblər,
Kədərli günlərdə toya dönüblər.
Hər evə bir tikə paya dönüblər,
Elin dərd selinə dəhnə kişilər.

Şimşək çaxışıydı çatılan qaşı,
Dağı əridərdi bircə söz daşı.
Bir barmaq hədəsi, bir tərs baxışı
Bir ömürlük dannaq, tənə kişilər.

Hər eldə beş-üçü vardı-görk kimi,
El dərdi çiyində ağır yük kimi.
Elin kədərini qalın kürk kimi
Həmişə geyiblər əynə kişilər...

Belləri kəmərlə, silahı zağlı,
Bir elə arxaydı birinin ağı.
Daha axtarmaynan, ay Qədimoglu,
Daha geri dönməz köhə kişilər!..

2. ATAMIN

Qeyrət səngərində ömür sürərdi,
Olardı bir polad, dəmir, sürərdi.
Kəsib doğrayardı kədərini, dərdi,
Kəsərliydə söz dəhrəsi atamın.

Hər gün yaşayardı qarnan, yağışnan,
Dostluq eləyərdi qayaynan, daşnan.
Sözünü deyərdi bir tərs baxışnan,
Çözülmədi dərd düyçəsi atamın...

Kəsərdən düşməzdi balta, dəhrəsi,
Qayalar dələrdi səsi, nəbəsi.
Bir evi bir elə çörək təknəsi,
Ağır olub dərd şələsi atamın...

"Ər qılıncı görsən əgər qındadı,
Xalq taleyi-demək, qada-qandadı...
Kişilik insanda süddə, qandadı," –
Bax, beləydi fəlsəfəsi atamın.

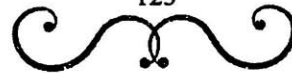
Getdiyi yol haqq-ədalət yoluydu,
Namərdlə, nadanla işi boluydu...
Sinəsi qızdırdı, qəlbi doluydu, –
Belə olub sülaləsi atamın.

Gözlərimdə müdrik, bani-bəşərdi,
Yaramazın cəmdəyinə döşərdi.
Yaltağı, alçağı dəlib deşərdi,
Zəhərliydə söz gülləsi atamın.

Hər bir çətinliyə gərəndi sinə,
Qıymazdı bir ocaq sönlükə, sönlükə.
Heyrandım mən onun dost sevgisinə,
Sevincliydə hər müjdəsi atamın.

"Hər əsən sazaqdan ər sınımamalı,
Əriyib hər qaba ər dolmamalı.
Kişi ya olmalı, ya olmamalı," –
Buydu "qanun məcəlləsi" atamın...

Hər işindən xalqa xeyir deyərdi,
Yaramaz işlərə, "xeyr!" – deyərdi...
Muğamat oxuyub, şeir deyərdi,
Dağ dələrdi zəngüləsi atamın.

Nə vaxt kənddə şənlik olub, toy olub,
"Seygah"ıylə neçə ürək oyulub.
Qayalarda, dağ-dərədə duyulub
Gur "Qarabağ şikəstəsi" atamın...

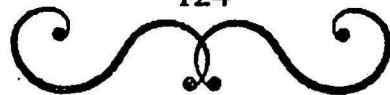
İllərlə atamsız yandı, göynədi,
Bir xoş gün, xoş saat daha görmədi.
Heç kəsə sınımadı, boyun əymədi
Anam kimi "dürdanəsi" atamın!..

Vətənə xidmətdən mən qaçammadım,
Qayıtdım, boynunu mən qucammadım...
Heyif, vaxt yetmədi, tam açammadım,
Bağlı qaldı kitabəsi atamın...

Qəlb oduyla cansızlara qan verib,
Bağ-bostana, çiçək,gülə can verib.
Öləndə də gülə-gülə can verib,
Yaşarmayıb göz giləsi atamın...

Namərdə yüz səlbə, yüz daş atandı,
Ürəyində alov, od yaşadandı.
Şükür, el deyir ki, ad yaşadandı,
Mürvət adlı nişanəsi atamın...

Kəlmələri sirlə dolu bir hikmət,
Üzdə qız həyalı, rəmzi-cəsarət.
Bir ömür oxuyub-yazsan da, Mürvət,
Tükənməzdi hekayəsi atamın...

ÜZÜ QARADI

Haqsızlıq bürüyüb dünyanın üzün,
Həyalı üzlərə pərdədir dözümlü.
Yer var ki, qoralar – "bal dadan üzüm",
Yer də var, bal dadan üzüm – "qoradı..."

Adam var, yaşayır sağsağan kimi,
Gündə yüz don geyir asılqan kimi...
Adam var, bur ömür hey ilan kimi
Sürünməkdən, vallah dizi yaradı.

Adam var taleyi gözündən salar,
Bir ömür gördüyü qəm-qubar olar.
Allahsız dünyada adamlar da var –
Allahın yanında "gözü qaradı..."

Bir vaxt düz ayrını bilirdik kəsir,
İndisə, ayrılar düzləri əzir.
Kim ki, həqiqətə olubsa əsir,
Səmti zindanadı, üzü daradı...

Mürvət tək taleyi çığırdanların,
Çörəyini daşdan çıxardanların,
Elinin üzünü ağardanların,
Çoxunun evində üzü qaradı...

QALIR DÜNYADA

Təzadlı həyatda insan olanın,
Yaxşısı, həm pisi qalır dünyada.
Qismətə yazılan yaşanan ömrün,
Əyrisi, həm düzü qalır dünyada.

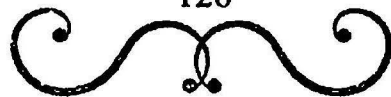
Kimi zalım yaşar, kimi də adil,
Yaşayanar hamı olmayır aqıl.
Adam var, mal yığır səksən il, yüz il,
Ölüb gedir, gözü qalır dünyada.

Yurd var, yurdsuzlara dönüb yurd olur,
Yurdsuzluq ağrısı dönüb dərd olur.
Quzu var, bir anda dönüb qurd olur,
Qurd var, ondan quzu qalır dünyada...

Həyata tox gəlib, tox gedənlərin,
Asta-asta gedib, çox gedənlərin,
Bu dünyadan üzü ağ gedənlərin,
Bükülməyən dizi qalır dünyada...

Qansız var, qan salar, batarsa dişi,
Qəlbləri qırmaqda daim vardışi.
Ancaq iz silməkdi-adam var işi,
Adam var ki, izi qalır dünyada.

Kiminin göylərdə kişnəyir atı,
Mürvət, duymur keçən günü, saati.
Kiminin qolunun qızıl saati,
Kimin qızıl sözü qalır dünyada...

AXTARIRAM

(Şair dostum Kərəm Kəlbəcərli mənim fikirli, düşüncəli bir şəklimi görüb: – Şair, nə xəyala dalmısan? – deyib, mənə bir şeir yazmışdı. Mən də, dərdi dərdimin eyni olan, Kəlbəcər əhli-amanlı eloğluma belə bir cavab yazmalı oldum...)

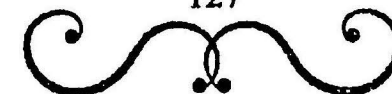
Xəyala dalmamışam, üzürəm dərd gölündə,
Millətə yas tuturam Həkərinin dilində...
Ocağı söndürmüşəm, oynayıram külündə,
Gürrah ocaq çatmağa cıncı, qor axtarıram!

Sərvət harınlarını, bu yaramaz canları,
Tərpənişə səslərəm don vurmuş vicdanları!
Karen virus yosunlu, alçaq Poşinyanları
Şuşada basdırmağa, məzar, gor axtarıram!..

Qəlbində gecə-gündüz Şuşa deyib ağlayan,
Kəlbəcər, Laçın dərdi ürəyini dağlayan,
Qubadlısız gözündə Həkərisi çağlayan,
Tutulmuş dizlərimdə təpər, kar axtarıram!..

"And içmə" mərasimin başa vurdu Paşinyan,
Elə bil ki, yenidən yada verildi Şuşam!
Nə kişilik, nə qeyrət!.. İndi donuq bir daşam,
Nə vaxtdı tapdalanmış namus, ar axtarıram!..

Mürvətəm, otuz ildir qəm səpib, dərd əkirəm,
Gecə-gündüz yol çəkib, bağ salıb, ev tikirəm...
Şuşasız yaşamaqdan ölüm yeydi, ay Kərəm,
Canıma qəsd etməyə kəndir, tor axtarıram!..

GEDƏSƏN

Səhər çıxıb evdən dəlisayağı,
Arxaya baxmadan gedib, gedəsən.
Bir yaz yağıştək göz yaşlarını
Getdiyin yollara səpib, gedəsən...

Gedəsən qəlbində qəm-ələm dolu,
Gözünə təpəsən hey sağı-solu.
Öndə ağaranda Şuşanın yolu
Başını kollara təpib, gedəsən...

Səni qorxutmaya hədə-hərbələr,
Gedəsən, başından alov səpələr.
Səni büdrədəndə qəfil zərbələr,
Əyilib, torpağa çöküb, gedəsən...

Görsən sönük düşüb yanar od-ocaq,
Yığılsa üstünə qəm qucaq-qucaq,
Ata məzarından bir ovuc torpaq
Götürüb, gözüne sürtüb, gedəsən...

Bir belə adamlar içində – səni,
Tənhalıq dəryaztək biçəndə səni,
Korun kor yabısı keçəndə səni,
Arxadan qızıqıb yetib, gedəsən...

Yollarına çıxan al yanaq qızın,
Gözləri yoluna gur çıraq qızın,
Təşnə dodaqları bal-qaymaq qızın,
Ballı dodağından öpüb, gedəsən...

Baharda düşəsən borana, qışa,
Nabələd yollarda hey çaşa-çaşa,
Baxmayasan yağan leysan yağışa,
Qəfil ilğım kimi ötüb, gedəsən...

Udub baxışını dostun, yadın da,
Yanıb-qovrulasan hey öz odunda.
Bir dəli də arta Mürvət adında,
Məcnuntək dağlarda itib, gedəsən...

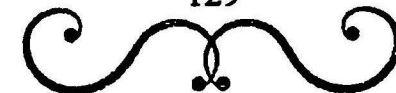
ÖZÜMÜZÜ BİLƏNƏ KİMİ

Qardaş, taleyimiz yüz oddan keçib,
Atdığımız addım, iz oddan keçib,
Adımız hallanıb yüz addan keçib,
Arzu qayasını dələnə kimi.

Lallanıb hallılar verən əmrədən,
Don geydik dözümdən, yersiz səbrdən,
Yüz yol basdırılıb çıxdıq qəbirdən,
Qalxıb özümüze gələnə kimi.

Yağlı yalanlarla biz baş qatmışıq,
Bir halal qurğuya yüz daş atmışırıq.
Yüz dəfə ağlayıb yaş axıtmışırıq,
Bircə yol ürəkdən gülənə kimi.

Gözümüz tökülüb, hey lallaşmışırıq,
Hey şirinləşmişik, hey ballaşmışırıq...
Yüz dərə, yüz təpə, yüz dağ aşmışırıq,
Azadlıq adlanan bələnə kimi...

Biz əsrlər boyu taleyi kəmik,
Hələ də bilmirik nəçiyik, kimik.
Gah "brat", gah "kardeş", gah "bəradərik",
Öldük özümüzü bilənə kimi...

Qoltuqdan-qoltuğa çox salınmışıq,
Əllərdə tar kimi çox çalınmışıq,
Özümüz yüz yerə parçalanmışıq,
Yad bizi ikiye bölənə kimi...

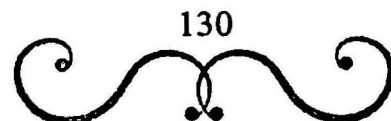
QORU

Ulu tanrı, səndən bir diləyim var,
Məni insanların gicindən qoru.
Təmiz adamlarla dostluğa nə var,
Məni xəbislərin bicindən qoru.

Çoxundan çox umub qaldıq gumanda,
Hey ömrümüz keçdi ahda, amanda.
İt sümüyü zərdən "şeş-beş" umanda,
Naxələfin "qoşa üç" ündən qoru...

Qeyrəti, vicdanı pula satandan,
Qeyrət satıb arzu-kama çatandan,
Daldada gizlənilib koldan atandan,
Yaltağın, yamanın suçundan qoru.

Quluna çevirmə yersiz günahın,
Olum müjdəçisi nurlu sabahın.
İlahi, sən məni nəfsin, tamahın
Qılincdən kəsərli gücündən qoru.

Yadlar yüz can desə, yenə də yaddır,
İki başlı olur atdığı addım...
Doğma ocağımın külü də oddur,
Yadın sobasından, "peçindən" qoru...

Çörəyimi yeyib, kama çatanın,
Kama çatıb, sonra daldan atanın,
Min hiylə işlədib, ara qatanın
Saxta "maç-maç"ından, "qucu"ndan qoru...

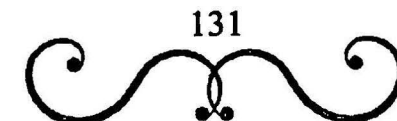
Mürvətə gül dərib çoxu əliylə,
Tikanlar döşəyib yoluna hiylə.
Özüm bacararam evin çölüylə,
Sən məni evimin içindən qoru...

YOX OLUR CANIM...

Can üzür qəmin göynəyi,
Yıxılır canım, yıxılır.
Dardı kədərini köynəyi,
Sıxılır canım, sıxılır...

Dərd qəlbimi deşə-deşə,
Hey ümid etdim "şeş-beşə".
Gecə səhərədək şişə –
Taxılır canım, taxılır.

Kədər-qəm kürkünü geyib,
Kor taleyi, bəxti söyüb,
Dərdi yağ-bal kimi yeyib,
Tox olur canım, tox olur...

Ömrü-günü zindan sanıb,
Gecə-gündüz yurdu anıb,
Torpaq həsrətiylə yanıb –
Yaxılır canım, yaxılır!

İl üstünə gəldikcə il,
Bayatı, ağı deyir dil.
Altmışdan sonra elə bil
Yuxalır canım, yuxalır...

Mürvət, uzandıqca savaşı,
Külə dönür ocaqda daşı.
Gündən-günə, yavaş-yavaş,
Yox olur canım, yox olur...

YAŞAYIR

Adam var ki, tale gülür üzünə,
Ömür boyu tapır vüsət, yaşayır.
Əyilməyir allahsızlar önündə,
Varlığında tapır cürət, yaşayır.

Adam var ki, ömür sürür tələdə,
Ömür-günü məngənədə, cələdə.
Ömür boyu dərd daşıyır şələdə,
Dizdə tərər, qanda qeyrət yaşayır.

Adam var ki, dostdur qəmə, möhnətə,
Baş ucalığıdır xalqa, millətə.
Adam var ki, məhkum olur töhmətə,
Adam var ki, tapır şöhrət, yaşayır.

Adam var ki, həyat ona bir günü,
Zülm çəkir hər saatı, hər günü,
Adam var ki, yetmiş illik ömrünü,
Gözü bağlı, qara-zülmət yaşayır.

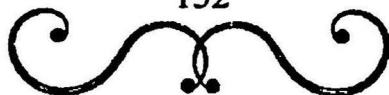
Adam var, göylərdə kişnəyir atı,
Toy-bayramda keçir günü, saatı.
Adam var ki, bir əzabdır həyatı,
Adam var ki, iki qismət yaşayır...

Adam var ki, həyat ona bir qəbir,
Taleyinə yazılıbdır ağzıbir...
Adam var ki, ceyran ətin bəyənmir,
Adam var ki, ətə həsrət yaşayır.

Adam var, sahibdir bir saf ürəyə,
Həmişə tapınır haqqa, gerçəyə.
Şükür eyləyən var duza, çörəyə,
Adam var ki, alır rüşvət, yaşayır.

Bəzən ah-amanda yaşayır insan,
Ögey ana olur ona bu dövrən.
Bu dünyaya gəlişinə peşiman,
Qəlbə ömrə-günə nifrət yaşayır.

Doğruya yozulur yağlı yalanlar,
Yağlıtək yeyilən quru yalan var.
Qız doğan ananı evdən qovan var,
Adam var, kor qıza həsrət yaşayır.

Namərdlər var tamam kələk, bir hiyə,
Manqurtlar var, imanıyla, diniylə,
Həyatıyla xalqa ömür günüylə,
Olur töhmət, bir xəcalət, yaşayır.

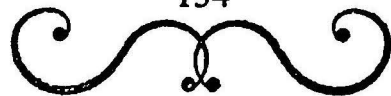
Adam var, qor yatır sönmüş külündə,
Tikan dərir çiçəyində, gülündə.
Nadan var ki, üzür şöhrət gölündə,
Aqıl var ki, qəlbə möhnət yaşayır.

Hamı bilir, hər ölənle ölən yox,
Sabah bizi nə gözləyir bilən yox.
"O dünyaya gedib hələ gələn yox", –
Deyən, bu dünyada cənnət yaşayır...

Adam var ki, tale yazan əmrədən,
Əsa alır, carıq geyir dəmirdən.
Bu təzadlı, tənəzzüllü ömürdə,
Yaxşı-pisə verir qiymət, yaşayır.

Tarix boyu qan-qadaya bürünmüş,
Dar ayaqda dəyanəti bilinmiş.
İki yüz ildir ki, iki bölünmüş,
Azərbaycan adlı millət yaşayır!

Çoxlarında indi insaf, kərəm yox,
Öz içindən alışanı görən yox.
Deyirlər ki, indi Məcnun, Kərəm yox,
Düz demirlər, hələ Mürvət yaşayır...

DÜŞÜBDÜ

Pələnglə oturub-dursa da gündə,
Tülkü qalacaqdı tülküliyündə.
Tazı toyuq güdər kənd küllüyündə,
Meşənin qeyrəti şirə düşübdü.

Namərd peşəsidir gözü yaşartmaq,
Mərdin sevincinə göz yaşı qatmaq,
Ocağı qorumaq, közü yaşatmaq,
Qeyrətli oğula, ərə düşübdü.
Arıya-güllərdən şirəni çəkmək,
Zəliyə-insanın qanını içmək,
İnsana-hər şeydən baş olan çörək,
Heyvana ot düşüb, tərə düşübdü.

Mərdi əyə bilməz namərd zərbəsi,
Aslana neyləyər çaqqal hərbəsi.
Qartala dağların yüksək zirvəsi,
Bayquşa, qarğaya dərə düşübdü.

Kiminə-vəzifə, möhür, açar, seyf,
Kiminə-güc-bəla dolanmaq bir növ.
Zalım qəlbi daşa-hər şeydən bütöv,
Kasıb başıdaşa para düşübdü.

Ay Mürvət, qəlbimi bax, üzür bu ah,
İllərdən qəlbimdə qəm qalaq-qalaq.
Qurbağalı gölə büllur su, Allah,
Göz yaşı Araza, Kürə düşübdü...

YOXDUR

*El batıb şəkərə, noğula, qəndə,
Bizim evdə axta zoğal da yoxdur
M.P.Vaqif*

Bu gözü kor, qulağı kar dünyanın,
Bizə qulaq asan "peysəri" yoxdur.
"Dünyanın dərd daşı" olub yaşadığ,
Bizdən bu dünyanın xəbəri yoxdur.
Arxalıya arxa qalan dünyada,
Arxasızı didən, yolan dünyada,
"Sağlar qəbristanı" olan dünyada,
Baxdım ki, bir canlı, bir diri yoxdur...

Qaldıq göz-qulaqdan kənar bölgədə,
Söyüdlər boy atdı, qaldıq kölgədə.
Pul ağa, pul hakim olan ölkədə,
Haqq sözün, saf sözün dəyəri yoxdur.

Sönükdür çırağı xoş sabahımın,
Oduna büləndim özüm ahımın,
Qəzəbli şahımın, hirsli şahımın,
Heyif ki, bir müdrik vəziri yoxdur...

Həyat sıxdı məni küncə, yaşadım,
Bilmədim bir ömrü necə yaşadım,
İyirmi dörd min səkkiz yüz gecə yaşadım,
Bir gecəmin nurlu səhəri yoxdu

Yapışib dünyanın mən ətəyindən,
Çıxıb göyə, yerə baxdım göyündən.
Gördüm nəm süzülür qəm tütəyindən,
Dünyada mənimtək sərsəri yoxdur...

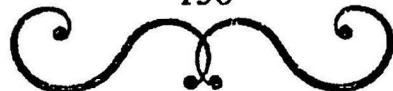
Fələk çəkdi saça tumar, oynadım,
Hər gün qış-oynadım, bahar-oynadım.
Ortaya bank qoydum, qumar oynadım,
Gördüm "şəş" gətirən bir zəri yoxdur.

Çox dedim əl mənim, atək fələyin,
Qəlbə şeytan, üzə mələk fələyin,
Fırıldağ fələyin, kələk fələyin,
Misi zərdən seçən zərgəri yoxdur...

Çoxu danasına öküz, kəl deyir,
Çoxu gümüşünə qızıl, ləl deyir,
Çoxu göz oynadır, durma, gəl deyir,
Ürək qızdırası bir pəri yoxdur.

Vaxtı deyil sözdə, dildə varlının,
Alqış da, varlının, gül də varlının.
Eldə imkanlının, eldə karlının,
Kasıba əl tutan şəkəri yoxdur.

Tanrı qarğış töküüb sanki bu kəndə,
Tapılmır sevilən, bir gülən bəndə.
"El batıb şəkərə, noğula, qəndə",
Bizim evdə dəstə vəzəri yoxdur...

Ta gəlib yetmişə dirənibdir yaş,
Yoruldu, tükəndi, ta qurdu bardaş.
Hökmü-əzəmlərə sözü, qardaş,
Çatdırası elin əsgəri yoxdur.

Canım çox oyuna sinə gərdi ki,
O qədər gül əkib, tikan dərdi ki!
Həyatda Mürvətlər o qədər ki,
Mürvət Qədimoglu Həkəri yoxdur...

QAYIT YURDA

*(Qardaşım Vilayətin timsalında yurddan köçkün düşmüş
bütün qardaşlara – 2-ci şeir)*

Uzandı bu səbrin, dözümün ömrü,
Yad yapan ocağın, közünün ömrü.
Yarı yolda qaldı yüzünün ömrü,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

Küsüb bizdən baba yadigarımız,
Sönüküb, sozalıb qeyrət, karımız.
Sağmı "Bənəyimiz", o "Bozdarımız",
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

Yamanca ot basıb həyat-bacanı,
Səslə geri dönsün yurddan qaçanı.
Yaman sındırdılar Azərbaycanı,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

O doğma daş-divar, yurd bizi gözlər,
O yurdda zarıyan it bizi gözlər,
O yurdda ulayan qurd bizi gözlər,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

Qəmdən quruyubdur bağ-bağatımız,
Gözü yolda qalıb Kəhər atımız.
Bizi mat qoyubdur bu şahmatımız,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

Doğma yurd həsrət, dərdi-azarı,
Ağlatdı anamı hey zarı-zarı.
Sığala həsrətdi ata məzarı,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

Qış ötür, qarşından gəlir güllü yaz,
Get götür əlinə bel, ora, dəryaz.
Qardaş, doğma yurda dönməsən olmaz,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

Haramdı o yurdsuz bu həyat bizə,
Yaraşır mı sevinc, toy-busət bizə?
Ər deməyəcəkdir bir arvad bizə,
Qayıt yurda, qayıt, qayıt sən Allah,
Qayıt, yatmışları ayılt, sən Allah!

DÜNYA

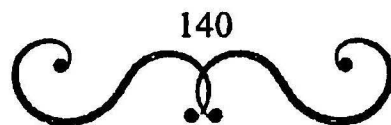
Dərd üstə dərd verdi elə həmişə,
Qoymadı qəmimi az ola dünya.
Gecəli-gündüzlü çəkildim şişə,
Qoymadı qışımı yaz ola dünya.

Güc-qüvvət varikən dizdə, qolumda,
Köhlənlər yorarkən ötkəm halımda.
Qayaya dırmaşan ömür yolumda,
Çalışıb ki, boran, toz ola dünya...

Döndüm səmalarda qıy vuran quşa,
Qırıldı qanadım – toxundum daşa.
Yazıldı qismətim qəpik-quruşa,
Çalışıb ki, o da azala dünya...

Taleyim qoyuldu qumara hər gün,
Bağrımı qan etdi bu yara hər gün.
Axtarıb gəzsəm də bir çarə hər gün,
Hey qıyıb ki, nizam pozula dünya...

Yolunda tor qurdu, çaş-baş eylədi,
Dərddən yoğurulmuş bir daş eylədi.
"İnfarkt"a, "təzyiqə" sirdaş eylədi,
Qoymadı Mürvəti saz ola dünya...

MÜRVƏTDƏN ÖTRÜ

(Tanrıyla söhbətdən)

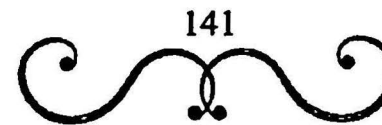
Çoxu qoltuqlara hey sinə-sinə,
Qeyrət deyib döyər hey sinəsinə.
Qızıl zəncir alar məşuqəsinə,
Bir günlük keyf, eyş-işrətdən ötrü.

Oğul var, yad yurdu, məkanı seçir,
Pulu, var-dövləti, imkanı seçir.
Oğul var, qanından-canından keçir
Azərbaycan adlı cənnətdən ötrü.

Pul-para üstündə qurulub bəşər,
Elə hey döyüşüb xeyir ilə şər.
Yaltaq gündə yüz yol donun dəyişər,
Rüşvət dolu zənbil-səbətdən ötrü...

Göz var ki, baxışı gözlərdə qalır,
Yaxşılar yaddaşda, izlərdə qalır.
Bəzən də düz yetim düzlərdə qalır,
Abır-hayasından, ismətdən ötrü...

Qeyrətsiz əməli mərdlər ar bilər,
Qeyrətsiz – üzünə tüpürsən, silər.
Müdür "eşşək" desə, sevinər, gülər
Ona tülküyana xidmətdən ötrü...

Şərəfsizlər – alçaq soyundan çıxar,
Namusun uduzub “oyundan” çıxar...
Məşuq var – yüz cürə oyundan çıxar
Aşiqindən gələn “xələtdən” ötrü...

Açgöz hey əllərə dikər gözünü,
Dayısına dayaq sanar özünü.
Yüz yol çəkmələrin silər tozunu,
Bir yol işlədiyi qələtdən ötrü...

Ər var yad damında daim banlayar,
Qulluqda durmağı igidlik sayar.
Rəis əlin tutsa, əlin yalayar,
Müdür ona verən “qiymətdən” ötrü...

Odlu səngərlərdə yatan oğul var,
Çəkmə silib, kama çatan oğul var.
Namusu, qeyrəti satan oğul var,
Zəhər olmuş para-qismətdən ötrü...

Qiyamətə qaldı daha görməyim,
Canıma dar gəlir qədər köynəyim.
Qəlb yanır, burnumun ucu göynəyir,
O yurddan, küllükdən, həyətdən ötrü...

Şairi el sevər, qəlbə saxlayar,
Şairin gedişi ürək dağlayar.
Şairlər öləndə vətən ağlayar,
Ağlatma milləti Mürvətdən ötrü...

BAŞDADI, BAŞDADI

Dərd şallığı kürəyimdə,
Boyun ipim dirəyimdə.
Bir ömürdü ürəyimdə
Qəmlər qışladı, qışladı.

Çoxu dərdə sinə gərdi,
Çox gül əkən tikan dərdi.
Bu həyatda daim mərdi
Namərd daşladı, daşladı.

Küllədikcə kədər sacın,
Tapamıdığım dərd əlacın.
Qarınqulu, gözüacın
İşi aşladı, aşladı...

Üzəmmədik qayıqlar da,
Yol göstərmir mayaqlar da.
Mərd hələ də ayaqlarda,
Namərd başdadı, başdadı.

Düz olub-sayılan da yox,
Qəflətdən ayılan da yox.
Şərt-başə qoyulanda yox,
Bil, şərt başdadı, başdadı...

ZİRVƏDƏN O YANA...

(Bakı rayon İH müavinlərindən biri rayon əhalisi ilə, oxucularla görüşmə mane oldu, icazə vermədi...)

İndi sən əyləşən həmin o taxtda,
Bilirsənmi bir vaxt kimlər əyləşib?
Sən lövbər saldığın həmin otaqda,
Çoxu alver edib, çoxu behləşib...

Belə qürrələnmə, ay arı danan,
Çoxdan acgözlüyün yıxıbdır səni.
Elə əyləşmisən, elə bil anan
Bu güllü taxt üstə doğubdu səni.

Ordensiz, medalsız ölüb gedənlər,
Haqq naminə bəzən candan keçiblər.
Bu dünyanı sağmal inək bilənlər,
Süd yerinə bəzən zəhər içiblər...

Tapılar sənə də öhdəndən gələn,
Bir də duyarsan ki, dönəlgən dönüb.
Taxtda əyləşəndən qurulub tələn,
Girəvə gözləyir güdükçü qənim...

Qayaya söykənib qürrələnmə çox,
Hündürdə ildırım daha tez vurur.
Silib gözlərini qarşıya bir bax,
Zirvədən o yana uçurum durur...

HƏLƏ

(Telekanalların birində el şairindən ekrana çıxmaq üçün pul istədilər...)

Yaman gileyliyəm Ulu Allaha,
İşlər çoxmu bu cür qalacaq hələ?
Günəşi gizlədən qara buludlar,
Çoxmu yersiz kölgə salacaq hələ?

Ölkədə hələki hakimsə "yüzlük",
Hələ doğulmamış boğulur düzlük,
Kişilər üzünə geyirsə üzlük,
Çoxları açmamış solacaq hələ.

Barlı sayılırsa barsız söyüdlər,
Başlara batmırsa əgər öyüdlər,
Mürɡü vururlarsa əgər igidlər,
Çox işlər ayaq-baş olacaq hələ.

Rüşvət allahısa bu yerin, göyün,
Odur açılmamış qalır çox düyün.
Pulla ölçülürsə kişilik bu gün,
Çox gözlər qan-yaşla dolacaq hələ.

Quldarlıq dövründə qalsa da qullar,
Oğullar bu gün də qul doğulurlar...
Çoxmu dünyamızda qolu zorlular,
Fağırın payını alacaq hələ?!

Təzyiq kəllə-çarxdan gözə güləcək,
Qansızlar "şəkərlə" üzə güləcək.
"İnfarkt" meydan açıb bizə güləcək,
Çox ürəklər qanla dolacaq hələ.

Əgər uzaqdırsa el şairindən,
Nə alacaqdır ki, dil şairindən?..
Rüşvət alınırsa el şairindən,
Oda "dalay-dalay" çalacaq hələ...

Ordakı pul, rüşvət baş aparır, baş,
Ordakı həqiqət dönüb olur daş,
Mürvət Qədimoglu Həkəri, qardaş,
Beləcə kölgədə qalacaq hələ...

DOSTUNA SIN

(Dostum Tahirə)

Yalandan "can" deyər gədə,
Öz xeyrini güdə-güdə.
Olmaz gədə ad-san güdə,
Bir öz ocağına, bir də
Dostun ocağına qızın.

Namərdə at söz daşını,
Girələmə öz başını.
Dostuna çatma qaşını,
Öz qışın bil dost qışını,
Öz yazın bil dostun yazın...

Bəs edər həyat bilgisi,
Düz ölçür həyat ülgüsü.
Düz görür həyat güzgüsü,
Düşməne ölüm türküsü –
Çalsın türkü çalan sazın.

Dost sözünün dəstəyi ol,
Qəlblər bəzək-düzəyi ol,
Haqq, ədalət özəyi ol,
Dost toyunun bəzəyi ol,
Öz yasın bil dostun yasın.

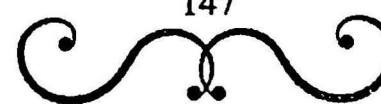
Arxalanıb comərdinə,
Vurul elin o mərdinə.
Şərik çıx dostun dərdinə,
Bel bağlama namərdinə,
Darda sadıq dostu sığın.

Qulaq as Mürvət deyənə,
Nəsihət eylərəm sənə,
Əyilməynən hər yetənə,
Əyiləndə Vətəninə,
Sınanda da dostuna sən...

NƏ VAR Kİ

(Dostum Tahirə)

Bağbansansa, bağda gül –
Bitirməyə nə var ki?
Əkdiyən gül-çiçəyi
Yetirməyə nə var ki?

Qəlbində dözüm olsa,
Qəlblərdə izin olsa.
Seçməyə gözünlə olsa,
Ötürməyə nə var ki?..

Ağırsa da duz yükün,
Çəkiləndi öz yükün.
Dost çiyindən dost yükün
Götürməyə nə var ki?..

Həyat şeytandı, cindi,
Mürvət, bunu bil indi:
Qazanmaq çox çətindi,
İtirməyə nə var ki?..

SAXLA

Haqqı deyən saf ürək,
Düzü görən göz, saxla.
Əməldən qızarmayan
Sifət saxla, üz saxla.

Əlli yaşa, yüz yaşa,
Dönmə gicə, çaş-baş.
Nə yaşasan, düz yaşa,
Adını təmiz saxla.

Atalar deyib, qardaş,
Həyatda qalma çaş-baş.
Savaşda elə savaş,
Barışmağa üz saxla!..

Söz bağında ək çiçək,
Saf söz – hər an gül-çiçək,
Xərcləmə qara pul tək,
Qocalığa söz saxla.

Saxta olma, düz danış,
Ol coşğun dəniz, danış.
Az danış, təmiz danış,
Ürəklərdə iz saxla.

Qanmazdırsa, dur qandır,
Yatmışdırsa, oyandır.
Ocağını gur yandır,
İsinməyə köz saxla.

Söz gərək-söz deməyə,
Göz gərək-gözləməyə.
Donuzu bizləməyə,
Əldə qıyıq, biz sazla...

Çox çirkinlər "saflaşib",
Çox qoyunlar qurtlaşıb.
Hər əzaba qatlaşıb,
Hər ağrıya döz, saxla.

Ömür yolu bir qarış,
Qan-qadadır hər qarış.
Yarı gül, yarı qamış,
Seç bunları, düz, saxla...

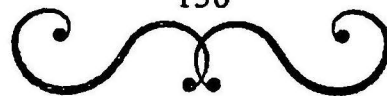

Düzü söylə düzə düz,
Sözü söylə üzə düz.
Mərd-ağan olarsa, döz,
Namərdi kəniz saxla...

Çıxıb haqqın yoluna,
Gir doğrunun qoluna.
Haram qatma balına,
Nə vardırsa süz, saxla...

Var belə bir deyilmə:
Alçaqlıqdır – əyilmə!
Hər nadana əyilmə,
Əqidəni düz saxla.

Mürvət deyir, a qardaş,
Ömür yolu-tikan, daş.
Əyilməyən baş, adaş,
Bükülməyən diz saxla.

DEYİMLƏR

Tanrı diktəsiylə söz oynatmışam,
Heç vaxt soluxmayan bir laləzardı.
İlahi hökmüylə mum yaratmışam,
Onun nə arısı nə balı vardı...

Dərdim özüm boyda, özüm biçimdə,
Qışda sozalsa da, boy atır hər yaz.
Kədərım kök salıb mənim içimdə,
Hər nəfəs aldıqca böyüyür bir az...

Üz ağardar hər bir işin təmizi,
Bəd əməllər qaraldandı bənizi.
Saxta əməl, saxta sənəd kimidir,
Bir ləkədir, bir nişanə, əl izi...

Düşün söz çıxmamış ağızdan, dişdən,
Sevinməz ürəyin saxta gülüşdən.
Ay Mürvət, yaxşı seç ləli gümüşdən,
Qızıl görünməsin hər sarı saman.

Bəd əmələ əgər əlin düz olsa,
Qorxu yoxdur lap düşmənin yüz olsa.
Bu düzü az, əyrisi çox dünyada
Çox işlərin düzələrdi, – düz olsa...

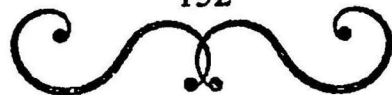
Duymazdı hər yandan ötən dərdimi,
Şəhid olan, ölüb-ötən dərdimi...
Nə qədər çalışdım çəkə bilmədim,
Torpaq həsrətini, Vətən dərdimi...

Hər gün yüz boşalıb doldu badələr,
Haram hərisləri haramzadələr –
Halal yaşamağa qoymurlar bizi,
Soyduqca soyurlar, doymurlar – bizi...

Ölmüşü ölümlə hədələyirlər,
Mənim yaşamağım ölumdür elə.
Pis günlə, zülümlə hədələyənlər,
Onsuzda bu ömrüm zülümdür elə...

Fırıldağ, kələkdir qarşına çıxan,
Oğraşlıqla ocaq başına çıxan.
Mələk geymində qarşına çıxan,
Bir iblisə dönür beş gündən sonra.

Bir gündə qoç olar quzu adamlar,
Qurumuş, yenidən göyərərcək ki?..
Ögey anadırsa, həyatım mənə,
Mənə bu yaxınlıq nə verəcək ki?..

Qoyun-qoltuqlarda daim boy atmış,
Bu da onun üçün ömür, həyatmış.
Həyat bir gün onu, onda ayıltmış –
Baxıb ki, ar-namus əlindən gedib...

İxtiyar gicində, yol azanında,
Gündə bu yazını kəm yazanın da...
Bir ömür taleyin qəm qazanında
Can, qaynayan canım, can, bezən canım!..

Ay dolandı, neçə qərib il ötdü,
Dilim Vətən deyib, hey dil-dili ötdü.
Qəlbimdən sevinci silib il, ötdü,
Təzə ildə dərdim təzələnmədi...

Bir il olub günümün hər gecəsi,
Dərdim-qəmim oldu qızıl külçəsi.
Elə düyün düşüb dərdin düyçəsi,
Çalışdım, ha çözdüm, yox, çözülmədi...

Görənlərin görən gözü oyulmuş,
Nəsimisi diri-diri soyulmuş.
Özülü, təməli əyri qoyulmuş,
Dünya düzəlmədi, düzələmmədi.

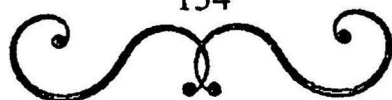
Nədənsə görmürlər qorxu, qadağa,
Hərcayı adamlar, nadan adamlar.
Halal arvadını verər qabağa,
Qeyrətini pula satan adamlar.

Fırıldağ, kələkdir qarşına çıxan,
Oğraşlıqla ocaq başına çıxan.
Mələk geymində qarşına çıxan,
Bir iblisə dönür beş gündən sonra.

Hamıya əyilib, irişən yaltaq,
Çətində aradan sivişən yaltaq.
Yumaz əllərini yalayar gündə,
Müdirlə əl-ələ görüşən yaltaq.

Bu qansızlar elə bərk yatıblar ki,
Nə qədər çalışsan oyatmaq olmur.
Çayır kimi elə kök atıblar ki,
Qırdıqca qırılır... Qurtarmaq olmur.

Bir hislə yaşadım arın-arxayın, –
Düşsə də çox yerə güzarım mənim.
Məni dəfn etməyə yer axtarmayın,
Elin ürəyidir məzarım mənim.

Sel gücü olmayır daha el gücü,
Quru samana da çatmır sel gücü,
Başımı kəsəcək sofsuz ülgücü
Mən özüm tutduğum daşa çəkirlər...

Təkanın yoxdursa, sən də uduzdun,
"Kiçik adam"lığın səni dandırar.
İndi kimliyini soruşan azdı,
İndi nəçiliyin maraqlandırar...

Tanrı diqtəsiylə söz oynatmışam,
Heç vaxt soluxmayan bir lələzardır.
İlahi hökmüylə mum yaratmışam,
Onun nə arısı, nə balı vardır...

Gülüm, gözlərinin küləsiyəm mən,
Bir tərs baxışından öləsiyəm mən.
Bir kirpik çalmanı "hə" bilib, gülüm,
Bütün ömür boyu güləsiyəm, mən.

Deyirlər ki, təkdir Allah,
Təklərindir dərd-qəm İllah...
Tək olan Allaha, vallah
Özümtək yazığım gəlir.

Xəyalda gül kimi dərirəm səni,
Sinəmin üstünə sərirəm səni.
Yolun gözlərimin içindən keçir,
Həmişə, hər yerdə görürəm səni.

Yenicə açılmış çiçək idim mən,
Neçə ürəklərə gərək idim mən.
Yaşamaq eşqiylə gecəbəgündüz,
Döyünənən, yorulmaz ürək idim mən.

Ər olan var nə arvadın gücünə,
Ad alan var neçə adın gücünə.
İlhamının, istedadın gücünə
Arzusuna yetənlərimiz azdır...

İncə bir meyardır şair gözləri,
Şairlər tez görür yaxşını pisi.
Tökülsə şairin gözünün biri,
Görüb duymaq üçün biri də bəsdı...

Şairi hər külək yıxmasın gərək,
Yarıda qalana yağı gülübdür,
Şair nə vaxt yazır – yaşayır demək,
Yaza bilməyəndə şair ölübdür...

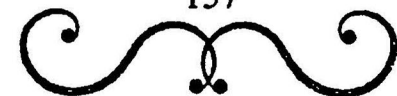
Gərək bu döyüşdə dözümlə sınayam,
Sığmır hər ölçüyə, qəlibə günüm.
Mən də söz mülkünün partizanıyam,
Mənim qarşıdadır qələbə günüm...

Olsan ələyində düzü ələyən,
Olardımı haqqı, düzü əl əyən?
Tapılmadı bir iş bilən, biləyən,
Bir ürəkdən deyəydim ox! – dünyada...

Ögey ana oldu bu həyat mənə,
Övladlarım oldu qol-qanad mənə.
Çoxunun dərdinə dərmana döndüm,
Heyif, tapılmadı bir nicat mənə.

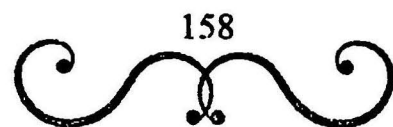
Duymadı hər yoldan ötən dərdimi,
Bir ömür içimdə bitən dərdimi.
Heç bir dava-dərman sağaltmaz oldu,
Mənimlə kamala yetən dərdimi...

Əgər səhv edərsə həkimlə, hakim,
Bu səhvi düzəldə biləmməz heç kim.

Olsan ələyində haqqı ələyən,
Heç bir vədə olmaz haqqı əl-əyəni.

Axmağa tutarlı cavabdı susmaq,
Ona ağıl versən, genələr axmaq...

BAYATILAR

Dərdə məni,
Dəymişəm, dərd də məni.
Hansı təbib sağaldar
Anadan dərd əməni?

*

Yara yar,
Heyran olar yara-yar.
İstərəm ki, yaramı
Doğraya yar, yara yar.

*

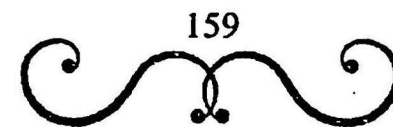
Yara sızlar,
Yar ağlar, yara sızlar.
Yaralılar nə çəkir,
Nə bilər yarasızlar?

*

Gülən gözəl,
Gül gözəl, gülən gözəl?
Gülüşüylə gül çilər —
Üzümə, gülən gözəl.

*

Qəmə dönsün,
Qoy düşsün qəmə, dönsün.
Bizə qəm qıyanların
Sevinci qəmə dönsün!

*

Yara bağlar,
Dərd məni yara bağlar.
Vətən, yurd həsrətindən
Ürəyim yara bağlar.

*

Qara yazdı,
Bu gecə qar, ayazdı.
Qələmi sınımış yazan
Yazımı qara yazdı.

*

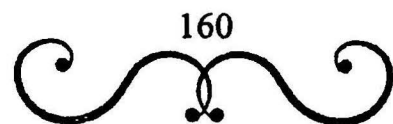
Qara bağlar,
Bürünüb qara – bağlar.
Yurddan ayrı düşən yar,
Başına qara bağlar.

*

Dağa canım,
Çıxmadı dağa canım.
Bu dərdə ki, dözürsən,
Sən dağsan, dağ, a canım!

*

Canım üşüyür,
Canımda qanım üşüyür.
Solumda ürək ağrıyır,
Sağımda yanımda üşüyür...

*

Dərdə şair,
Düşübdü dərdə şair.
Xoşbəxtlikdən əl üzüb,
Yol gedir dərdə şair.

*

Diyar-diyar,
Dolan, göz diyar-diyar.
Əlacımsan, yaramı
Di, doğru, di, yar, di, yar!

*

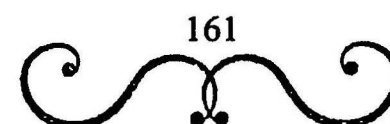
Bala dərdim,
Dönübdü bala dərdim.
Müddətə şah canımı
Döndərib qula dərdim...

*

Qara dağlar,
Bürünüb qara-dağlar.
Təşnəyəm, saxla mənə
Başında qar, a dağlar!

*

Sənə dağlar,
Həsrətəm sənə, dağlar.
Mən sənsiz yarımcanam,
Necəsən sən, a dağlar?!

*

Gülə Bəsti,
Bürünüb gülə Bəsti.
Əndamı gül olana
Pay vermək gül, əbədi...

*

Ha sarı,
Ha yoxla, bax, ha sarı.
Aşıb gələ bilmirəm,
Hündürdü dərd hasarı.

*

Yaman yar,
Görməyəsen yaman, yar.
Ömrə-günə yamaqdı,
Yaman övlad, yaman yar!

*

Aşıq, yaram ağrıyır,
Vermir aram, ağrıyır.
Ağrım elə çoxdu ki,
Bilməm haram ağrıyır...

*

Dərddərin,
Dönüb dağa dərddərin.
Girin kədər bağına,
Üzün qəmi, dərd dərin.

*

Dərd daşına,
Yığıla dərd, daşına.
Qırx ildir dönüb canım
DÜNYANIN DƏRD DAŞINA.

*

Yana dağlar,
Verib yan-yana dağlar.
Yağılar yansın deyə,
Od tutub yana dağlar!

*

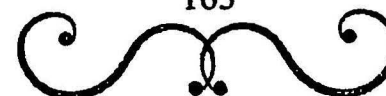
Almışam yara-acı,
Ağ-acı, qara-acı.
Asılacam sözümdən,
Sözlərim dar ağacı...

*

Badam dərə,
Bitirib badam-dərə.
Xoş olar, kol əkəsən,
Dərənlər badam dərə...

*

Dərdə sarı,
Düşübdü dərdə Sarı.
Yaxşıdan əl götürüb,
Yol gedir dərdə sarı.

*

Xırdalana,
Dirəndik xır dalana.
El yaylağa çıxanda,
Mən endim Xırdalana...

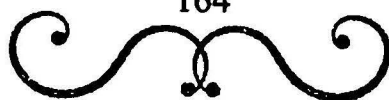
*

Sənə dağlar,
Həsretəm sənə, dağlar.
Qəlbimin ah-amanı
Çatırmı sənə, dağlar?

2

*Sən həmənsən, mən həmənam,
dəm – həmə...*

*Talalar maralı bəsləyən kimi,
Lalalar dağları bəzəyən kimi,
Balalar ananı gözləyən kimi,
Səni gözləyirəm, gəl!..*

GÖZƏL

Səninlə hər görüş xoş görüşümdü,
Mənimçün həmişə təzəsən, gözəl!
Mənə həyat verən xoş gülüşündü,
Bəzə taleyimi, bəzə sən, gözəl!

Deyirdinm bəs sevgim sönük, boyatdı,
Gözün nur çilədi, eşqim boy atdı.
Günaşırı səni görmək həyatdı.
Sevincsən, şadlıqsan, məzəsən, gözəl!

Əgər lazımdırsa canım istə,
Sevinclə, şadlıqla deyim baş üstə.
Çıxart gözlərimi tax sinən üstə,
Qorxuram gələsən gözə sən, gözəl!

Qurbanıyam sən tək müəllimənin,
Ömürlük şagirdin olardım sənin.
Sevgi nə yaş bilir, nə məslək, nə din,
Baxma yadlar deyən sözə sən, gözəl!

Hirsləndirsəm səni, küncə qoy məni,
Könlün istəyincə incit, döy məni.
Döy, incit, sonra da dincə qoy məni,
Qıymaram həyatdan bezəsən, gözəl!

Gözün baxışından Mürvət bihuşdu,
Bilmirəm sərxoşdu, yoxsa naxoşdu.
Sən yandıran odda yanmaq da xoşdu,
At məni alova, közə sən, gözəl!
Sevincsən, şadlıqsan, məzəsən, gözəl!

BELƏ BAX

(təcnis)

Daha məndən adam olmaz, İlahi,
Bu yanımda qamətə bax, belə bax!
Yıxdı məni "olmaz-olmaz", İlahi,
Mənimki də belə gəldi, belə, bax...

Yavaş yeri, gəlim sənə mən yetim,
Qan olmaz ki, arzu-kama mən yetim?
Görmürlərimi can verirəm mən yetim,
Deyən yoxdur ay insafsız, belə bax!

Qədimoglu, qalx qol dola belə, sin,
Qoy gənclərə örnək olsun belə sinn...
Qarı dünya görməyibdir beləsin,
Belə bax e, belə bax e, belə bax!..

GÖTÜR

*Məni gözlərinə cangüdən götür
Mirsəyyaf Zamanlı*

Səndən xahişim var, olum həmdəmin,
Məni öz canına cangüdən götür.
Qoy sənə yaşayım sevinci, qəmi,
Bax, məni beləcə arzuya yetir.

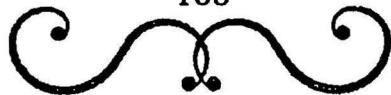
Səni qorumaqçün dəmir don geyim,
Sevincə bələnsin qoy yerim, göyüm.
Səninlə yanaşı gedim, yeriym,
Nəfəsin yoluma qoy səpsin ətir.

Bir qorxun olmasın canında sənin,
Olsun varım-yoxum, canım da sənin.
Durum yatanda da yanında sənin,
Olum başın üstə göy çadır, çətir...

Gecəli, gündüzlü qalım yanında,
Dua edim, namaz qılım yanında.
Sənət ilhamımı alım yanında,
Mən yazım, sən oxu hey sətir-sətir.

Baxışın dondursun göydə quşları,
Yerişin əritsin yerdə daşları.
Sənə hər tuşlanan bəd baxışları,
Alıb, kipriyinlə canıma ötür...

Görsən yolumuzda dirənənləri,
Mürvətin əsəndə dizi, əlləri,
Görsən ki, basıbdı soyuq tər məni,
Məni inci kimi qoynunda itir...

MƏN SƏNİN DƏFNİNƏ GƏLƏ BİLMƏDİM

(Şairə bacımız Fərqanənin vaxtsız ölümünə)

Üzü qara olsun bu zəmanənin,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!
Üzüm qara qaldı yanında sənin,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Eşitdim əlimdə titrədi əsam,
Cilik-cilik olub töküldü əzam...
Qaldım, nə danışam, mən nədən yazam,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Daha görünməzsən xeyirdə, şərdə,
Səsin şahə qalmaz ta pərdə-pərdə.
Sənə yas saxlayır hamı şəhərdə,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Həm yaxşı anaydın, yaxşı da nənə,
Qeyrətli vətəndaş idin Vətənə.
Çətin dərd ocağın sönükə, sönə,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Əlləri qoynunda qalıb çoxusu,
Çoxunun gözündən itib yuxusu.
Ta gəlməz şeirinin ətri, qoxusu,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

"Qadınlar, sıxmayın kişiləri siz", –
Sən yazdın, hörmətə mindik evdə biz...
Xətrin hamımıza əzizdir, əziz,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Bütün kişilərə arxa-dayaqdın,
"Kişilərin dostu" olmuşdu adın.
Sevimlisi idin qohumun, yadın,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Nuridə, Mələhət, Qəşəm, Dayandur,
Aləmzər, Əzizə, Faiq yasdadır!
Ölməz xatirələr sənə yas tutur,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

"Ananın təndiri" ta yanmaz daha,
Yatmış xatirələr oyanmaz daha.
Sənsiz göz yaşımız dayanmaz daha,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

"Laçınsız Laçına oynama", – dedin,
Qəlbimizi qana boyama, – dedin.
Qarabağ adına ağılar dedin,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!

Biz hələ sevinib-gülə bilərdik,
Dərdini Mürvətlə bölə bilərdin.
Mən sənin uğrunda ölə bilərdim,
Mən sənin dəfninə gələ bilmədim!..

03.04.2020

MÜRVƏTƏM

Yoxsa tanımadın, a solğun çiçək?
Söz bağında güllər əkən Mürvətəm!
Arı gül-çiçəkdən şirə çəkən tək,
Mən də sözdən şirə çəkən Mürvətəm!

Həyat sənsiz oldu bir odlu savaş,
Çox bəlalər çəkdi, ta çallaşdı baş.
Bir yandan sənsizlik, bir yandan da yaş,
Daha diz qatlayıb çökən Mürvətəm!

Yoxsa çoxmu gördün mənə salamı?
Mənmi ucuzlaşdım, Tanrı kəlamı?!
Yoxluğun uçurdu sevinc qalamı,
"Qəm-kədər" qəsrini tikən Mürvətəm!

İndi nə baş-o baş, nə yaş-o yaşdı,
Ta "Sevdalı" yoxdu, a "qələm qaşlı..."
Daha Qədimoglu bələndən aşdı,
Daha tikiləni sökən Mürvətəm!
Daha diz qatlayıb çökən Mürvətəm!

GÜNAHDI

Parlaq günəş kimi çıxıb səhərlər,
Başımdan şimşək tək çaxıb səhərlər,
Sonra son ulduz tək axıb səhərlər,
Yandırılıb-yaxırsan düzü, günahdı!

Səhərlər qarşına çıxan şairin,
Arxañca sevgiylə baxan şairin,
Gözlərin yandırır yaxan şairin
Canına salmışan közü, günahdı!

Şair ürəyinə köçmək çətindi,
Könlümə güc gələn gözəlliyindi.
Nə olar ki, dünya gözəlliyindi,
Öldürmə ay zalım qızı, günahdı!

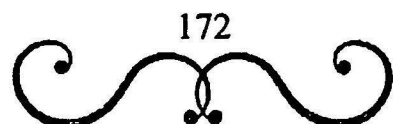
Başıma bələdi mənim baxışım,
Gözümdən çox çəkib bəlanı başım.
Düz deyib bir vədə şair qardaşım:
"Şairin hər işi, sözü günahdı..."

Təki gözə baxmaq günahım olsun,
Baxım ki, qoy nurlu sabahım olsun.
Çıxmayan qarşıma Allahın olsun,
Günaha salmayan bizi, günahdı!

Gözlərin qadasın mən alım, axı –
Görəndə dəyişir əhvalım axı.
Necə baxmayım ki, ay zalım, axı –
Gözələ baxmamaq özü, günahdı!

SÖZÜMÜN ÜSTƏ

Könlümün günəşi, gözüm istəyi,
Cismimdə olarsa gözüm istəyin, –
Gözüm qurbanındı, gözüm istəyi,
Gözün nə vaxt desə, gözümün üstə.

Çox dedim – qibləm ol, tuşuna dönüm,
Olmadın, qorxuram başına dönüm, –
Bir gün gözlərimin yaşına dönüb,
Axıb süzüləsən üzümün üstə...

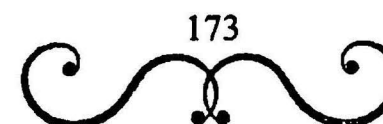
Günahlılar məndən günah umdusa,
Sənsiz ötən saat, gün ahımdısa,
Unuda bilməmək günahımdısa,
Qoy məni assınlar sözümün üstə!

GƏZDİRİR

Çıx çəmən seyrinə, a nazlı ceyran,
Görənlər boyuna olsunlar heyran.
Bizi cüt görənlər desinlər, aman,
Quzu ceyrana bax, kəli gəzdirir!

Əlləri yetməyən haram desinlər,
Əlləri qoynunda hər an desinlər.
Mənə kəl deyənlər hardan bilsinlər
Bu kəl cəvahiri, ləli gəzdirir...

Bu da belə maraq, belə həvəsdi,
Bu həvəs Mürvətin ömrünə bəsdı,
Tutum əllərindən özünlə gəzdir,
Desinlər ki, yazıq dəli gəzdirir...

SƏADƏT

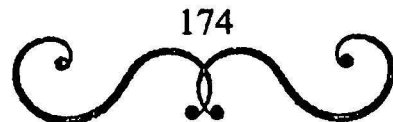
Ay-səadət nədir-soruşan gülüm,
Gözləri ulduztək sayrısan gülüm,
Kədərdən olanda pərişan, gülüm,
Səninlə dərd-qəmi bölmək-səadət!

Yar verən tikanı gül bilən yarı,
Yarsız ötən günü il bilən yarı,
Sənin tək dərd qanıb, dil bilən yarı
Könlümə ən yaxıb bilmək-səadət!

Eşqim sönməz sənə ötsə də yüz il,
Yenə könül quşum ötəcək dil-dil.
Sənin sevgin ilə Fərhad olub bil
Hey daşı, qayanı dəlmək-səadət!

Vüsal yaz etdikcə ömür qışını,
Şadlığın əzdikcə kədər daşını,
Yanağından axan sevinc yaşını
Hər dəfə dilimlə silmək-səadət!

Mürvətəm, dünyadan köçəndə bir gün,
Baxımlı boyuna sarılmaq üçün,
Sən dar ağacım ol, zəncirim, saçın,
Zülfündən asılıb ölmək səadət!

XƏYALLARIM

Baxdıqca gözlərinə, baxdıqca yanağına,
Bir narahat yuxutək qarışar xəyallarım.
Ballı dodaqlarına, gülüm, gül buxağına
Ac arılara dönüb daraşar xəyallarım.

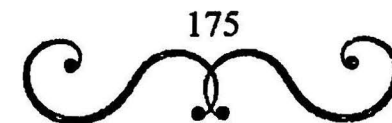
Danışdıqca ruhumu nur çiləyən səindi,
O səs səni sevməyə səsləyən sarı simdi.
Otaqda səndən sonra qalan ətrin bəsimdi,
Sən dönüncə ətrinə dağ aşar xəyallarım...

Qanun həddi qarşıda qanlı sədd əkər, gülüm,
Yaş həddi aramızda olub bir sipər, gülüm.
Çarəsiz bu sevgimə həyat dağ çəkər, gülüm,
"Olmaz"larla "döyüşər, dalaşar" xəyallarım...

Gah qibtə, gah qınaqla bizə neçə göz baxar,
Eşqi anlamayanlar gah əyri, gah düz baxar.
Gahdan aran çaytək lal axar, dinməz axar,
Gahdan dağ çayı kimi hey daşar xəyallarım...

Bu bahara bənzəməz ötüb keçən baharlar,
Bu bahara baxanlar başqa gözlə baxarlar...
Qadağalar Kərəmtək məni oda yaxarlar,
Məcnun olub səhranı dolaşar xəyallarım...

Biz istəyən səadət uzaqdı, uzaq bizdən,
"Bəlkə"lərin odunda alışar, yanar bədən.
Dönüb çarəsiz qula, əlacsız, istəmədən
"DƏRD DAŞI" taleyiylə barışar xəyallarım...

OTUZ İLİN QƏMİ

Beləcə görüş də bəxtun bəsiydi,
Gileyin atəşli, qınagın odlu.
Gizlində qəlbimin sahibəsiydin,
Aşkara, evimin qonağı oldun.

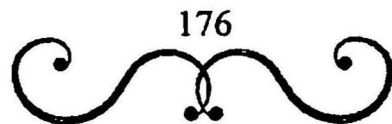
Oturduq yanaşı... Nəmləndi gözün –
Çiskinə bürünmüş o Göygöl kimi.
Ömrümün mənası ala göz qızım
Bitdi aramızda qızıl gül kimi...

Neçə giley-güzar... Çox olar, olmaz...
Hissimiz hikkəli dənizə döndü.
Qızımın yanında yadlaşdıq bir az,
Əvvəlki "sən"imiz "siz-bizə" döndü...

Otuz il ürəkdə həsrətin daşı –
Çəkmişdik hicranın yüz şələsini.
Axırdı ürəyə hey gözün yaşı,
Biz üzə vurduqca söz şilləsini...

İnci sözlərini sədəfə düzdün,
Gözlədim şirin bir söz deməyini.
Dartıb ürəyimin sapını üzdün,
Deyəndə saçını kəsdirməyini.

Bilirdin saçına necə bağlıyam!
Bildinmi saçını kəsməyinlə sən –
Otuz il qəlbimi sənə bağlayan
Qırılmaz telləri qırıb kəsmisən?!

Yeni qaysaqlamış yaramı oyduñ,
Sözlərin soyutdu ümid yerimi.
Yuyub öz əlinlə məzara qoyduñ
Göz yaşlı, gumanlı ümidlərimi.

Sənlə təsadüfi bu görüşümüz,
Otuz il illik qəmi sildi, itirdi.
"Sizi" yan otağa ötürəndə "biz",
Daha otuz il də sanki itirdim...

Yan otaqdan gələn nisgilli səsin,
Otuz il illik qəmin zümzüməsiydi.
Yan otaqda şamın söndürülməsi,
Tanrının ən böyük zəlzələsiydi!

Bu gecə bir sonsuz həsrət yoluydu,
Bu yolda əziyyət, zillət doluydu...
Ağrısı, acısı ürəyi diddi,
Gecədən səhərə uzandı əllər.
Yan otaq basılmaz bir qala idi,
Qızımsa ən sadıq sərhədçi əsgər...

Sənlə aramızda olan sədd-divar,
Dünyanın ən qanlı sərhəddi oldu.
Fağır varlığıma od vurdu divar,
Yuxumu yandırdı canımın odu...

Yatmış xəyalları yaman oyatdın –
"Gecəniz xeyirə qalsın"ınla sən.
Sən mənim qızım ilə yan-yana yatdın,
Sənin otuz illik həsrətinlə mən...

QIŞ BİZDƏN QAÇAQ DÜŞÜB

Deyirsən qalın geyin, sənə soyuq deyilmi?
Niyə üşümürəm mən, istəyirsən deyimmi?
Sən Odlar diyarının qəlbi odlu qızısan,
Soyuqluğa bir qənim, sən ömrümün yazısan.

Mən ömrümü-günümü eşqinə bağlayandan,
Baharda da, qışda da eşqinlə çağlayandan,
Məhəbbətin ömrümə bir istilik nəqş edib,
Eşqin mənə bir dözümlü, bir hərarət bəxş edib.

Qorxum yoxdur illərin şaxtasından, qışından,
Bəlkə də Odlar qızı, qəlbinin atəşindən
Bu Odlar diyarında sərt keçməyir çox da qış,
Odlu məhəbbətinə, odlu sevginə alqış!

Mənə neyləyəcək ki, qışın qarı, küləyi?
Sənin məhəbbətinlə qızınan bu ürəyi,
Üşütməyə şaxtanın, qarın gücü çatarmı,
Soyuğun hərərətə dözməyə tabı varmı..?

Mən səni tanıyandan çox olub belə qış, qar,
Çox donubdur axar çay, buz bağlayıb bulaqlar.
Ey fərəhim, sevincim, qəlbinin hərarəti,
Qoymayıb ki, hiss edəm soyuğu, qarı qəti.
Bu evi süpürəndən həmin birinci gün sən,
Gülüm, soyuqluğu da bil, silib-süpürmüşən.
Bax, o gündən bu günə ömrüm yazla ötüşüb,
Sən bu evə gələndən, qış bizdən qaçaq düşüb...

BİZ HƏR GÜN GÖRÜŞƏRİK

Biz bir-birimizi görərik hər gün,
Mən də boylanaram, sən də baxarsan.
Bütün gün gözümdə qalar gözlərin,
Gözündən gözümə eynək taxarsan...

Gözlərin çoxdandır satıbdır səni,
Duymuşam qəlbindin keçənləri də.
Ən sevməli vaxtın çatıbdır sənin,
Mənimsə od çağım qalıb geridə.

Darıma çəkilib könlünün simi,
Əl vursam ruhumca çalınacaqsan.
Bilirəm, çaxılsam alışqan kimi,
Əlbəəl od tutub alışacaqsan.

Fəqət necə salım bu qalmaqalı,
Yuvaya daş atmaq deyilmi xəta?
Sən gözəl bur ailə qurmaq xəyalı,
Mən isi oğlunu sevən bir ata...

Təzə-tər çiçəksən ömrün yazında,
Telində nə qədər arzu bitibdi.
Mənsə qayğıların qəm payızında,
Nə vaxtdır ömrümün yazı bitibdir.

Beləcə görüşüb hər axşam, səhər,
Sükutla baxışb ayrılıq biz.
Səni evinizdə anan gözləyər,
Mən isə oğlumun anası, ay qız...

AVAR QIZI

Gəlibdi sinəmə, yazmasam olmaz,
Səninçün beş güllü söz, Avar qızı.
Yaya öz yerini verəndə bu yaz,
Gözün qəlbə saldı iz, Avar qızı!

Əsirindi bu kürd – binəva bəndə,
Zalım qızı, daha tab yoxdur məndə.
Yaman ram eyləyib, salıb kəməndə
Səndəki o ala göz, Avar qızı!

Binəva şairlə verib əl-ələ,
Gəl sizin dağlara gedək səninlə.
Düşməni tapdağında inləyir hələ –
Bizdəki çöl-çəmən, düz, Avar qızı!..

Danışanda dönür bala sözlərin,
Canım alır bala-bala gözlərin.
Bircə baxışınla ala gözlərin
Salıbdır sinəmə köz, Avar qızı!

Çarəsiz xəstədir Həkəri Mürvət,
Üzür ürəyini ağrı, zəlalət.
Məndə cəsarət yox, səndə fərasət,
Bəs indi neyləyək biz, Avar qızı?!

OLAYDIM

*Evinizin önündəki o GÖY DAŞA
qiblə ilə...*

Küləyində bərkiyəni, yağışında yaşlaşanı,
Bir gündə neçə dəfə gözəlliklə rastlaşanı,
Sən hər girib-çıxınca təəccübdən daşlaşanı,
Evinizin önündə donan GÖY DAŞ olaydım!

Üstünə uçub gələn, nəfəsini qoxlayan,
Sevincdən qanadlanıb göydə çələng toxuyan,
Səni hər görən zaman xoş nəğmələr oxuyan,
GÖY DAŞIN üzərinə qonan o quş olaydım!

Bir bağbana dönəydim, ələ bel götürəydim,
Darvazanın önündə əkib gül bitirəydim.
Bəxt üzümə güləydi, taleyim gətirəydi,
Yaşadığın hər günə, ana sırdaş olaydım!

Əzizləyib sevənin, cangüdənin olaydım,
Səhər, axşam, hər gecə, dangüdənin olaydım.
"Su" desən su, "qa" desən, dönüb dənin olaydım...
Gecənə, gündüzünə bağı-badaş olaydım!

Mürvətəm, ömrü belə yetirəydim mənzilə,
İlhamım, həvəsimlə, şeirimlə, nəğməm ilə,
Hey enib pərdə-pərdə, hey də qalxaydım zilə,
Sənin gözəlliyinə "ƏHSƏN", "ALQIŞ" olaydım!..

QƏLBİNİ YANIMDA QOYUB GETMİSƏN

Gedəndə dedim ki, ehtiyatlı ol,
Çalış ki, yadımdan heç nə çıxamasın.
Gülümsəyib dedin: "Az narahat ol,
Çalışaram, heç nə unudulmasın"...

Qəfil gözləmədən qalxdın ayağa,
Sanki dağ başını boran, qar aldı.
Gözündən qəlbinə od yağa-yağa,
Qəfil ayrılıqdan dünya daraldı.

Məclisi soyutdu yox olan nazın,
Od üstünə leysan yağdı o andan.
Özünü unutqan saymayan qızın,
Xəbəri oldumu unutduğundan?!

Bu qəfil gedişdən hönkürdü göylər,
Nəmli kipriklərdən gözlər yanırdı.
Çox şey danışdı titrəyən əllər,
Gedən cismin idi, ruhun qalırdı...

Sən getdin... Odlandı bir anda canım,
Qəlbi soyum-soyum soyub, getmisən.
Özünü unutqan saymayan xanım,
Qəlbini yanımda qoyub getmisən...

O GÖZƏL

Nə dedimsə əvvəl "aman" eylədi,
Bircə yol əl vurdum, yüz qan eylədi.
Bizə nə etdisə zaman eylədi,
Gördüm ərköyündü, kürdü, o gözəl!

Gülüşü bağrımı deşdi elə ki,
Eşqin qazanında bişdi elə ki,
Duydum ki, kəməndə düşdü... Elə ki, –
Gözlərini qıyıb güldü, o gözəl!

Gördü ki, xalası görür, hayandı,
Elə bil yatmışdı, sanki oyandı.
Dedim ki, şairlər sirr saxlayandı,
Anladı mənimtək mərdi, o gözəl!

Meşədə axtardım, gəzdim iziylə,
Nəğmə də oxudu, gurrah səsiylə.
Gördüm bu yaşında – gur həvəsiylə,
Coşqun Həkəridi, kürdü, o gözəl!

Elə ki, əlləri sinəmdə gəzdi,
Burdu, бүkdü məni, əzdikcə əzdi...
Hər gözəl Mürvət ram eləməzdi,
Yıxdı mənim kimi kürdü o gözəl!

BƏH-BƏHDİ, BƏH-BƏH

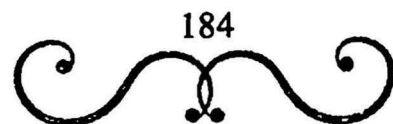
Sənin verdiyinə şükür, İlahi,
Bunun bir adı var, o da ki, – BƏH-BƏH!
Kəklik kimi necə səkir, İlahi,
Bunun bir adı var, o da ki, – BƏH-BƏH!

Yerişi, duruşu, baxışı gözəl,
Gurrah şimşək kimi çaxışı gözəl,
Bahar seli kimi axışı gözəl,
Bunun bir adı var, o da ki, – BƏH-BƏH!

Hara ki, toxunur əli, ayağı,
Oradan qaynayır sevinc bulağı.
Cənnətin özüdür qoynu-qucağı,
Bunun bir adı var, o da ki, – BƏH-BƏH!

Köhlənini hara gəldi səyirdir,
Görən gözə tanrı payı, xeyirdir...
Hələ yazılmamış misra, şeirdir,
Bunun bir adı var, o da ki, – BƏH-BƏH!

Ay Mürvət, qəlbimi belləyib gedir,
Getdiyi yerləri gülləyib gedir,
Cümlə gözəlliyi cəmləyib gedir,
Bunun bir adı var, o da ki, – BƏH-BƏH!

GÖZƏL

De, hansı mahaldan, eldən gəlibdi,
Bizim bu məclisin qonağı Gözəl?
Laləmi, nərgizmi, yoxsa gülmüdü,
Oldum gözlərinin dusdağı, Gözəl!

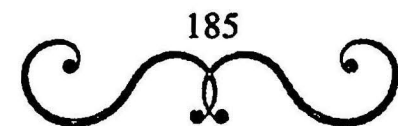
Gözəl yaradanı yaradıb təkə,
Onun bir adı var, – Gözəldi bizcə.
Özgə cinası yox, "gözəl"dən özgə,
Əl-ayağı, dili, dodağı – gözəl!

İlahi, cəmlənib hər şey bu adda,
Necə də yaraşır ona bu ad da!
Yanmaq istəyirsən elə bu odda,
Yanmışın yandırıb-yaxmağı – gözəl!

Bircə baxış ilə canımı aldı,
Ovsunlayıb məni tilsimə saldı.
Şairdən bu hansı qisası aldı,
Qıymadı quruca baxmağı – Gözəl!

Dodaqlar süzülmüş piyalə kimi,
Görən yetirəcək vüsala kimi?
Qayadan süzülən şəlalə kimi
Saçın çiyinlərdən axmağı gözəl!

Hardan gəlib çıxdı bu canı yanmış!
Görmür canım çıxdı bu canı yanmış?
Yandırdı Mürvət tək qocanı yannış,
Gözündəki odu, ocağı – gözəl!

DÜŞDÜ

Şair badələri süz baxışları,
Yandırdı canımı qız baxışları.
Bu bahar mələyi yaz baxışları,
Mənim mövsümümün qışına düşdü.

Qar kimi əriyib, axdı cavanlar,
Elə bil ki, yoxa çıxdı cavanlar.
Burda məndən başqa çoxdu cavanlar,
Göz oxları mənim tuşuma düşdü.

Bu cür alov doğan, od doğan ana,
Belə zülm edərmə insan, insana?
Bu ovsun, bu tilsim çətin ki, sına,
Bu daş hardan mənim başıma düşdü?!

Həkəri, gözlərə bir qul olmağın,
Lallanıb əl-qolu bağlı qalmağın,
İyirmi beş yaşlıdan zərbə almağın,
Altmış beşə çatan yaşına düşdü!..

NECƏSƏN

Ay mənim ağlımı başdan alanım,
Ay məni özümdən alan, necəsən?
Niyə qıydın axı oda qalanım,
Ay canımı oda salan, necəsən?

Səni sevib sənsiz qalmaq yamandı,
Qəlbimə təsəlli "bəlkə", "gümandı..."
Səni gözləyirəm xeyli zamandı,
Bir bizlərə tərəf dolan, necəsən?

Desən qadamı al, ala bilərəm,
Desən ki, köləm ol, ola bilərəm.
Yoxsa bilmirsənmi ölə bilərəm,
Olarsan saçını yolan, necəsən?

Yaman tuş gəlmişəm oxuna sənin,
Qayıləm azına, çoxuna sənin.
Gecə girmirəm yuxuna sənin,
Gözümdən yuxumu alan, necəsən?

Bu yetim, bu yesir, sağır oğlana,
Dərd yükü özündən ağır oğlana,
Mənim tək fağırdan-fağır oğlana,
Cəfası çox, zülmü kalan, necəsən?

Qoymusan altında çəkilməz yükün,
Vecinə də, deyil, tərpanmir tükün...
Vallah, deyəcəyəm anana bir gün: –
"Məni oda salıb balan!" – necəsən?

İlk gündən olmuşam gözün qurbanı,
Mürvətə zülm etmə, gözün qurbanı!
Olaram gözünün özüm qurbanı,
Deyərəm canımı alan, – necəsən?

BU YANMIŞ

Doqquz ay bəslədi canında anam,
Canımı bir anda aldı bu yanmış!
Az qaldı od tutub alışam, yanam,
Canımı çəngələ çaldı, bu yanmış!

Elə ki, onunla üz-üzə durdum,
Gözlərim göynədi göz-gözə durdum.
Ona kürdüvari bir göz də vurdum,
Dönüb heykəl kimi qaldı bu yanmış!

Ürəyim yağlandı hər kəlməsindən,
Canım vəcdə gəldi şirin səsindən.
Səsin kövrəlməsi, titrəməsindən,
Duydum ki, tənhadı, duldu bu yanmış!..

Hər kiprik canıma olduqca bir ox,
Gördüm ki, sinəmdə salama yer yox...
"Hə"yimə "hə" dedi, "yox"larıma "yox",
Duydum itaətkar qüldü bu yanmış!

Donub, buz heykələ döndüm, İlahi,
Alışdım, odlandım, yandım, İlahi!
Gözəl necə olur-qandım, İlahi,
Gördüm yaman əhli-haldı, bu yanmış!

Qəlbimdən dərd-qəmi qaşdım onnan,
Kədəri, ah-vayı boşadım onnan...
Bir gündə bir ili yaşadım onnan,
Gözümdə eynəktək qaldı bu yanmış!..

Qıyıb gözlərini baxdıqca baxdı,
Baxışı Mürvəti yandırdı, yaxdı.
Üzündən-gözündən şirinlik axdı,
Şəkərdi, şərbətədi, baldı bu yanmış!

MƏNİ SEVMƏYƏ DƏYƏRMİ

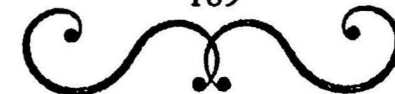
Məndən kənar dolan, gözəl,
Məni sevməyə dəyərmə?
Sevməmiş bir düşün əzəl,
Məni sevməyə dəyərmə?

Öz başına iş açarsan,
Özündən bir gün qaçarsan.
Nifrət elə nə bacarsan,
Məni sevməyə dəyərmə?

O işi ki, mən görürəm,
Qan-qadaya tən görürəm.
Yollarımda çən görürəm,
Məni sevməyə dəyərmə?

Öz bal arım, öz şanı var,
Sinəmdə söz nişanım var.
"Əcəl" adlı nişanım var,
Məni sevməyə dəyərmə?

Söz-söhbətim zəhər dadır,
Günümə qəm-qəhər qatır.
Kəfənim də boynumdadır,
Məni sevməyə dəyərmə?

Deyəmməsəm düz sözümü,
Səpəmməsəm söz közümü.
Tökəsiyəm öz gözümü,
Məni sevməyə dəyərmə?

Qəm yüklü Qədimogluyam,
Dərd dağına qadağlıyam.
Mən ölümə adaxlıyam,
Məni sevməyə dəyərmə?

ALLAH, MƏN DƏLİNƏ YİYƏLİK ELƏ

Bu nə xoş zamandı, bu necə vaxtdı?
Bu nə xoş taledi, bu necə baxtdı?
Bu necə şahlıqdı, bu necə taxtdı?
Bu şahlıq taxtını qərq etmə selə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

Yenə şair təbim coşdu, nə coşdu,
Sevgisiz ötən gün əfsanə, boşdu.
Gözəllə diz-dizə ölmək də xoşdu,
Xoşdur burdan köçsəm o son mənzilə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

Məni ki, Məcnuna etdin tən, Allah,
Bu sevincə qıyma Allah, sən Allah!
Bunu mən bilirəm, bir də sən Allah,
Bu sirri göylərdə özün dəfn elə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

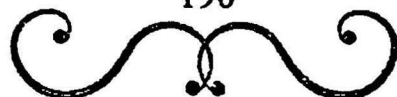
Qaralar yaşıla, ala dönərmiş,
Yoldan çıxan bəxtim yola dönərmiş...
Şair də gözələ qula dönərmiş,
Məni bu gözəllik eylədi kölə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

Bu qədər naz-qəmzə hardandı qızda,
Can alan cəllada dönərmiş qız da!
Biz ki, gözləyirdik çiçəyi yazda,
Qışın şaxtasında gül açdı çilə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

Ası kəsilməşdim həyata bir vaxt,
Qoymadın sevincim boy ata bir vaxt.
Çarxı necə geri döndərdi gör vaxt,
Gərək qalan ömrü verməyək yelə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

Yaləli lalətək nur yayır yanaq,
Mümkünmü yanmamaq, dəli olmamaq!
Bu qaş-göz, naz-qəmzə, bu dil, bu dodaq,
Axır mən lalı da gətirdi dilə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

Zalımlıq köynəyin geyib əyninə,
İnsafsız gəlməyir imana-dinə.
Həvvanın qızının xof sal qəlbinə,
Axi, mən şairəm, gərəyəm elə,
Allah, mən dəlunə yiyəlik elə!

Belə vaxta şükür, ay Qədimoglu,
Belə baxta şükür, ay Qədimoglu.
Belə taxta şükür, ay Qədimoglu,
Yaşadım deyərəm, bax, bundan belə,
Xoşdur Kərəm kimi dönsəm də külə,
Allah, mən dəlinə yiyəlik elə!

KİMƏ APARIRSAN BU GÖZƏLLİYİ

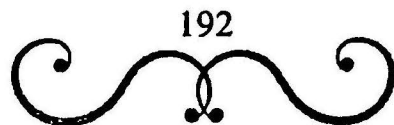
*Hara aparırsan bu gözəlliyi?
Sabir Sarvan*

Bulud zülflərini sərrib çiyninə,
Gedirsən, bu dünya gəlmir eyninə.
Bütün gözəlliyi geyib əyninə,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Sən ötüb ketdikcə yollar güllənir,
Səkilər əl çalır, daşlar dillənir.
Kipriyin altında yer kölgələnir,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Mərhəmət ayında zühr edən gözəl,
Odur ki, hamıdan əzəlsən, əzəl.
Ayağın altında güllənir xəzəl,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Dikələr, kim tutsa bir yol qolundan,
Danış ki, barlanaq dilin balından.
Gül ki, dünya gülsün xoş əhvalından,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Səninlə fəxr edib göz öyənini var,
Paxıllıq eyləyib, göz əyənini var...
Dünyanın xoşbəxti gözləyənini var,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Göz, gözəl görmədi səndən savayı,
Çağırram isbata günəşi, ayı.
Ay bədbəxt dünyanın xoşbəxtlik payı,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Bu necə qamətdi, göz, əldi, gözəl!
İlkin, həm sonuncu gözəldi gözəl!
Bu dünya səninlə gözəldi, gözəl,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Səni baxışlarla yola salanlar,
Sən ötüb keçdikcə, baxıb solarlar.
Bəs yazıq deyilmi yerdə qalanlar,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Bu göz-qaş, dil-dodaq yaxar ki, onu,
Salar bəlalara axır ki, onu!
Bu qədər xoşbəxtlik yıxar ki, onu,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Üzə cətir tutub ipək telləri,
Arxanca sürüdüün şux gözəlləri.
Kimdir o, dünyanın tək bəxtəvəri,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?

Əzəldən sinəsi qazıqdı Mürvət,
Qəmdən qəlbi yazıq-yazıqdı Mürvət.
Öldürmə Mürvəti, yazıqdı millət,
Kimə aparırsan bu gözəlliyi?!

BU QIZ BELƏ HARA GEDİR GÖRƏSƏN

Baxanları bağlayıbdı zülfünə,
Qurban olum hikkəsinə, hökmünə.
Bizi salıb günəbaxan gününə,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Görənləri od-alovsuz yandırır,
Yerişindən, duruşundan qan durur.
Bir baxışı yüz mətləbi qandırır,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Hər baxanı od-alova salmağa,
Elə bil ki, söz veribdi Allaha.
Allah, qoyma bizi sala günaha,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Tanrı ilə qohumluğu yəqin var,
Ona görə yeri-göyü yandırır.
Bu yanımdan hansı yanımış yan durar,
Bu qız belə hara gedir görəsən?!

Yaz eylədin sən qış bəxti ilahi,
Kimə verdin bu xoşbəxti, ilahi?
Gözləyəni nə xoşbəxtidi, ilahi,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Gözləyəni bircə çıx, görünə,
Görəm kimdi bunu salıb girinə!
Gözləyənin mən olaydım yerinə,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Saçlarını dəstələyib gedəydim,
Harda desə, orda gül tək bitəydim.
Nəğməsinə bəstələyib öləydim,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Mən yazıq zülflərinə bağlaya,
Qara qultək öz yanında saxlaya.
Gözüm baxa, könlüm coşa, çağlaya,
Bu qız belə hara gedir görəsən?

Nə danışım, necə dinim, ay Allah,
Bu yanmaqla necə sönüm, ay Allah!
İndi evə necə dönüm, ay Allah,
Bu qız belə hara gedir görəsən?
Bu qız belə bizə gedə, ay Allah!..

QƏZƏLLƏR

YARADIB

Yaradan canan səni gör nə əcəb can yaradıb,
Dili qaymaq, dodağı bal, dişi mərcan yaradıb.

*

Xəstəyəm ta ki, o gündən səni görmür gözlərim,
Ləbini ol xudaya dərdimə dərman yaradıb.

*

Baxma ki, çoxdur gözəllər, səni seçmiş bu könül,
Səni İlahi mənim eşqimə soltan yaradıb.

*

Eşqinin əsiriyəm, rəhmə gəl ey nazlı nigar,
Çox da ki, Tanrı səni sahibi-dövrən yaradıb!

*

Sənə bənzər yox cahanda, bir daha olmaz yəqin,
Hansı xoş anda səni sahibi-zaman yaradıb!

*

Təki bir gün gələsən, yollarına gül düzərəm,
Məni tale sən gəzən bağlara bağban yaradıb.

*

O qumral gözlər üçün inan ki, candan keçərəm,
Yaradan bil ki, məni bax belə oğlan yaradıb!

*

Gileyin vardır ki, mənə yazmıram səndən çoxdan,
Gör Qədimoglu şəninçün necə dastan yaradıb!

TƏRƏF

Mən yarı səsləyirəm güllüyə, gülzara tərəf,
O isə meyl eləyir nədəndisə xara tərəf.

*

Bu bəxti-tale ilə ağ günə çatsam... Nə bilim,
Neçə vaxtdır ki, yolum düşüb sitəmkara tərəf...

*

Qismətin arxasınca bir ömürdü yol gedirəm,
Yollarım yollanır hey keçilməz hasara tərəf.

*

Bəxtimin bircə payı da bütürüm olmadı ki,
Hara əl açdım isə, düşdü mənə para tərəf...

*

Bir yönü ağ, bir yönü qaradı qismət yolumun,
Taleyimə yazılıb nədəndisə qara tərəf...

*

Mənə lazımdır təmiz ad bu həyatda, gözəlim,
Çoxlarını cəlb edir nədənsə pul-para tərəf...

*

"Şeş-qoşa" arzulayıb zərləri ki, mən atıram,
Nədənsə meyillidir zərlərim "çahara" tərəf...

*

Qar-qışı ömrümüzün, İlahi, yetmir ki, sona,
Yol alağ biz də ki, bir gün yaza-bahara tərəf.

*

Çoxları məftun olub Mürvətə gəl-gəl eləyir,
O isə meyl eləyir ancaq ki, Lilpara tərəf...

KİŞİ ÇIXMAZ HƏR GƏDADAN...

Ya mərd olub meydanə gir, ya da bir mərdə qulluq et,
Namərd olub alçalınca vaxtınd dünyanı tərk et.

*

Babalar namərdlik sayıb haqqı nahaq eyləməyi,
Qəlbini düz saxla müdam, çirkin əməlləri tərgit.

*

Ehtiyatı vermə əldən, nanəcibə bel bağlama,
Yaxşı tanı sevdiyini, vəfalıya vüsalə yet.

*

Mövqeyinlə heç öyünmə, nadana bel bağlama çox,
Meymun da yıxılar bir gün ağacdan bil, haqq yolla get.

*

Çox qəm etmə, Qədimoglu, alçalma namərd önündə,
Kişi çıxmaz hər gədadan, – sən bu həqiqəti dərk et.

ELƏYİR

Gözəl bu hüsnü camal iylə yenə qan eləyir,
Əyləşib təxti-Süleymanidə dövrən eləyir.

*

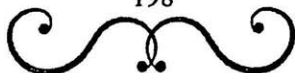
Bir edir, min bir edir, doymayıq qandan yenə də,
Gecə-gündüz bu zalım qəlbimi talan eləyir.

*

Qaş xəncər eləyib tökdü yenə qanımızı,
Doymayıq tökdüyü qandan, elə "qan-qan" eləyir.

*

Minib qəzəb atına, qançılayır köhlənini,
Min həvəsi-şövlə doymayıq, cövlan eləyir.

*

Yarır bağrım başını, hərdən guya rəhmə gəlib-
Cana min cəfa qılıb, sonra da "can-can" eləyir...

*

Eşqinin əsiriyəm, bir baxışa can qıyaram,
Bir sözüylə yenə də bağrımı şan-şan eləyir.

*

Neçə gündür çəkilib xanəsinə, çıxmır üzə,
Gizli-gizli yenə də bilməm nə plan eləyir...

*

Biz əhli-müsəlmanıq, qəlbimizdə rəhm yaşar,
Onun etdiklərini hansı müsəlman eləyir?..

*

Xalqın şair oğluna rəğbəti var xalqımızın,
Neyləyirsə Mürvətə, sevdiyi canan eləyir!

BİZ VƏTƏN AŞİQİYİK

Biz Vətən aşiqiyik, Təbriz bizim cananımız,
Onun yolunda fədadır qanımız, həm canımız!

*

O qədər üstələyib ki, Qarabağ dərdi bizi,
Neçə vaxtdır yazılır bu sevgidən əşarımız...

*

Çoxu intihar edib eşqi yolunda verdi can,
"Ya Qarabağ, ya ölüm" oldu bizim şuarımız!

*

Otuz ildir, əlləri gülsüz qalan canan bilir,
Şəhidlər məzarına səpələnir gül payımız...

*

Şuşa tək bir dilbərin əsiriyik, ancaq ki, biz,
"QARABAĞ ŞİKƏSTƏSİ" çalır ancaq qəlb tarımız.

*

Bir az da səbr eləsin, canan hələ dözsün bir az,
Neçə vaxtdır ki, dolub, partlamaqdadır şarımız...

*

Yalvarın Mürvət əvəzdən, nolar ki, inciməsin,
Nə zamandır sevgidən kənar qalan Lilparımız!..

İTİRİLMİŞ DÜNYAM

(hekayə-dastan)

"Aradan düz otuz il keçmişdi... Səni itirdiyim o gündən otuz qış, otuz bahar ötsə də, mənə elə gəlirdi ki, son görüşümüz dünən, lap elə bu gün olmuşdu. Hər dəfə keçmişlərə qayıdıb itirilmiş sənli dünyama qapan-dıqca, hər şey bu gün olmuş kimi xəyalımda yenidən canlanır, acılı-şirinli xatirələrlə dolu sənli dünyamın xə-yali şirinliyindən məst olub yenidən sənli bu gün artıq çoxdan itirilmiş olsa da, məni bu gün yaşadan, həyata bağlayan da elə bu xəyallarla dolu o günlərimdi, həmin anlarımdı. Əgər sən olmasaydın və bu gün sənə bağlı şirin çağlarımla dolu olan sənli dünyamın bu şirin xə-yalları da olmazdı və onda yəqin ki, bu gün nə mən, nə də sənə adınla, şirin xəyalınla bağlı olan "İtirilmiş dünyam" silsiləsindən olan yazılarım, nəğmələrim də olmazdı...

Özgə evin çırağını yandırıb, özgə mənzilini işıqlan-dırsan da, kiminsə qadını sayılıb, soyadını adında da-şısan da, mənim qəlb evimin, könül otağımın əsl sa-hibəsi, hökmranı idin sən. Aradan otuz il belə keçsə də sən bu illər mənə əzizdən əziz, yaxından yaxın ol-musan. Ömrümün cismani sənsiz keçən otuz ilinin hər bir günündə, saatında, anında belə yaşamısan mənim-lə. Könül evimin, qəlb otağımın sevimli sahibəsi kimi qəmimə də, sevincimə də həmişə ortaqlı olmuşsan. İti-rilmiş sənli dünyamı həyata, ömür-günə çevirənim olaraq ən ulu, ən müqəddəs varlıq qədər əzizimə, ya-xınıma çevrilmişən. Amma bir həqiqət də var ki, acılı-şirinli xatirələrlə, xəyallarla dolu olan "İtirilmiş dün-

yam" saydığım sənsiz ötüşən otuz illik ömrümdə cismani olaraq yaşamadığından, xəyalən yaxından-yaxın, əzizdən-əziz olsan da, sözün əsl mənasında uzaqdan-uzaq, əlçatmaz olmusan həmişə. Və heç vaxt ağlıma belə gəlməzdi ki, otuz ildən bəri əlçatmaz, ünyetməz saydığımın "İtirilmiş dünyam" adlı dağın o üzündən yenidən günəş kimi boylana, sənsizlik buzlağında, həsrət sazağında donub-titrəyən qəlbimə yenidən istilik, hərarət gətirə bilərsən. Sən demə, "mıxı mismar edən" İlahinin hökmü, qüdrəti ilə bir gün tökülən də dola bilər, insan ölümündən də azad olarmış...

Sən demə doğrudan da:

Bəzən ömür boyu işıq güdürsən,
Gümanın sevinci bir anlıq olur.
Qaranlıqdan sonra işıq gəlirsə,
İşıqdan da sonra qaranlıq olur...

Sevinc topa-topa, qəm yığın-yığın,
Şadlıqda ağlayıb, qəmdə gülməsək,
Ölüb məhv olarıq bu qaranlığın
Sonunda işığı görə bilməsək...

Aradan düz otuz ili keçmişdi...

Axşam işdən sonra evə dönüb qapını açdım. İçəri girən kimi dəhlizdəki ayaqqabıların arasında yad bir qadın ayaqqabısı gördüm. Yan otaqdan isə qızımın söhbət eyləyən qadın səsi gəlirdi. Bir anlıq səsimi içimə çəkib susdum. Yad səsin kimə məxsus olduğunu aydınlaşdırmaq istəyirdim. Səs sənənin səsin idi! Dizimdə bir taqətsizlik, ayaqlarımda bir titrəyiş hiss eləsəm də

qəlbimə istilik, hərarət gətirən səsinin şirinliyindən divara söykəlib gözlərimi yumdum... İçimə, qəlb evimə axan hərarətin, istiliyin təsirindən varlığım alışıb yandı, tər basdı bədənimi... Əlimi güclə uzadıb, unudub açıq qoyduğum qapını örttdüm. Qapının səsinə qızım otaqdan çıxdı və əlbəəl də geri otağa qanrılıb "atam gəldi!" – deyə-deyə sanki ağız dolusu qışqırdı!

Mən özümü güclə cəmləşdirib bir anda otuz ilin ağrısında xəyala çevrilib "İtirilmiş dünyam"dan dönüb bu günümə qayıtdım və içəri keçdim. "Salam, xoş gəlmisən" sözümə gözlərimdəki təəccübü sezdiyindən: "nədir, qonaq istəmirsən?" – deyə sual verdin. İrəli yeriyib əl uzatdım və boğazımdan güclə qaytardığım "sən mənim könül otağımın, qəlb evimin həmişə sahibəsi olmusan, qonaq niyə olursan?" – sözlərimi güclə udub ürəkdən udqunduqdan sonra "qonaq çox xoş gəlib" – deyə, kəkələdim və güclə özümü divanın üstünə yıxdım... Araya uzun bir sükut çökdü... İkimizin də susduğunu görən qızım "danışın da, niyə dinmirsiz?", – deyib gah mənə, gah da sənə baxdı və sanki heç bir şey anlamamağındandır ki, dodağını büzüb çiynini çəkdi və "gedim atama çay gətirim", – deyə, mətbəxə keçdi. Əlimi əlinin üstünə qoydum. Xəyal yuxusundan ayılıb, əlini əlimdən çəkdi. "Necəsən, yazı-pozu işin nə yerdədir?" – sualını verdin. "Eh, nə bilim hərdən cızma-qara edirəm də", – dedim. Yenə susduq... Uzun bir vaxt keçdi. Qızımın mətbəxdən dönmədiyindən istifadə edib, "danış da, bir az tez-tez, çox-çox danış, səsin, sözünü gizləmə", – dedim. Başını qaldıraraq "danışığımı sənə nə verir ki, neyləyirsən danışığımı?" – dedin. Cavab verməmiş qızım çay gətirib stolun üs-

tünə qoydu və elə bil qəsdən, bilərəkdən keçib aramızda oturdu... "Sən"ləri "siz"ləşdirib nə var, nə yox, necə yaşayırsınız, güzaranınız necə keçir?" – dedim. "Qaçqın adamıq da necə yaşayacağıq, bizim qaçqınlığımızdan bəlkə heç xəbəriniz yoxdur, bir vaxt "siz" "biz" dən "qaçıb" Bakıya gəldiyiniz kimi biz də qaçqın düşüb Bakıya gəlmişik, dedim bəlkə oğlumun işinin düzəlməsinə yardım edəsiniz..." Bayaqdan soyumuş çayımı istisiylə təzələməsinə qızımdan xahiş elədim. O, gedən kimi divanın üstündə yanında əyləşib vərəqi sənə uzatdım.

Yazdığım şeiri sən oxuduqca mən də ürəyimdə təkrarlayıdım:

Yanağın qızılgül, dodağın ləçək,
Göz gülər açılmış bu gülü görcək.
Sözlər qönçə-qönçə, səs çiçək-çiçək,
Güllüyə düşürəm, sən danışanda.

Gözəlīm, gizlətmə o gül üzünü,
Gülüşün yox edər qəmin izini.
Kəsmə söhbətini, kəsmə sözünü,
Dönüb gəncləşirəm sən danışanda.

Şeiri oxuduqdan sonra vərəqi qatlayıb çantana qoydun.

Bir azdan ayağa qalxıb pəncərə önünə keçdin. Arxadan sənə baxanda içimdən bir gizilti keçib dəlik-deşik elədi ürəyimi. Səni ilk görən gündən məni ovsunlayıb qəlbimi sənə bağlayan, "ömrümə-günümə əzizdən-

əziz", qara, uzun hörüklərin yox idi artıq!.. Bu mənim üçün indiyə qədər yaşadığım ən böyük faciə idi! İstər-istəməz bir vaxtlar sən mənə verdiyin "səadət nədir?" sualına şeirlə verdiyim cavabdan bu sətrlər keçdi ürəyimdən:

Vüsal yaz etdikcə ömrün qışını,
Şadlığım əzdikcə kədər daşını.
Yanağından axan sevinc yaşını,
Hər dəfə dilimlə silmək-səadət!..

Deyirəm, dünyadan köçəndə bir gün,
Baxımlı boyuna sarılmaq üçün,
Sən dar ağacım ol, zəncirim saçın,
Zülfündən asılıb ölmək səadət!

Bir az pəncərədən boylanıb qayıdıb əyləşdin. "Saçlarını niyə kəsdirmisən?" verdiyim suala "Eh!" – deyib dərindən bir ah çəkdin. Sonra "yadımdamı, bir vaxtlar saçlarımı hörüb kürəyimə atmayanda, çox vaxt boynumun ardında toplayanda sən həmişə deyirdin ki, C.Cabbarlı demişkən: "Kimsəyə görsənməyən gözəllik, heç yana işıq verməyən Günəş kimə və nəyə gərəkdir?!" Səndən sonra uzun hörüklərimin olub-olmamasının kimsə üçün heç bir əhəmiyyəti yox idi! Heç nə deyə bilmədim... Bircə onu hiss elədim ki, gözlərimin yaşı ürəyimə axıb içimdə sönməz bir od qalamışdı... Gördüklərimlə, nə vaxtsa o yoğun, qara hörüklərini bir də sevmək, əzizləmək ümüdlü gümanlarımı yuyub, büküb öz əllərinlə məzara qoydun...

Artıq gecədən xeyli keçmişdi... "Sabah səhərdən

evdən çıxmalıyam", – deyib, qızıma üz tutdun", – gözəl bala, gedək yataq" dedin... Sizi yan otağa otürüb stol başına əyləşdim. "Gecəniz xeyirə qalsın", – deyib otaqdakı şamı söndürdün. Tanrının ən böyük zəlzələsi təsirini bağışlayan otaqda şamın söndürülməsi, otuz ildən sonra yenidən gördüyüm səni bir də yenidən görmək ümüdümü sanki yüz otuz il uzatdı, əlçatmaz elədi... Yan otaqda qızım ilə yan-yana yataqda aldığın nəfəsi belə duysam da, aramızdakı divar dünyanın ən qanlı sərhədinə döndü o axşam... Qələmimi götürüb bayaqdan ürəyimi deşən dərclərimi, ağrı-acılarımı şeirin dili ilə qələmə alıb qurtardım, üzünü köçürdüm, vərəqi büküb divanın üstündə qalan əl çantana qoydum. Sonra keçib yatağıma uzandım, yazdığım şeirin əl yazmasını öz-özümə oxumağa başladım:

Beləcə görüş də bəxtin bəsiydi,
Gileyin atəşli, qınağın odlu.
Gizləndə qəlbimin sahibəsiydin,
Aşkarda evimin qonağı oldun.

Oturduq yanaşı... Nəmləndi gözün
Çiskinə bürünmüş o Göygöl kimi.
Ömrümün mənası alagöz qızım,
Bitdi aramızda qızıl gül kimi...

Neçə giley-güzar, çox olar, olmaz,
Hissimiz hikkəli dənizə döndü.
Qızımın yanında yadlaşdıq bir az,
Əvvəlki "sən" imiz "siz-biz"ə döndü...

Otuz il ürəkdə həsrətin daşı,
Çəkmişdik hicranın yüz şələsini.
Axırdı ürəyə hey gözün yaşı,
Biz üzə vurduqca söz şilləsini...

İnci sözlərini sədəfə düzdün,
Gözlədim yeni bir söz deməyini.
Dartıb ürəyimin sapını üzdün,
Deyəndə saçını kəsdirməyini.

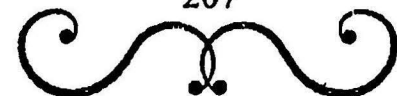
Bilirdin saçına necə bağlıyam,
Bildinmi saçını kəsməyinlə sən, –
Otuz il qəlbimi sənə bağlayan,
Qırılmaz telləri qırıb kəsmisən?

Yeni qaysaqlamış yaramı oydu,
Sözlərin soyutdu ümid yerimi.
Yuyub öz əlinlə məzara qoydu
Göz yaşlı, gümanlı ümidlərimi.

Sənlə təsadüfi bu görüşümüz,
Otuz illik qəmi sildi, itirdi.
"Sizi" yan otağa otürəndə "biz",
Daha yüz otuz il sanki itirdim...

Yan otaqdan gələn nisgilli səsin,
Otuz illik qəmin zümzüməsiydi.
Otağında şamın söndürülməsi,
Tanrının ən böyük zəlzələsiydi!..

Bu gecə bir sonsuz həsrət yoluydu,

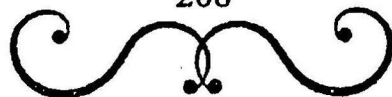
Bu yolda əziyyət, zillət doluydu...
Ağrısı, acısı ürəyi diddi,
Gecədən səhərə uzandı əllər.
Yan otaq basılmaz bir qala idi,
Qızımsa ən sadıq sərhədçi əsgər...

Sənlə aramızda olan sədd-divar,
Dünyanın ən qanlı sərhəddi oldu.
Fağır varlığıma od vurdu divar,
Yuxumu yandırdı canının odu.

Yatmış xəyalları yaman ayıltın,
"Gecəniz xeyirə qalsın" ınla sən.
Sən mənim qızım ilə yan-yana yatdın,
Sənin otuz illik həsrətinlə-mən...

Yatağıma uzanıb yatmaq istəsəm də, o gecə ilan vuran yatdı, mən yata bilmədim. Uzana-uzana fikirləşirdim ki, bu gecə bir yuxusu ərsəyə çəkilən varsa, o da mənəm. Yəqin ki..."

...Şair dostumun "İtirilmiş dünyam" adlandırdığı ağrı-acı ilə dolu taleyində sonralar nələr baş verdiyini öyrənib qələmə almaq məqsədiylə zəngləşib yenidən görüşdük. Bu dəfə görüşümüz "Milli park" da oldu. Dostum danışdıqca bir ömürdə insan taleyində baş vermiş nə qədər qəribəliklər olduğunu, adi bir səhvin, düşünülməmiş bir hərəkətin sonradan insanların taleyində necə ağırılı-acılı izlər buraxdığını hiss etdikcə, insan ömrünün necə müəmmalarla dolu, dünyanın nə qədər təzadlı, çək-çevirli olduğunu bir daha duyur, dərk edirdim. Hansı arzu-amallarla başlanan, gələcə-

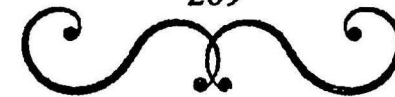

yində nələr gözlənilən bir ömrün çalarlarında nə qədər qaranlıqlar, müəmmalarla dolu günlər, ağrı-acıların bəxş elədiyi yaxşılı-pisli anlar, qəribəliklər olarmış, İlahi! Gülüş gözlədiyən yerdə göz yaşıyla, toy gözlədiyən anda yasla, sevinc gözlədiyən yerdə kədərlə rastlaşırısan, sevincli-şadlıqlı həyatın ağrı-acıya, dərdə, qəmə çevrilir...

"Otuz illik ayrılıqdan sonra onunla olan sonuncu görüşümüzdən bəri özümdə bir qərar tapa bilmir, otuz il bundan öncə olanlar göz önündən gəlib-keçdikcə alışıb yanır, məni "Dünyamsız", "Dünya" mı mənsiz eyləyən acı taleyi qarğayır, yamanlayırdım...

Özümdən çox Saçlının həyatına, ömür-gün yoluna, qara taleyinə acıyırdım. Neçə illər bir-birimizi dəli-cəsinə sevən bizlərin taleyindəki bu acı dönüş mənim "İtirilmiş dünya"nın acılı-şirinli xatirələrinin layla, ağı deyəninə çevirsə də, Saçlının taleyi daha dözülməz, daha müsübətli olmuşdur. Saçlının düşünülmədən atdığı bir addım həm onun özünü əbədi bədbəxt eləmiş, həm də məni otuz ildən bəridir ki, ağrı-acı ilə dolu taleyimizin əbədi dərd çəkəninə, ağı deyəninə çevirmişdi...

....Hələ uşaqlıqdan kəndimizdən çıxıb başqa rayonda yaşayan onların bir qohumları evlənmək fikrinə düşəndə qız seçib-bəyənmək üçün kəndə qayıdır. Saçlının qonşuluğunda yaşayan, həm də onun rəfiqəsi olan bir qıza onun gözü düşür. Və ondan xahiş edir ki, axşam kinoya baxmağa gələndə onu da özü ilə gətirsin. Saçlı da başqa kənd uşaqları kimi, əsasən də kənddə hind kinofilmləri göstəriləndə, axşamları həm rəfiqəsi və öz kiçik yaşlı qardaşı ilə kinoya gedər, gör-

düyü kinolardan aldığı təəssuratları sonradan mənə yazdığı məktubda mənimlə bölüşər, özünü həmin kinoların qız qəhrəmanlarına, mənə isə baş qəhrəmanlara bənzədərdi. (O vaxt mən Bakıda oxuyurdum, yalnız yay təillərində, xeyirdə-şərdə kəndə gedərdim. Hər ikimiz görüş həsrətilə alışıb-yanar, hicranın, həsrətin sona yetəcəyi günləri səhrada susuzluqdan dili-dodağı təpiyən təşnə adamın gözlədiyi su kimi gözləyirdik...)

Dostları ilə yeyib-içib hallanan həmin oğlan bu axşam Saçlının rəfiqəsini qaçıрмаq qərarına gəlir. Dostlar maşında kino verilən yerə gəlirlər. Saçlı onlara yaxınlaşıb rəfiqəsinin bu axşam kinoya gəlməyəcəyini bildirir. Deyir ki, qızın anası şübhələnib ki, siz onun arxasınca dolanırsınız. Odur ki, onu kinoya buraxmadı. Vəziyyəti bu yerdə görən oğlanlardan biri "əşi, o olmasın, bu olsun" deyib, Saçlını zorla maşına tərəf dartır. Dostlar da ona köməklik göstərirlər. Onu zorla maşına mindirirlər. Evlənmək fikrində olan oğlan özü də, Saçlı da nə qədər etiraz etsələr də, hallanmış dostları onlarla hesablaşmadan, maşını sürüb kənddən uzaqlaşır...

Saçlı sonralar mənə yazdığı məktubda hər şeyi olduğu kimi yazıb, özünün günahkar olduğunu etiraf eləyirdi ki, "Üç gün oğlanı yanıma buraxmadım, ancaq sonradan hər şeyin artıq alt-üst olduğunu dərk eləyib, sındım... Bilirdim ki, üç gün yox üç ay da belə onu yaxına buraxmasam da, bir azərbaycanlı qızı kimi nə mənim geri qayıtmağım, nə də sənin mənə qəbul eləməyin mümkün olan iş olmadığından, qara gəlmiş taleyimlə barışmalı oldum, itirdim sənin "Dünyanı"! Sən mənə necə sevdiyini, mənə əsən küləyə belə necə

qısqandığını yaxşı bilirdim. İndi yad oğlanın əlinin əlimə dəydiyini biləndən sonra bilirdim ki, burada başqa söhbətə ehtiyac yox idi... Dünyalar qədər sevdiyim bir adamı "dünyasız" qoyduğumdan, indi mən özüm də sənə mənə qəbul eləyəcəyini heç ağlıma da gətirmirdim, düzü heç bunu istəmirdim də... Bir vaxt mənə yazdığın bir şeirdə mənə gülə də bənzətmək istəmirdin ki, "Gülün də üstünə külək əsəndə toz qonur", indi hansı geri dönmədən, sənə tərəfindən qəbul olunmadan danışmaq olardı ki?!

Bu cür saf, ülvə bir məhəbbətə belə bir sonucla cavab verən mənim heç kimdən küsməyə, kimdənsə nə isə ummağa haqqım, ixtiyarım yox idi. Odur ki, bəxtimlə, taleyimlə barışmaq, olanlarla istəməsəm də razılaşmalı oldum..."

...Nə onun məktubuna cavab yazdım, nə də ki, onu bir dəfə də olsun sorğu-suala tutdum. Bəzən yay aylarında, məzuniyyət vaxtlarında kəndə gedəndə onların da kənddə olduqlarını eşidirdim, anam onunla olan söhbətlərindən, onun bu ayrılıqdan nələr çəkdiyini, yanan şam kimi necə əridiyini danışdıqca ürəyim soyulsa da, bir dəfə də olsun onunla görüşmək, söhbətləşmək arzusunda olmadım. Taleyin bu acı qismətindən nələr çəkdiyini bildiyimdən, dərdinin üstünə dərd gətirmək istəmədim. Birdə ki, axı, indi mən özgəsinin həyat yoldaşı idim... Bacımla mənə göndərdiyi "niyə kənd arasına çıxmır, axşamlar niyə bulaq başına gəlmir?" sualına bir şeiri yazıb göndərdim. Başqa heç nə eyləyə bilməzdim. O, artıq kiminsə qadını, həyat yoldaşı idi. Özgə qadına başqa gözlə baxmaq kişilikdən deyildi! Bizlərə belə şey yaraşmazdı. Biz bir-birimizi

saf, ülvi məhəbbətlə sevirdik. Ömrümüzün sonuna qədər bu sevgiyə, "itirilmiş dünyamıza" qəlbimizdə layla çalıb, ağı deyə bilərdik ancaq... Bir vaxtlar görüşə atasından, qardaşından qorxa-qorxa, çəkinə-çəkinə gələn Saçlını indi ər qınağında, el tənəsində qoya bilməzdim axı!

Şeir belə idi:

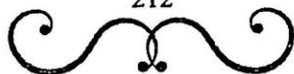
Soruşdum halını, susub dinmədin,
Odlu bir ah çəkib yaşını sildin.
Özüm od üstündən küləklənmədim,
Yoxsa ki, sən mənim naşımı bildin?..

Səni göynətməsin soyuqqanlığım,
Mənim çəkdiklərim çoxdan da çoxdu.
Qəlbini edibsə, qəm dağım-dağım,
İkinci zərbənin mənası yoxdu.

Başına qar düşmüş təpələr kimi,
Çoxdan soyumusan, donuq olmusan.
Süddə yanıq düşmüş körpələr kimi,
Əzəldən sevinəndən yanıq olmusan...

Bilirəm, turş dadır ağzının dadı,
Dərə bilmədiyin bal giləyəm mən.
Səni qəm yağışı azmı isladıb,
Üstündən bir az da su çiləyim mən...

Nə xeyri boş yerə ha odlan, ha yan,
Nəfsin çox nəfindən əlin üzdü.
Bu bizim səninlə arzulanmayan,
Bəlkə də sonuncu "görüşümüzdür"...

Büdrəyib atdığıın hər adi addım,
Bilirəm, həsrətlə çox güləşmişən.
Mən səni mürəkkəb aləm sanırdım,
Sən indi nə qədər adıləşmişən...

Baxıram gözüne, gözün süzülür,
Gözündən boynuna inci düzülür.
Yanıram sənintək "bəxtiyeyinə",
Gözüm bədbəxtliyi gözüylə görür.
Ötəri baxmısan xoşbəxtliyinə,
Odur xoş günün də bədbəxtlik verir...

Saçlının sonrakı taleyi daha acınacaqlı, daha dözülməz olmuşdu. Bir kənddən olduğumuzdan kimin taleyində nələr baş verdiyini görməsək də, eşidirdik. Onlar 7-8 il kənarda yaşasalar da sonradan kəndə köçmüşdülər. Özlərinə yaxşı ev qurub, bir oğlan bir qız payları ilə ömür sürürdülər, yaşayırdılar həyatda. Həyat yoldaşı kolxozun sürücüsü idi. Özü isə uşaq bağçasında işləyirdi. Sonralar öz taleyindən onsuz da narazı olan Saçlının ailəsinə ağır bədbəxtlik üz verir. Erməni qaniçənləri kəndimizə basqın eləyərkən kənd kişiləri kimi onun həyat yoldaşı da qansızlarla döyüşə atılır, uzun müddət qanlı düşmənlə döyüşməli olurlar. Rayon camaatı rayonu tərk eləməyə məcbur olan günü o da bir çox başqaları kimi Araz boyu gedən qanlı döyüşlərdə iştirak eləyir, sonda düşmən gülləsinin qurbanı olur... Saçlı oğlu və qızı ilə bir çoxlar kimi Arazı adlayıb İrana keçməli olurlar, bir neşə gün orada qaldıqdan sonra, Bakıya gəlib çıxırlar. Bir neçə kənd ailəsi ilə birlikdə Bakı qəsəbələrinin birində məskunlaşmalı

olurlar...

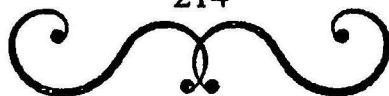
Bütün bu olub-keçənlərin hamısını (ərinin şəhid olmasını özüm eşitmişdim, acımuşdım Saçlının qara taleyinə, qəlbən yanıb ağlamışdım da...) otuz illik ayrılıqdan sonra bizə gələn zaman gecə qızım ilə bir otaqda yatanda ona danışmışdı. Sabah hamısını qızım danışdı mənə.

Artıq onun mənim üçün kim olduğunu bilən qı-zım, bizim nakam taleyimizə ürəkdən acıyıb-ağladı. Göz yaşları tökdü. Mütləq onu tapmağı, sonrakı taleyində ona dayaq, arxa durmağı təkidlə məndən xahiş elədi. Taleyimdən mənə yeganə payım, qismətim olan, anasından ayrıldığımız gündən həm mənə ana-bacı, həm də dərddəli günlərimin təsəllisi, dayağı olan qızımın sözünü yerə salmaq istəmədim, bu günlərdə mütləq onlara gedəcəyimə söz verdim..."

...Şair dostuma zəng eləyib bizə gəlməsini xahiş etdim. Dostumla çay süfrəsi arxasında oturub, yarımçıq qalmış söhbətimizi davam elədik...

"...İstirahət günlərinin birində çox götür-qoydan sonra qızım ilə Saçlıgilə getməyə razılığımı bildirdim. Düzdür, bu razılığa gəlmək mənim üçün çox da asan olmadı. Düşünürdüm ki, otuz illik ayrılıqdan sonra birdən-birə onun evinə getmək, onunla üz-büz olub söhbətləşmək, danışmaq lazım gələcəkdir. Eyni zaman da düşünürdüm ki, kənardan baxanlar nə düşünəcəklər? Onun bizə gəlməsindən, çox güman ki, xəbərsiz olan qonşular, qohumlar mənim ora gedişimə necə baxacaqlar? Ailəsi başsız qalandan sonra mənim onlara ayaq açmağım nə qədər düz idi?..

Bütün bu suallara cavab axtara-axtara qızımı da gö-

türüb onlara getdik. Həyətdə bizi oğlu qarşıladı. Onun Etibar adlı bir oğlu, Vəfa adında da bir qızı olduğunu bildirdim. Etibar ali təhsilli mühəndis olsa da, hal-hazırda işsiz idi. Müharibənin törətdiyi acılı vəziyyət, işsizlik bəlası onların da ailəsindən yan ötməmişdi. Atasını şəhid olandan sonra didərginlik həyatı onları da Bakıya gətirib çıxartmışdı. Anasının məni axtarıb tapması, bizə gəlişi də elə Etibarın işə düzəlməsinə köməklik göstərməyim üçün idi. Etibarla bir neçə dəfə kənd içində rastlaşmışdıq. Mənə ağıllı oğlan təsiri bağışlamışdı. Bu gün ilk dəfə idi ki, onunla görüşürdük. Mənimlə əl verib səmimi görüşdü, qızıma salam verib, "xoş gəlmisiniz" dedi. Sonra anasını səslədi. Saçlı qızı Vəfa ilə evdən çıxdı. Əl uzadıb "xoş gəlmisən" dedi. Və qızım ilə illərin tanışları kimi qucaqlaşdı, öpüşdülər. Həyətdə 5-6 qaçqın ailəsi məskunlaşmışdı. Onların hamısı məni yaxşı tanıyırdılar. Bizim öz kəndimizdən olan adamlar başımıza toplaşmışdılar. Hamısı bizimlə səmimi görüşdülər. Yaşlı qadınlardan anamı, atamı xatırlayıb ağlayanlar da oldu... Bir xeyli keçən keçmişdən, kənddən-kəsəkdən söhbət etdikdən sonra yaşlı qadınlardan biri " Bayır çox istidir, a bala. İçəri keçin, içəridə söhbət eləyin" dedi. Qonşular dağılışıdılar. Biz Saçlıgilin evinə keçdik. Oturan kimi Saçlı oğluna dedi ki, ventilyatoru qoş, ay oğul. Mətin əminin istiyə davamı yoxdur...

Otuz illik ayrılıqdan sonra ilk dəfə idi ki, Saçlının evində olurdum. Onunla üz-üzə oturub söhbətləşməyi, dərdsərinə şərik olmağı, olub keçənlərdən ətraflı danışmağı nə qədər istəsəm də, söhbəti necə qurtarmağında, hardan başlayıb, necə qurtarmaqda çətinlik çə-

kirdim. Özüm söz-sənət adamı olsam da, danışmaqda, söz deməkdə, məşallah üzüm ağ olsa da, Saçlının baxışları, eyhamları, atmacaları qarşısında acizləşib bir dilsizə, lal-kara dönmüşdüm. Heç geriye qayıtmaq istəmirdim. Onun taleyi, ömür-gün yolu mənə, mənim həyatım isə ona məlum idi. Keçmişə qayıdıb, qaysaqlanmış yaranı yenidən qanatmağı lüzumsuz sayırdım. O zaman Saçlının düşünmədən atdığı bir addım onun özünə də, mənə də çox baha başa gəlmişdi. Ondan sonra kiminlə ailə qurmağımın mənim üçün bir o qədər də fərqi olmadığından, özümü gözü bağlı atdığım odda sonadək yanmamaq naminə onunla ayrılmağı üstün tutdum. Bizim ayrılığımızı eşidən Saçlının yanayana bacıma dediyi sözləri indi də unutmamışam. O vaxt Saçlı bacıma dəfələrlə demişdi ki, çox heyifsilənirəm ki, o, Mətin kimi ilanla da yola gedə bilən adamla dil tapıb yaşaya bilməyib. Mən bircə onu bilirəm ki, Mətinə anlamamaq, başa düşməmək, onu sevmə bilməmək cinayətdir, faciədir. Heyif ki, mənim Mətinim elə adama qismət olmadı ki, onu axıradək yaşada bilsin. Mənəm günahkar! Özümü də, onu da bədbəxt elədim...

...Axır ki, o məndən fərasətli çıxdı. Hərəməzə bir çay süzüb ,stolun üstünə qoydu. Mənimlə üzbəüz əyləşib "danış" dedi. Fikirləşdim ki, elə ən çətin danışmağa başlamaqdı da... Nəhayət – neyləyirsiniz, necə dolanırsınız? – dedim. Etibar işə düzəltmək lazımdır – dedi. Cavan oğlandır, işsizliyi onu bərk sıxır. O işləsə vəziyyəti yaxşı olar. Dedim ki, dostumla danışmışam, sabahdan iş çıxacaq. Dostum kommersiya işi ilə məşğul olur. Onu özünə qoşacaq. Hər şey yaxşı olmalıdır.

Çox sevindi. Bir də deyirəm, mənimlə əlaqəni üzmə, şəhərdə nabalədik. Ev şəraitimizi də görürsən... Dedim ki, yaxşı olacaq. Taleyin acığına daha da bərkiməli, mətinləşməliyik. Mənim də zahirən xoş görünən həyatım sənə yaxşı bəllidir. Mənim səndən əziz, yaxın adamım yoxdur. Amma simsar adam, həmdərd adam yoxdur. Bu yerdə Saçlı sözümü kəsib: – bilirsən, Mətin, sən həmişə deyərdin ki, günahların səhvini etiraf etməsi onun ürəyini təmizləyir, saflaşdırır. Deyərdin ki, etiraf alicənablıq əlamətidir. Mən də sənə qarşısında özümü çox günahkar hesab edirəm. Sən də, özümün də taleyimizi mən puç eləmişəm. Bilirəm, bundan sonra mən sənə pasiban, həmdərd ola bilmərəm. Amma Bakıya gələndən sonra özümdən asılı olmayaraq səni axtarıb, tapdım. Sənin məni ülvə, təmiz məhəbbətlə sevməyinə inanırdım. Saf sevginə arxalanıb, qapını döydüm, evinə gəldim... Yerdə qalanını sən özün həll etməlisən. Onsuz da mənə səndən əziz, yaxın adam yoxdur. Sən necə desən elə də olmalıdır. Etibar işləsin, vəziyyətimiz yaxşılaşsın, onu evləndirmək də, ailə sahibi etmək də sənə üstündür...

Burada onun sözünü kəsdim. Etibar dedin, ağılıma gəldi. Oğlunun adını Etibar, qızının adını Vəfa qoymusan. Mənə vafasızlıq eləyə-eləyə (burda onun qara qaşlarının çatıldığını, gözlərinin dolduğunu gördüm. Dediym sözdən çox peşiman, pərt oldum...) bu adların hardan seçmişən? Əlinin içi ilə gözlərinin yaşını silib – mən səni həmişə sevmişəm, həmişə sənə vəfalı, etibarlı olmuşam. Hər şeyi ki, sən özün yaxşı bilirsən... Oğlumun adını Etibar, qızımın adını Vəfa qoymağım da sənə olan sevgimlə, qəlbimdə sənə olan etibrlə, və

fayla bağlıdır. Bunu bacına da demişdim... Sənə olan etibarımı, vəfamı həmişə öz yanımda, öz qəlbimdə duymuşam, hiss eləmişəm, – dedi.

Özümdən asılı olmayaraq ayağa qalxdım, ona yaxınlaşıb əllərindən tutdum. Çəkib onu da ayağa qaldırdım. Özünü sinəmə sıxdı. Başını çiynimə qoydu. Hönkürüb ağladı...

Etibarla qızım bazardan qayıtdılar. Saçlı durub mətbəxə keçdi. Qızıma mənim çayımı təzələməyi xahiş etdim. Qızım üzünü Etibara tutub: – Nədənsə Saçlı xala ilə söhbət eləyəndə atam çay içməyi unudur, – dedi. O gün bizdə də belə oldu. Onun çayını tez-tez dəyişməli olurdum. Amma içmirdi... Hə, Saçlı xala, bu nədəndir? – deyib, o da mətbəxə keçdi. Saçlının cavabını eşitməsəm də, hər ikisinin bərkdən gülüşlərini eşitdim...

Etibara dedim ki, sabah saat 10-da bizim redaksiyada olarsan. Səni dostumla görüşdürəcəyəm. Sabahdan işə başlayacaqsan. Həyətdə qonşuları tikinti işi gördüyündən, Etibar xörək hazır olunca üzr istəyib, ona kömək eləməyə getdi. Təkliddən istifadə edib, qələmi çıxartdım, aşağıdakı məzmununda bir şeir yazdım. Sonra çayımı təzələməyə gələn qızıma verdim ki, Saçlıya oxusun. Şeir belə idi:

MƏNİ O GÜNLƏRƏ QAYTARMA DAHA

Sən Allah, üzümə gəl baxma belə,
Xatirə göyümdə gəl çaxma belə,
Bizə nə verəcək bu baxma belə,
Məni o günlərə qaytarma daha.

İtmiş günlərimdə, ayımdasan sən,
Solmuş baharımda, yayımdasan sən.
Bəxtimin o kədər payındasan sən,
Məni o günlərə qaytarma daha.

Xatirən sirdaşım oldu dünyada,
Öz daşım-öz başım oldu dünyada.
Mənə pay göz yaşım oldu dünyada,
Məni o günlərə qaytarma daha.

Susmuş xatirələr sönmüş ocaqdı,
Çətin ki orada qor olacaqdı.
Bu ocaq beləcə qaralacaqdı,
Məni o günlərə qaytarma daha.

Könüldən keçəni göz deməz indi,
Könlüm səndən nicat gözləməz indi,
O ölmüş günlərim dirilməz indi,
Məni o günlərə qaytarma daha.

Sönmüş ocağımı piləmə artıq,
Qəlbimi kədərə bələmə artıq,
Biz kimik, bəllidir, aləmə artıq,
Məni o günlərə qaytarma daha.

Bir azdan qızım içəri girib, “uzaqdan, uzaq ellərdən, əlçatmaz, ünyetməz bir diyardan Saçlı xala sənə namə göndərib,” – deyib, kağızı mizin üstünə qoyub çıxdı. Baxdım ki, mənim ona şeir yazıb göndərdiyim vərəqin o biri üzündə Saçlı mənim ona yazdığım şeirdən bəzi sətrləri köçürüb qarşısında da öz cavablarını yazıb

göndərib: "Məni o günlərə qaytarma daha", – "Səni o günlərə qaytaracağam". – "Bizə nə verəcək bu baxma belə?" – "Çox şey verəcəkdir bu baxma belə.", – "Beləcə bəs edər sağlığın mənə.", – "Beləcə sağlığı istəmirəm mən", – "Bu ocaq beləcə qaralacaqdır.", "Ocağı sönməyə qoymayacağam.", – "O ölmüş günlərim dirilməz daha.", – "Ölmüş günlərimiz diriləcəkdir."... – "Biz kimik bəllidir aləmə artıq". – "Aləmə yenidən bəlli olarıq..." Altından da imza yazılmışdır: "Sənin tapılmış dünyan, sənin Saçlın."

Eşidirdim ki, mətbəxdə qızım ilə şirin-şirin söhbət eləyirdilər. Hərdən qızımın gülüşünü də eşidirdim. Düşünürdüm ki, çoxdandır qızım belə ürəkdən gülmürdü. Qəzetdəki işimlə əlaqədar olaraq evə gec gəlirdim. Həmişə qızım ilə oturub danışmağa, deyib-gülməyə vaxtım olmurdu. Anasının mənə qarşı haqsız iddiaları, bəd rəftarı, qızını ondan da soyutmuşdu. Anasının mənimlə bəd rəftarı onu o qədər bezdirmişdi ki, biz ayrılanda da o anasıyla getməkdən imtina elədi, mənimlə çıxdı. Onun heç vaxt anası ilə qəlbədən deyib-güldüyünü eşitməmişdim. Saçlının mənə qarşı olan sevgisindən, mənim haqqında danışdıqlarından o qədər məmnun olmuşdu ki, mənimlə söhbətlərində tez-tez Saçlıdan söhbət salırdı, yaxşı qadın olduğundan danışdı. Onu hansı incə tellərsə Saçlıya elə bağlamışdı ki, mütləq onu tapmağımı, ona nə lazımsa köməklik etməyimi xahiş eləyirdi. İndi bu gün onları belə şad, deyib-gülən görəndə mən də sevinirdim, qəlbim gözəl hisslərlə dolurdu...

Bir azdan hamımız süfrə arxasında əyləşdik. Saçlı bizim üçün (mənim çox xoşladığımı bildiyindən) "Bər-

şad aş" bişirmişdi. Saçlı, "yaxşı-yaxşı ye, xoşladığın yeməkdir..." – dedi. Və özü qabıma xörək çəkdi. Mən də onun boşqabına xörək qoydum... Söhbət əsnasında ev və iş telefonlarımı yazıb Etibara verdim. Sabah mütləq gəl dedim. Elə bil ki, artıq işləyirsən. Etibar: "Sağ olun, Mətin müəllim. Sizin sözübütöv, mərd adam olduğunuzu eşitmişəm. Anam da sizdən çox danışib..."

Yeməkdən sonra Etibarla qızım Vəfanı da özləri ilə götürüb "Milli parka" gəzməyə getdilər. Evdə ikimiz qaldıq. Saçlı durub mətbəxə keçdi. Qab-qacağı yumaqla məşğul oldu. Mən də bundan istifadə eləyib, aşağıdakı şeiri yazdım. Saçlı qayıdanda – gəl sənə bir şeir oxuyum dedim. Stolla üzbəüz qoyulmuş divanda əyləşdi, "oxu" dedi. Oxudum:

DÜNYANIN ƏN BÖYÜK ETİBARSIZI

Aradan nə qədər illər ötmüşdü,
Qəribəlik çoxdur, vallah həyatda.
Otuz ildən sonra bir də görüşdük,
Evinin qonağı oldum da həтта.

İllərin kədəri, qəmi üzündə,
Duymadım ağılı, dəlisən yoxsa...
Görüş sevincinin nəmi gözündə,
Qorxdum ki, bataram qəm seli axsa...

Yandım yanğısına yanı yarsızın,
Tale payı oğlun, qızın varıydı.
Qəlb evi vəfasız, etibarsızın,
Ər evi Vəfah, Etibarlıydı...

Çox da ki, qəmindən qəlb qabar qoyub,
Barı el qınaya sən ilqarsızı.
Oğlunun adını Etibar qoyub,
Dünyanın ən böyük etibarsızı...

Şeiri oxuyub qurtarandan sonra durub divanda yanında əyləşdim. Əlimi boynuna salıb gözünün yaşını sildim. "Məndən intiqam alırsan," – deyib hönkürdü, başını çiyinə qoydu...

Artıq axşam düşmüşdü. Evə dönmək lazım idi. İstəsəm də, istəməsəm də getməli idik. Saçlı ilə bu görüşüm mənim bütün fikirlərimi alt-üst eləmişdi. Saçlının yazdığı kimi "Tapılmış dünyamın" yenidən itirilməsi mənim üçün ölümədən betər olardı. Amma necə eləməli, hardan başlayıb, harada qurtarmalı? Ümumiyyətlə, nəyi isə yenidən başlamaq mümkün idi?.. Bütün bu suallar beynimdə dolana-dolana evə döndük..."

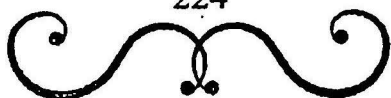

İçindəkilər

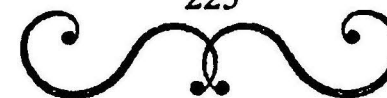
MÜRVƏT QƏDİMOĞLU HƏKƏRİ.....	3
YARADACILIĞI BARƏDƏ ZİYALİ SÖZÜ	3
MƏN DÜNYANIN DƏRD DAŞIYAM.....	27
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN	30
TÜRKİYƏ	31
MƏNİM ZƏFƏR BAYRAMIM	33
NADİR ŞAHIM QAYITDI.....	34
ÜÇ RƏNGLİ BAYRAĞIM.....	36
QAYIT YURDA, QAYIT, MƏNİM QARDAŞIM	37
ŞUŞAM	39
LAÇINIM MƏNİM.....	40
DAĞLARI.....	41
SALAM, AY KƏLBƏCƏR, XOŞ GÖRDÜK SƏNİ	42
SALAM, AY QUBADLIM, BAŞIMIN TACI.....	44
ÖPÜB GƏLDİM	45
BU DAĞLAR MƏNİM.....	46
USTADNAMƏ	47
BİLMİRƏM	48
AZADLIĞIN MÜBARƏK	50
QƏLƏBƏ BAYRAMIN, ZƏFƏR BAYRAMIN	51

VƏTƏN GÖZÜM AYDIN, EL GÖZÜN AYDIN	52
ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ.....	53
ALQIŞ	55
AY VƏTƏN	56
LAÇINIM.....	57
CAN AY KƏLBƏCƏR, CAN ŞUŞAM.....	59
ZƏNGİLƏNİM, QUBADLIM.....	60
QUBADLIM.....	62
ŞƏHİDİN VAR, AZƏRBAYCAN	64
GÖZÜN AYDIN, AZƏRBAYCAN	66
QUBADLIM.....	67
FÜZULİM	68
VƏTƏN QARABAĞ	69
QUBADLIYA GƏL GEDƏK.....	70
KƏLBƏCƏR.....	73
NƏLƏR VARMIŞ TALEYİNDƏ BU XALQIN.....	74
ŞUŞAM, SABAHIN XEYİR.....	76
QUBADLIM, ZƏNGİLƏNİM.....	78
QUBADLIYA GEDƏN YOLLAR.....	79
ATA OCAĞIM	81
QUBADLIYA DÖNÜNCƏ.....	84
DÖNÜŞÜNƏ QURBAN OLUM ORDUMUN	85
RUHUN YÜKSƏKLİYİ	85
VƏTƏN OĞLU.....	86
QURBAN, VƏTƏN.....	88

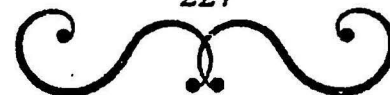
DÜNYA TÜRKÜN OLUBDUR	89
İÇİMDƏ VƏTƏN BÖYÜYÜR	91
YƏQİN	92
AĞLIMIZ BAŞDAN ÇIXMASIN.....	93
DAĞLAR QARTALI QUBADLIM	93
QORXURAM	96
BU YURDUM.....	98
BƏNDƏDƏN ALLAH OLMAZ	99
ÖLƏNDƏ MƏNƏ.....	100
ZALIM BALASI	102
ADAMLARI.....	103
ALLAH	105
BU YAMAN DÜNYADI, YALAN DÜNYADI	108
SÜRGÜN OLUNMUŞAM MƏN BU DÜNYAYA	111
ATA MİNƏNDƏ.....	112
ÇIXDI	112
YOX DƏDƏ, DÜZƏLƏN DEYİL BU DÜNYA	113
KİÇİLMƏK İSTƏMƏDİM.....	115
YADA DÜŞMÜR	116
TƏRƏF	117
DÖYÜLƏN QAPIM.....	118
İÇİNDƏ	120
ATAMIN ƏZİZ XATİRƏSİNƏ	121
1. KÖHNƏ KİŞİLƏR	121
2. ATAMIN.....	122

ÜZÜ QARADI	125
QALIR DÜNYADA	126
AXTARIRAM.....	127
GEDƏSƏN	128
ÖZÜMÜZÜ BİLƏNƏ KİMİ	129
QORU.....	130
YOX OLUR CANIM... ..	131
DÜŞÜBDÜ	135
YOXDUR	136
QAYIT YURDA	138
DÜNYA.....	140
MÜRVƏTDƏN ÖTRÜ.....	141
BAŞDADI, BAŞDADI.....	143
ZİRVƏDƏN O YANA.....	144
HƏLƏ	145
DOSTUNA SIN.....	146
NƏ VAR Kİ	147
SAXLA.....	148
DEYİMLƏR.....	151
BAYATILAR	159
GÖZƏL	166
BELƏ BAX	167
GÖTÜR	167
MƏN SƏNİN DƏFNİNƏ GƏLƏ BİLMƏDİM	169

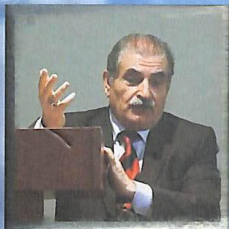

MÜRVƏTƏM	171
GÜNAHDI	171
SÖZÜMÜN ÜSTƏ	172
GƏZDİRİR.....	173
SƏADƏT	174
XƏYALLARIM	175
OTUZ İLİN QƏMİ.....	176
QIŞ BİZDƏN QAÇAQ DÜŞÜB	178
BİZ HƏR GÜN GÖRÜŞƏRİK.....	179
AVAR QIZI	180
OLAYDIM.....	181
QƏLBİNİ YANIMDA QOYUB GETMİSƏN.....	182
O GÖZƏL	183
BƏH-BƏHDİ, BƏH-BƏH	184
GÖZƏL	185
DÜŞDÜ	186
NECƏSƏN.....	186
BU YANMIŞ.....	188
MƏNİ SEVMƏYƏ DƏYƏRMİ.....	189
ALLAH, MƏN DƏLİNƏ YİYƏLİK ELƏ	190
KİMƏ APARIRSAN BU GÖZƏLLİYİ	192
BU QIZ BELƏ HARA GEDİR GÖRƏSƏN	194
QƏZƏLLƏR.....	196
YARADIB	196

TƏRƏF	197
KİŞİ ÇIXMAZ HƏR GƏDADAN... ..	198
ELƏYİR	198
BİZ VƏTƏN AŞİQİYİK.....	199
İTİRİLMİŞ DÜNYAM	201

Art 324358

MÜRVƏT
QƏDİMOĞLU
HƏKƏRİ

QAYIT YURDA, QAYIT

BİR ÖMRÜ YAŞADIM ARIN-ARXAYIN,
DÜŞSƏ DƏ ÇOX YERƏ GÜZARIM MƏNİM.
MƏNİ DƏFN ETMƏYƏ YER AXTARMAYIN,
ELİN ÜRƏYİDİR MƏZARIM MƏNİM...

f mucrunesriyyati

ig mucrunesriyyati

MUCRÜ

HƏR KƏSİN KİTABI OLACAQ

077 345 77 47

055 502 89 32

www.mucrunesriyyati.az

9 789952 222487